

Morfologia

Traducció

Etimologia

- Recorda les transformacions que resulten del contacte entre una consonant oclusiva i la consonant sigma:
 - la consonant oclusiva correspon al so final de l'arrel d'un substantiu
 - la sigma correspon a les desinències
 - ζ per als casos nominatiu i vocatiu singular (aquest últim sense sigma en algunes paraules)
 - σι(v) per al cas datiu plural

labial:	β	π	φ	i també	πτ	+	ς / σ	=	ψ
dentals	δ	τ	θ	i també	ζ	+	ς / σ	-	desapareix la dental i queda només sigma
guturals	γ	κ	χ	i també	ττ σσ	+	ς / σ	=	ξ

Aquestes transformacions fonètiques són les mateixes que es produeixen en la formació del futur d'indicatiu dels verbs en -ω, en la formació del qual resulten del contacte entre la consonant oclusiva final de l'arrel del verb i la sigma que a manera d'infex es col·loca entre aquesta arrel i les terminacions pròpies del present.

Recorda igualment que els substantius i adjectius d'arrel acabada en nasal i en -ντ no tenen el nominatiu (ni el vocatiu) format per l'addició d'una sigma, però sí caracteritzat per l'allargament de la última vocal de l'arrel en el cas nominatiu (i sovint en el vocatiu), a no ser que aquesta última vocal de l'arrel ja sigui llarga. Aquest és el cas, per exemple, de l'adjectiu, d'arrel Ἑλλην-, que significa *grec*, és a dir, Ἑλλην, Ἑλληνος, ὁ / ἡ / τό, que com a adjectiu compta amb els tres gèneres (d'aquí que al seu enunciat hi apareguin els tres articles) i que com a gentilici s'ha d'escriure amb la grafia inicial sempre en majúscula.

D'acord amb això, fes la declinació dels tres substantius i de l'adjectiu les arrels dels quals apareixen en la segona fila de la següent graella (hauràs de comprovar si existeix el nominatiu singular que hauràs escrit, buscant-lo en el lèxic del llibre o en el vocabulari del Recursos de la matèria):

significat	àrab	cabra	escut	hel·lè = grec
arrel	Ἀραβ-	αἶγ-	ἄσπιδ-	Ἑλλην-
gènere	m	f	f	m / f / n

nom sg	Ἄραψ < * Ἀραβ-ς	αἶξ < * αἶγ-ς	ἄσπις < * ἄσπιδ-ς	Ἑλλην = * Ἑλλην-Ø
voc sg	Ἄραψ < * Ἀραβ-ς	αἶξ < * αἶγ-ς	ἄσπις < * ἄσπιδ-ς	Ἑλλην = * Ἑλλην-Ø
ac sg	Ἄραβ-α	αἶγ-α	ἄσπιδ-α	Ἑλλην-α
gen sg	Ἀραβ-ος	αἶγ-ός	ἄσπιδ-ος	Ἑλλην-ος
dat sg	Ἀραβ-ι	αἶγ-ί	ἄσπιδ-ι	Ἑλλην-ι

nom sg	Ἀραβ-ες	αἶγ-ες	ἄσπιδ-ες	Ἑλλην-ες
voc sg	Ἀραβ-ες	αἶγ-ες	ἄσπιδ-ες	Ἑλλην-ες
ac pl	Ἀραβ-ας	αἶγ-ας	ἄσπιδ-ας	Ἑλλην-ας
gen pl	Ἀράβ-ων	αἶγ-ῶν	ἄσπιδ-ων	Ἑλλήν-ων
dat pl	Ἀραβι(ν) < * Ἀραβ-σι(ν)	αἶξι(ν) < * αἶγ-σί(ν)	ἄσπισι(ν) < * ἄσπιδ-σι(ν)	Ἑλλησι(ν) < * Ἑλλην-σι(ν)

- Completa la graella amb el casos que falten del substantius τραῦμα, -ατος, τό (*ferida*) i πατρίς, -ίδος, ἡ (*pàtria*).

nom sg	τὸ τραῦμα = * τραύματ-Ø	ἡ πατρίς < * πατρίδ-ς
voc sg	– τραῦμα = * τραύματ-Ø	– πατρίς < * πατρίδ-ς
ac sg	τὸ τραῦμα = * τραύματ-Ø	τὴν πατρίδ-α
gen sg	τοῦ τραύματ-ος	τῆς πατρίδ-ος
dat sg	τῷ τραυμάτ-ω	τῇ πατρίδ-ι

nom sg	τὰ τραύματ-α	αἱ πατρίδ-ες
voc sg	– τραύματ-α	– πατρίδ-ες
ac pl	τὰ τραύματ-α	τὰς πατρίδ-ας
gen pl	τῶν τραυμάτ-ων	τῶν πατρίδ-ων
dat pl	τοῖς τραύμασι(ν) = * τραύματ-σι(ν)	τοῖς πατρίσι(ν) < * πατρίδ-σι(ν)

- Escriu en el mateix cas que les altres la paraula que en cada fila no està en el mateix cas que la resta.

πάντας	Ἑλλην-ας	ἄγων-ας	ἐλέφας * < * ἐλεφαντ-ς	ἐλέφαντ-ας
σώματος	πατρίδ-ος	Ἑλλάδ-ος	πόλεμ-ος	πολέμ-ου
αἶγα	ἔργ-α	Ἀπόλλων-α	Παλλάδ-α	ἔργ-ον
φύλαξ	χιτών = * χιτών-Ø	ὄρνιθ-ων	ἐλπίς < * ἐλπίδ-ς	ὄρνις < * ὄρνιθ-ς
χρημάτων	ἀνθρώπ-ων	ἡγεμών < * ἡγεμόν-Ø	πατρίδ-ων	ἡγεμόν-ων

- Digues en quina persona, nombre i temps estan aquestes formes verbals, i després passa-les a futur.

		persona i nombre		temps		veu		futur
		1a 2a 3a	sg pl					
α)	ἐσ-τί	3a	sg	pres	IND	ACT		ἔσ-ται
β)	παύ-ο-μεν	1a	pl	pres	IND	ACT		παύ-σ-ο-μεν
γ)	ιδρύ-ειν	—	—	present	INFinitiu	ACT		ιδρύ-σ-ειν
δ)	ἐ-βούλευ-ο-ν	1a 3a	sg pl	impf	IND	ACT		βουλεύ-σ-ω βουλεύ-σ-ουσι(ν)
ε)	ἡγόρευ-ε	3a	sg	impf	IND	ACT		ἄγορεύ-σ-ει
ζ)	δακρύου-σι	3a	pl	pres	IND	ACT		δακρύ-σ-ουσι(ν)
η)	ἀκού-εις	2a	sg	pres	IND	ACT		ἀκού-σ-εις
θ)	γράφ-ε-τε	2a	pl	pres	IND	ACT		γρά-ψ-ε-τε < * γράφ-σ-ε-τε
ι)	στέργ-εις	2a	sg	pres	IND	ACT		στέρ-ξ-εις < * στέργ-σ-εις
κ)	σπεύδ-ω	1a	sg	pres	IND	ACT		σπεύ-σ-ω < * σπεύδ-σ-ω
λ)	ἔ-πειθ-ε	3a	sg	impf	IND	ACT		πεί-σ-ει < * πείθ-σ-ει
μ)	ἐ-βλέπ-ο-μεν	1a	pl	impf	IND	ACT		βλέ-ψ-ο-μεν < * βλέπ-σ-ο-μεν
ν)	διώκ-ειν	—	—	present	INFinitiu	ACT		διώ-ξ-ειν < * διώκ-σ-ειν
ξ)	εἰμί < * ἐσ-μι	1a	sg	pres	IND	ACT		ἔσ-ο-μαι

- Completa aquestes frases amb la forma de futur adequada entre les que hi ha parèntesis, i després tradueix-les.

En aquestes frases podria haver-se fet servir una altre procediment per a la identificació de les oracions que les componen, mitjançant l'ús de parèntesis () o claudàtors [], i per a la seva descripció, mitjançant els següents abreujaments:

- Principal = Proposició o ORació PRincipal
- Subordinada = Proposició o ORació SUBordinada
- INF = infinitiu

D'altra banda, una OR SUB d'INF sempre és COMPLetiva (o SUBSTantiva),

- [els altres dos tipus d'ORs SUBs són
- les ADJectives, o de RELatiu
 - les ADVerbials, o CIRCumstancials]

i respecte del verb de la OR PR pot accomplir

(i això ve en aquestes anàlisis simbolitzat per la barra /)

la funció de

- SUBJ = Subjecte
- CD = Complement directe
- ATR = Atribut

És a dir, el que en aquestes anàlisis es diu d'una manera (a) també es pot dir d'una altra (b):

- (a) Subordinada d'infinitiu / Subjecte
- (b) OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de SUBJ
- (a) Subordinada d'infinitiu / CD
- (b) OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de CD
- (a) Subordinada d'infinitiu / Atribut
- (b) OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció d'ATR

α) Ὁ στέφανος τοῦ ἀθλητοῦ ἔσται τῆς δάφνης καὶ τῆς ἐλαίας.

nom/S gen/CN V gen/CN (Genitiu de matèria, referit a στέφανος, que no cal repetir a la frase.)

La corona de l'atleta serà (una corona) (feta) de llorer i olivera.

- β) Ζεύς οὐ λύσει τὸν Προμηθέα.
nom/S adv V acc/CD

Zeus no deslligarà Prometeu.

- γ) Ἀντὶ τυροῦ καὶ γαλάκτος εὕρήσει ἐν τῷ Ὀλύμπῳ ἀμβροσίαν καὶ νέκταρ Γανυμήδης¹.
prep+gen/CC V prep+dat/CC acc/CD conj acc/CD nom/S

En lloc de formatge i llet, Ganimedes trobarà a l'Olimp ambrosia i nèctar.

- δ) Ὑμεῖς, ὦ κόραι, τὰ ὀράματα * τοῦ Πειραέως θαυμάσετε.
nom/S interj voc acc/CD gen/CN

Vosaltres, oh noies, admireu les vistes del Pireu.

- Tadueix aquestes frases:

- α) Οἱ ἄνθρωποι ἐκ πασῶν τῶν χωρῶν τῆς Ἑλλάδος ἤκουσιν εἰς τὰς Ὀλυμπιάδας.
nom/S prep+gen/CC gen/CN V prep+acc/CC

Els homes acudeixen a les Olimpíades des de totes les regions de l'Hèl·lada.

- β) Ὁ κῆρυξ σὺν τῇ σάλπιγγι τοῦς ἀγῶνας τῶν ποιητῶν ἀγγέλλει.
nom/S prep+dat/CC acc/CD gen/CN V

L'herald anuncia amb la trompeta els certàmens dels poetes.

γ) Τῷ ἀνθρώπῳ σῶμα μὲν θνητόν ἐστιν, ψυχὴ δὲ ἀθάνατος.

dat poss nom/S V nom/S

Per a l'home

*és / està / existeix > hi ha, d'una banda, un cos mortal,
d'altra banda, un alma immortal*

L'home té un cos mortal, però [té] un ànima immortal.

Construcció de εἰμι + datiu possessiu,

que convé traduir segons aquestes regles:

- El datiu es tradueix com a subjecte.
- El verb es tradueix amb el significat de “tenir”.
- El subjecte es tradueix com a CD.

L'exemple típic, i més fàcil, és el següent:

Βιβλίον τῷ παιδί ἐστι. = *Liber puero est.*

Un llibre per al nen és / està / existeix / hi ha.

> El nen té un llibre.

δ) Οἱ παῖδες Ἀθηναῖοι θαυμάσουσι τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ ἐν τῇ Ἀκροπόλει.

nom/S V acc/CD gen/CN gen/CN prep+dat/CC
genitiu de matèria, referit a ἄγαλμα

Els nens atenesos admiraran l'estàtua d'Atena [feta] de vori i or a l'Acròpolis.

ε) Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ ἐταῖροι τελευταῖον ἤξουσιν εἰς τὴν πατρίδα.

nom/S adv/CC V prep+acc/CC

Odisseu i els [seus] companys arribaran finalment a la pàtria.

- ζ) Ἐθαιμάζομεν ἐν ταῖς Ἀθηναῖς τὸν Παρθενῶνα, καλὸν τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς ἱερόν.
 V prep+dat/CC acc/CD acc gen/CN acc/Aposició

Admiràvem a Atenes el Partenó, bell santuari de Pal·las Atena.

En aquesta oració apareix una funció de la qual no s'ha parlat al llibre, l'aposisió. L'aposisió és tot nom que s'uneix a un substantiu amb la finalitat de descriure'l i determinar-lo millor. Per exemple:

Ῥόδος ὁ νῆσος	l'illa de Rodes
Δαρείος ὁ βασιλεύς	el rei Darios
Αἱ Ἀθῆναι, μεγάλη πόλις	Atenes, gran ciutat

Fixa't també que hi surten dos noms que no s'han de confondre:

- la deessa Atena Ἀθηνᾶ, -ᾶς, ἡ.
- la ciutat d'Atenes, Ἀθῆναι, -ῶν, αἱ

Aquest últim un *plurale tantum*, és a dir, un nom que *només* (tantum) existeix *en plural* (plurale); d'ací que en català *Atenes* acabi en *-es* i *Atenas* en castellà en acabi en *-as*.

- Tradueix aquests sintagmes preposicionals.

α)	ἀμφὶ τὸ ἄστυ al voltant de la ciutat	ἀμφὶ τῆς ὁδοῦ al voltant del camí	ἀμφὶ ὑμῖν al costat vostre
β)	ἐπὶ τὸν πατέρα cap al pare	ἐπὶ τοῦ ἵππου damunt del cavall	ἐπὶ τῇ γῇ sobre la terra
γ)	παρὰ τὸν πόταμον al costat del riu	παρὰ τοῦ διδάσκαλου de part del professor	παρὰ τῇ θύρᾳ a prop de la porta
δ)	περὶ τὴν πόλιν a la rodalia de la ciutat	περὶ τῆς οἰκίας al voltant de la casa	περὶ τῇ αὐλῇ al pati
ε)	πρὸς Τροίαν cap a Troia / contra Troia	πρὸς τῆς πολεμίας γῆς des de la terra enemiga	πρὸς τοῦτο a més d'això
ζ)	ὑπὸ γῆν sota terra	ὑπὸ ζυγοῦ sota jou	ὑπὸ τῷ ὄρει a peu de muntanya

- Tradueix aquestes frases amb infinitius.

α) Χρή ποιεῖν ὅσα ὁ θεός κελεύει. [ὅσα: *quantas cosas / tot el que*]

V INF acc/CD nom/S V

Subordinada d'infinitiu (concertat) / Subjecte

(que inclou una Oració Subordinada de relatiu sense antecedent)

Cal fer tot el que el déu / la divinitat mana.

β) Σωκράτης συμβουλεύει τῷ Ξενοφῶντι ἵκειν εἰς Δελφοὺς.

nom/S V dat/CI INF prep+acc/CC

Subordinada d' infinitiu concertat / CD

Sòcrates recomana a Xenofont anar a Delfos.

Es tracta d'una construcció d'infinitiu concertat perquè no té subjecte propi en acusatiu.

Funciona com a CD, perquè al verb de la proposició principal (συμβουλεύει) li manca aquest complement.

γ) Οὐδὲ ἥλιον οὐδὲ σελήνην νομίζω θεοὺς εἶναι.

conj acc/S conj acc/S V acc/Atr INF

Subordinada d'infinitiu (no concertat) / CD

Ni el sol ni la lluna considero que siguin déus.

La proposició principal es compon només del verb νομίζω,

que ja porta el subjecte implícit (*jo*) perquè està en primera persona del singular.

Com que es tracta d'un verb transitiu, necessita a més un CD,

que està expressat per una construcció d'infinitiu no concertat

(no concertat perquè l'infinitiu porta un subjecte propi en acusatiu).

- δ) Ἔστι ῥάδιον εἰδέναι τὸν καιρόν.

V N/ATR INF acc/CD

Subordinada d'infinitiu (concertat) / Subjecte

És fàcil conèixer el moment oportú.

Es tracta d'una construcció d'infinitiu concertat perquè no té subjecte propi en acusatiu.

Funciona com a subjecte perquè el verb de la proposició principal al qual complementa és una forma del verb εἰμί (ἐστι).

- ε) Ἀξιῶ τοὺς γείτονας μάρτυρας εἶναι τῶν δικῶν.

V acc/S acc/Atr INF gen/CN (de μάρτυρας)

Subordinada d'infinitiu (no concertat) / CD

Considero just que els veïns siguin testimonis de les accions judicials.

La proposició principal es compon només del verb Ἀξιῶ,

que ja porta el subjecte implícit (jo) perquè està en primera persona del singular.

Com que es tracta d'un verb transitiu, necessita a més un CD,

que està expressat per una construcció d'infinitiu no concertat

(no concertat perquè l'infinitiu porta un subjecte propi en acusatiu).

- ζ) Οἱ πρυτάνεις ἔθελον ἀποδιδόναι εἰς τὴν Βουλὴν περὶ τούτων πραγμάτων.

nom/S V INF prep+acc/CC prep+gen/CC

Subordinada d'infinitiu (no concertat) / CD

Els prítans volien donar explicacions al Consell sobre aquests temes.

Es tracta d'una construcció d'infinitiu no concertat perquè l'infinitiu porta un subjecte propi en acusatiu.

Funciona com a CD perquè el verb principal al qual complement és transitiu (ἔθελον).

- η) Ἀεὶ καλὸν ἐστὶ τὴν ἀλήθειαν λέγειν.

adv N/ATR V acc/CD INF

Subordinada d'infinitiu (concertat) / Subjecte

Sempre és honrós dir la veritat.

Es tracta d'una construcció d'infinitiu concertat perquè no té subjecte propi en acusatiu.

Funciona com a subjecte perquè el verb de la proposició principal al qual complementa és una forma del verb εἶμί (ἐστὶ).

- θ) Χρὴ τοὺς παῖδας τὴν δικαιοσύνην μαρθάνειν.

V acc/S acc/CD INF

Subordinada d'infinitiu (no concertat) / Subjecte

Cal / És convenient que els nens aprenguin la justícia.

La proposició principal es compon només del verb Χρὴ, un verb impersonal.

Els verbs en 3a persona impersonal no són transitius, o dit d'una altra manera, no porten CD, així que la completiva fa sempre la funció de subjecte.

L'infinitiu, d'altra banda, és no concertat perquè l'infinitiu porta un subjecte propi en acusatiu.

- ι) Ὁ Ξέρξης οὐκ ἤθελε τὸν ἀδελφὸν βαίνειν πρὸς τὴν Ἑλλάδα.

nom/S adv V acc/S INF prep+acc/CC

Subordinada d'infinitiu no concertat / CD

Xerxes no volia que el [seu] germà anés contra l'Hèl·lada.

Es tracta d'una construcció d'infinitiu no concertat perquè l'infinitiu porta un subjecte propi en acusatiu.

Funciona com a CD perquè el verb principal al qual complementa és transitiu (ἤθελε).

- Associa les definicions de més avall amb les següents paraules escrivint el número al seu costat, i completa cada definició amb l'enunciat de la paraula grega que correspon als termes subratllats en les definicions.

8	<u>somàtic</u>	14	<u>pseud·ònim</u>	3	<u>carisma</u>	9	<u>hematoma</u>
12	<u>traumatòleg</u>	1	<u>pneumàtic</u>	15	<u>onomatopeia</u>	2	<u>estómac</u>
7	<u>pragmàtic</u>	11	<u>monocrom</u>	16	<u>ped·agog</u>	6	<u>hel·lènic</u>
10	<u>necròpoli</u>	5	<u>Àngel</u>	4	<u>agonia</u>	13	<u>antropologia</u>

		enunciat(s)	
1	aparell dispostat per contenir <u>aire</u> comprimit	πνεῦμα, πνεύματος, τό	
2	<u>boca</u> , obertura	στόμα, στόματος, τό	
3	<u>gràcia</u> , do gratuït	χάρισμα, χαρίσματος, τό	
4	<u>lluita</u> (contra la mort)	ἀγών, ἀγῶνος, ό	
5	<u>nunci</u> , missatger	ἄγγελος, ἀγγέλου, ό	
6	relatiu a l'antiga Grècia, <u>grec</u>	Ἑλληνικός, -ή, -ον	
7	relatiu als <u>fets</u>	πράγμα, πράγματος, τό	
8	relatiu o pertanyent al <u>cos</u>	σῶμα, σώματος, τό	
9	coagulació de la <u>sang</u> en un lloc del cos (-ομα denota coagulació)	αἷμα, αἵματος, τό	
10	<u>ciutat</u> dels <u>morts</u>	πόλις, πόλεως, ή	νεκρός, νεκροῦ, ό
11	d'un <u>sol</u> <u>color</u>	μόνος, -η, -ον	χρῶμα, χρώματος, τό
12	especialista que tracta les <u>ferides</u>	τραῦμα, τραύματος	λογος, λόγου, ό
13	<u>estudi</u> de l' <u>home</u>	ἄνθρωπος, ἀνθρώπου	λογος, λόγου, ό
14	<u>nom</u> <u>fals</u>	ὄνομα, ὀνόματος, τό	ψευδής, -ές
15	figura consistent a imitar -o <u>fer</u> - el so d'una cosa en el <u>mot</u> que la representa	ὄνομα, ὀνόματος, τό	ποιέω
16	el que <u>guia</u> o <u>condueix</u> el <u>nen</u> (a l'antiga Grècia, l'esclau que acompanyava els nens a l'escola)	παῖς, παιδός, ό	ἄγωγός, -ον

Morfologia

Traducció

Etimologia

- Després d'haver escrit la seva arrel (que s'obté eliminant del genitiu de l'enunciat la seva terminació, -ος en els tipus vistos fins ara de la 3a declinació), declina, amb l'article, els següents substantius (recorda que l'article no té vocatiu, per la qual cosa hi ha un guió en cada casella corresponent a aquest cas).

Tots aquest substantius són d'arrel acabada en consonant líquida, λ- i ρ- (si bé només hi ha un substantiu d'arrel acabada en λ, el nom ἄλς, ἄλός, ὅ: *sal*, que apareix a la tercera graella), tots els quals formen el seu nominatiu singular (i vocatiu singular) sense afegir la desinència -ς, i allargant la última vocal de l'arrel (però no en el vocatiu singular) si aquesta és breu.

En la segona graella apareixen tres substantius, molt emprats, amb alguna peculiaritat en la seva declinació:

γαστήρ, γαστήρ, ἡ: ventre i μήτηρ, μήτηρ, ἡ: mare, a l'igual que altres noms molt emprats, com πατήρ, πατήρ, ὁ: pare i θυγάτηρ, θυγάτηρ, ἡ: filla, experimenten la síncope o pèrdua de la vocal final -ε- de la seva arrel en els casos genitiu singular i datiu singular, i tenen a més la terminació -άσι(ν) en el datiu plural.

ἄνθρωπος, ἄνθρωπος, ὁ: home experimenta la mateixa síncope o pèrdua de la vocal final -ε- de la seva arrel en els mateixos casos d'abans, genitiu i datiu singular, però també en l'acusatiu singular i en tots els casos del plural, i a més s'intercala una -δ- eufònica per facilitar la pronunciació entre els fonemes -ν- i -δ- que es troben en contacte com a conseqüència d'aquesta elisió de la vocal -ε-.

En la tercera graella no cal escriure per als tres substantius neutres els casos del plural, que no sol donar-se en els noms de gènere neutre i d'arrel acabada en ρ-, la majoria dels quals són noms abstractes o bé designen realitats incontables.

significat	<i>lladre</i>	<i>orador</i>	<i>fera</i>	<i>èter / cel</i>
enunciat	φώρ, φωρός, ό	ρήτωρ, -ορος, ό	θήρ, θηρός, ό	αιθήρ, -έρος, ο
arrel	φωρ-	ρήτορ-	θηρ-	αιθερ-

nom sg	ό φώρ-Ø	ό ρήτωρ-Ø	ό θήρ-Ø	ό αιθήρ-Ø
voc sg	– φώρ-Ø	– ρήτορ-Ø	– θήρ-Ø	– αιθέρ-Ø
ac sg	τόν φώρ-α	τόν ρήτορ-α	τόν θήρ-α	τόν αιθέρ-α
gen sg	τοῦ φωρ-ός	τοῦ ρήτορ-ος	τοῦ θηρ-ός	τοῦ αιθέρ-ος
dat sg	τῷ φώρ-ί	τῷ ρήτορ-ι	τῷ θηρ-ί	τῷ αιθέρ-ι

nom sg	οἱ φώρ-ες	οἱ ρήτορ-ες	οἱ θήρ-ες	οἱ αιθέρ-ες
voc sg	– φώρ-ες	– ρήτορ-ες	– θήρ-ες	– αιθέρ-ες
ac pl	τούς φώρ-ας	τούς ρήτορ-ας	τούς θήρ-ας	τούς αιθέρ-ας
gen pl	τῶν φωρ-ῶν	τῶν ρητόρ-ων	τῶν θηρ-ῶν	τῶν αιθέρ-ων
dat pl	τοῖς φωρ-σί(ν)	τοῖς ρητόρ-σι(ν)	τοῖς θηρ-σί(ν)	τοῖς αιθέρ-σι(ν)

significat	<i>estel / astre</i>	<i>ventre</i>	<i>mare</i>	<i>home</i>
enunciat	ἀστήρ, -έρος, ὁ	γαστήρ, -τρός, ἡ	μήτηρ, -τρός, ἡ	άνήρ, άνδρός, ὁ
arrel	ἀστερ-	γαστερ- / γαστ·ρ-	μητερ- / μητ·ρ-	άνερ- / άν-δ-ρ-

nom sg	ὁ ἀστήρ-Ø	ἡ γαστήρ-Ø	ἡ μήτηρ-Ø	ὁ άνήρ-Ø
voc sg	– ἀστέρ-Ø	– γάστερ-Ø	– μητερ-Ø	– άνερ-Ø
ac sg	τὸν ἀστέρ-α	τὴν γαστέρ-α	τὴν μητέρ-α	τὸν άν-δ-ρα
gen sg	τοῦ ἀστέρ-ος	τῆς γαστρ-ός	τῆς μητ·ρ-ός	τοῦ άν-δ-ρός
dat sg	τῷ ἀστέρ-ι	τῇ γαστρ-ί	τῇ μητ·ρ-ί	τῷ άν-δ-ρί

nom sg	οἱ ἀστέρ-ες	αἱ γαστέρ-ες	αἱ μητέρ-ες	οἱ άν-δ-ρες
voc sg	– ἀστέρ-ες	– γαστέρ-ες	– μητέρ-ες	– άν-δ-ρες
ac pl	τοὺς ἀστέρ-ας	τὰς γαστέρ-ας	τὰς μητέρ-ας	τοὺς άν-δ-ρας
gen pl	τῶν ἀστέρ-ων	τῶν γαστέρ-ων	τῶν μητέρ-ων	τῶν άν-δ-ρῶν
dat pl	τοῖς ἀστ·ρ-ά-σι(ν)	ταῖς γαστ·ρ-ά-σι(ν)	ταῖς μητ·ρ-ά-σι(ν)	τοῖς άν-δ-ρ-ά-σι(ν)

significat	<i>nèctar</i>	<i>foc</i>	<i>primavera</i>	<i>sal</i>
enunciat	νέκταρ, -αρος, τό	πῦρ, πυρός, τό	ἔαρ, ἔαρος, τό	ἅλς, ἅλός, ό
arrel	νεκταρ-	πυρ-	εαρ-	άλ-

nom sg	τὸ νέκταρ-Ø	τὸ πῦρ-Ø	τὸ ἔαρ-Ø	ὁ ἅλ-ς
voc sg	– νέκταρ-Ø	– πῦρ-Ø	– ἔαρ-Ø	– ἅλ-ς
ac sg	τὸ νέκταρ-Ø	τὸ πῦρ-Ø	τὸ ἔαρ-Ø	τὸν ἅλ-α
gen sg	τοῦ νέκταρ-ος	τοῦ πυρ-ός	τοῦ ἔαρ-ος	τοῦ ἅλ-ός
dat sg	τῷ νέκταρ-ι	τῷ πυρ-ί	τῷ ἔαρ-ι	τῷ ἅλ-ί

nom sg	X	οἱ ἅλ-ες
voc sg		– ἅλ-ες
ac pl		τοὺς ἅλ-ας
gen pl		τῶν ἅλ-ῶν
dat pl		τοῖς ἅλ-σί(ν)

- Fes l'anàlisi morfològica dels següents substantius, apunta el seu significat i escriu per a cadascun un mot derivat escollint-lo entre els que hi ha més avall.

	cas(os)	número	enunciat	significat	mot derivat
ἀγώνες	nom / voc	pl	ἀγών, -ῶνος, ὁ	competició	agonístic
ἀέρι	dat	sg	ἀήρ, ἀέρος, ὁ	aire	aerofàgia
ἀθληταί	nom / voc	pl	ἀθλητής, -οῦ, ὁ	atleta	atleta
αἰθέρα	ac	sg	αἰθήρ, -έρος, ὁ	èter / cel	eteri
ἄνδρες	nom / voc	pl	ἀνήρ, ἀνδρός, ὁ	home	andròleg
ἀρχάς	ac	pl	ἀρχή, -ῆς, ἡ	començament	arcaic
ἀστράσι(ν)	dat	pl	ἀστήρ, -έρος, ὁ	estel / astre	asteroide
βιβλίων	gen	pl	βιβλίον, -ου, τό	llibre	biblioteca
γαστέρα	ac	sg	γαστήρ, -στρός, ἡ	ventre	gastroenteritis
δελφίνα	acc	sg	δελφίς, -ίως, ὁ	delfí	delfinari
ῥήτορ	voc	sg	ῥήτωρ, -ορος, ὁ	orador	retòrica
ἐλέφαντες	nom / voc	pl	ἐλέφας, -αντος, ὁ	marbre / elefant	criselefantí
ὀδόντες	nom / voc	pl	ὀδούς, ὀδόντος, ὁ	dent	odontòleg
Ἕλληνες	nom / voc	pl	Ἕλλην, -ηνος, ὁ	grec	hel·lènic
ἡμέρα	dat	sg	ἡμέρα, -ας, ἡ	día	hemeroteca
Κύκλωψι	dat	pl	Κύκλωψ, -ωπος, ὁ	ciclop	ciclopi
μητέρες	nom / voc	pl	μητήρ, μητρός, ἡ	mare	metròpoli
νῆσοι	nom / voc	pl	νῆσος, -ου, ἡ	illa	Indonèsia
ὄρνιθες	nom / voc	pl	ὄρνις, -ιθος, ὁ / ἡ	ocell	ornitologia

παῖδας	ac	pl	παῖς, παιδός, ό	nen	pedagogia
νομάδες	nom / voc	pl	νομάς, -άδος, ό	pastor	nòmadisme
πατέρας	ac	pl	πατήρ, πατρός, ό	pare	patronímic
πότους	ac	pl	πότος, -ου, ό	beguda	potable
πόδας	ac	pl	πούς, ποδός, ό	peu	podòleg
πυρί	dat	sg	πῦρ, πυρός, τό	foc	piròman
ρίζα	dat	sg	ρίζα, -ης, ή	arrel	rizoma
ρίνων	gen	pl	ρίς, ρινός, ή	nas	rinoceront
σάρκα	ac	sg	σάρξ, σαρκός, ή	carn	sarcòfag
φάλαγγων	gen	pl	φάλαγξ, -αγγος, ή	falange	falange
φρήνα	acc	sg	φρήν, φρενός, ή	ment	frenopàtic
φῶς	nom / voc / ac	sg	φῶς, φωτός, τό	llum	fotografia
χρήματα	nom / voc / ac	pl	χρήμα, -ατος,τό	diners	crematístic

aerofàgia, agonístic, andròleg, arcaic, asteroide, atleta, biblioteca, ciclopi, crematístic, criselefantí, delfinari, eteri, falange, fotografia, frenopàtic, gastroenteritis, hel·lènic, hemeroteca, Indonèsia, metròpoli, nomadisme, odontòleg, ornitologia, patronímic, pedagogia, piròman, podòleg, potable, retòrica, rinoceront, rizoma, sarcòfag

- Fes l'anàlisi morfològica dels següents adjectius, apunta el seu significat i escriu per a cadascun un mot derivat escollint-lo entre els que hi ha sota.

	cas(os)	núm.	gèn.	enunciat	significat	mot derivat
ἄδικε	voc	sg	m	ἄδικος, -ον	injust	—
ἄφρονες	nom / voc	pl	m / f	ἄφρων, -ον	insensat	—
δεινῶν	gen	pl	m / f / n	δεινός, -ή, -ον	terrible	dinosauri
μέλανος	gen	sg	m / n	μέλας, μέλαινα, μέλαν	negre	Melanèsia
μικροῦς	ac	pl	m	μικρός, -ά, -όν	petit	microbi
πάντα	ac nom/voc/ac	sg pl	m n	πᾶς, πᾶσα, πᾶν	tot	panteó
σώφρονας	ac	pl	m	σώφρων, ον	prudent	—

dinosauri, Melanèsia, microbi, panteó

- Escriu en el mateix cas i número que les altres la paraula que en cada fila no està en el mateix cas i número que la resta.

γαστρός	θυγατρός	ιατρός	πατρός	ιατροῦ
ρήτορας	νεανίας	ἀγῶνας	γίγαντας	νεανίας
λιμναῖς	παῖς	ρίζαις	πολίταις	παισί(ν)
μαθητής	δησότης	ναύτης	ἐορτῆς	ἐορτή
ἀσπίδος	αιθέρος	Ἑλλάδος	πέπλος	πέπλου
ἄνδρα	δένδρα	κρατῆρα	ἀέρα	δένδρον
μήτερα	βιβλία	Παλλάδα	Ἀπόλλωνα	βιβλίον
λίθους	νῆσους	πούς	ἀγρούς	πόδας
Παρθενών	ἀνδρῶν	χιτῶν	ἐλπίς	ἀνήρ
χρημάτων	γέρον	ἡγεμόνων	πατρίδων	γερόντων

- Identifica la forma verbal que no correspon en cada fila de les tres primeres columnes, escriu-la en la mateixa persona i número que les altres dues en la quarta columna, i després escriu-la en mode IMPeratiu (el qual no té formes per a la 1a persona singular i plural).

	pres d'IND	impf d'IND	fut d'IND		IMPeratiu
1a sg	λύω	<u>ἔλυες</u>	λύσω	ἔλυον	—
2a sg	λύσεις	<u>ἔλυε</u>	λύσεις	ἔλυες	λύε
3a sg	λύει	ἔλυον	<u>λύσουσι(ν)</u>	λύσει	λύετω
1a pl	<u>λύετε</u>	ἐλύομεν	λύσομεν	λύομεν	—
2a pl	<u>λύομεν</u>	ἐλύετε	λύσετε	λύετε	λύετε
3a pl	λύουσι(ν)	ἔλυον	<u>λύσει</u>	λύσουσι(ν)	λύόντων

- Conjuga l'IMPeratiu del verb εἰμί i del verb ἀκούω.

	εἰμί		ἀκούω	
2a sg	<u>ἴσθι</u>	= ἰ-σ-θι	<u>ἀκούε</u>	= ἀκού-ε-Ø
3a sg	<u>ἔστω</u>	= ἔσ-τω	<u>ἀκούετω</u>	= ἀκού-ε-τω
2a pl	<u>ἔστε</u>	= ἔσ-τε	<u>ἀκούετε</u>	= ἀκού-ε-τε
3a pl	<u>ἔστων / ὄντων</u>	= ἔσ-τω-ν / ὄ-ντω-ν	<u>ἀκούοντων</u>	= ἀκού-ο-ντω-ν
	<u>ἔστωσαν</u>	= ἔσ-τω-σαν		

- Digues en quina persona, nombre i temps estan aquestes formes verbals, i després passa-les a IMPeratiu en la persona indicada.

	persona i nombre		temps			
	1a 2a 3a	sg pl	pres impf fut	mode	veu	IMP
βλέπετε	2a	pl	pres	IND	ACT	2a sg: βλέπ-ε
βουλεύω	1a	sg	pres	IND	ACT	2a pl: βουλεύ-ε-τε
γράφομεν	1a	pl	fut	IND	ACT	3a sg: γραφ-έ-τω
δακρύσετε	2a	pl	fut	IND	ACT	3a pl: δακρυ-ό-ντων
εδίωκον	1a/3a	sg/pl	impf	IND	ACT	2a sg: διώκ-ε-τε
εἰμί	1a	sg	pres	IND	ACT	2a pl: ἔσ-τε
ἔπειθον	1a/3a	sg/pl	impf	IND	ACT	3a sg: πειθ-έ-τω
ἐστί	3a	sg	pres	IND	ACT	3a pl: ό-ντων / ἔσ-των
ἡγόρευον	1a/3a	sg/pl	impf	IND	ACT	2a sg: ἀγόρευ-ε
ἤκουε	3a	sg	impf	IND	ACT	2a pl: ἡκού-ε-τε
ιδρύες	2a	sg	impf	IND	ACT	3a sg: ιδρυ-έ-τω
παύσομεν	1a	pl	fut	IND	ACT	3a pl: παυ-ό-ντων
σπεύσω	1a	sg	fut	IND	ACT	2a sg: σπεύδ-ε
στέρξεις	2a	sg	fut	IND	ACT	2a pl: στέργ-ε-τε
ὠκίζομεν	1a	pl	impf	IND	ACT	3a sg: οικιζ-έ-τω

- Completa les frases següents, afegint les terminacions que falten en els verbs (tots en IMPeratiu) i en els articles i els substantius (hi ha un guió baix per cada grafia que falta), i després fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció.

α) Γινώσκετε, ὦ ναῦται, τοὺς κινδύνους τῆς θαλάττης .
V interj voc ac/CD gen/CN

β¹) Μανθάνε, ὦ μαθητᾶ, τὸ ὄνομα τῶν γραμματέων .

β²) Μανθάνετε, ὦ μαθηταί, τὸ ὄνομα τῶν γραμματέων .
V interj voc ac/CD gen/CN

γ) Τὸ αἶνιγμα τῆς Σφίγγος λῦε, ὦ Οἰδίπου.
ac/CD gen/CN V interj voc

Οἰδίπου, vocatiu de Οἰδίπους, Οἰδίποδος, ó: *Èdip*, que va resoldre l'enigma de l'Esfinx de Tebes i després es va casar amb la seva mare.

δ) Λαμβάνετε τὸ ἄρμα καὶ φέρετε εἰς τὸν ἀγρόν, ὦ δούλοι .
V ac/CD conj V prep+ac/CC interj Voc

ε) Ἀνδρεῖοι ἐστε, ὦ στρατιῶται, μὴ ἄγριοι .
nom/ATR V interj voc adv nom/ATR

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les següents frases:

α) Κάθιζε δέυρο, ὦ παῖ, καὶ ἄκουε τοῦ πατρός.

V adv/CC in- voc conj V gen/CRèg
terj

Seu aquí, nen, i escolta el pare.

τοῦ πατρός és CRèg (o CRV) del verb ἀκούω.

β) Ἔαρος ἦν ἀρχὴ καὶ πάντα ἄνθη ἐν λειμῶσιν ἤκμαζεν.

gen/CN V nom/S conj nom/S prep+dat/CC V

Era l'inici de la primavera i totes les flors florien als prats.

ἄνθη, *flors*, és aquí nominatiu plural, amb funció de SUBJecte, del substantiu de gènere neutre i d'arrel acabada en σ- (un tipus aquest que hom veurà més endavant) ἄνθος, ἄνθους, l'arrel ἄνθ- / *anth-* del qual es troba en *antologia* / *antología*, que ve a ser la versió grega de *florilegi* / *florilegio*.

En aquesta frase es dona la concordança característica del grec entre SUBJecte plural neutre (πάντα ἄνθη) i verb en singular (ἤκμαζεν).

γ) Οἱ ἄνθρωποι οὔτε τὸ νέκταρ οὔτε τὴν ἀμβροσίαν ἐσθίουσιν, ταῦτα γὰρ τῶν θεῶν τροφή ἐστιν.

nom/S conj ac/CD conj ac/CD V nom/S conj gen/CN nom/ATR V

Els homes no mengen ni el nèctar ni l'ambrosia, car aquestes coses són aliment dels déus.

γὰρ és una conjunció (coordinant causal) postpositiva, és a dir, mai no pot trobar-se a l'inici de la proposició que introdueix, sinó que sol ocupar en aquesta el segon lloc (com *enim* en llatí).

ταῦτα és aquí el nominatiu plural neutre del demostratiu οὗτος, αὕτη, τοῦτο, *aquest, aquesta, això*, que hom veurà també més endavant, i que pot ser adjectiu o pronom, com *aquest / aquesta* en català. En aquesta frase s'ha d'entendre que ταῦτα és pronom, ja que no determina cap substantiu (el qual hauria de ser neutre i estar també en nominatiu plural), però com que en català / castellà no existeix el plural de *això* / *esto* cal recórrer al substantiu *coses* per mantenir el plural del pronom grec, o bé canviar-lo al singular en la traducció emprant *això* / *esto*.

També en aquesta frase es dóna la concordança característica del grec entre SUBJecte neutre plural, representat ara no per un substantiu sinó per un pronom (ταῦτα), i verb en singular (ἐστίν).

D'altra banda, l'atribut, en ésser un substantiu (τροφή), només ha de concertar en cas amb el subjecte, no necessàriament en gènere en número (i així τροφή és nominatiu singular femení, mentre que ταῦτα és nominatiu plural neutre).

- δ) Ζεὺς ἔλεγε· Λάμβανε τὸ μῆλον, ὃ Ἑρμῇ, καὶ ἄπιθι παρὰ τῷ Πάριδι.
nom/S V V ac/CD interj Voc conj V prep+dat/CC

Zeus deia: "Pren la poma, Hermes, i vés al costat de / davant de / a presència de Paris."

ἄπιθι: *vés*, imperatiu del verb compost ἄπ-ειμι (de ἀπό + εἶμι, que no és el mateix que εἰμί)
παρὰ τῷ Πάριδι: *junto a Paris / a presència de Paris*

- ε) Ἐν ταῖς Παναθηναίων ἑορταῖς αἱ τοῦ ἡγεμόνος θυγατέρες ῥοδόχρουν πέπλον τῇ θεᾷ Ἀθηνᾷ ὕφαινον.
prep+dat G/CN dat/CC N G/CN nom/S acc/CD dat/CI dat/APOS
V

En les festes de les Panatenees les filles del general en cap teixien un peple de color rosa per a la deessa Atena.

En aquesta oració, hi ha dos articles separats del substantiu amb el qual concerten per un CN en genitiu, ordre molt habitual en grec:

Ἐν ταῖς Παναθηναίων ἑορταῖς > Ἐν ταῖς ἑορταῖς Παναθηναίων
αἱ τοῦ ἡγεμόνος θυγατέρες > αἱ θυγατέρες τοῦ ἡγεμόνος

- ζ) Σωκράτης οὐ περιπατεῖ περὶ τὸν λιμένα τοῦ Πειραιέως, ἀλλὰ διαλέγεται σὺν τοῖς νέοις ἐν τῇ ἀγορᾷ.
nom/S adv V prep+acc/CC gen/CN conj V prep+dat/CC prep+dat/CC
V

Πειραιέως genitiu singular de Πειραιεύς

διαλέγεται, *dialoga / conversa*, és 3a sg del pres IND de διαλέγω en veu mitjana, que hom veurà més endavant.

Sòcrates no passeja pel port de Pireu sinó que conversa amb els joves a l'àgora.

- Busca una paraules en català i en castellà que tingui el seu origen en la paraules gregues següents (tingues cura amb els accents):

		català	castellà
μέλας, μέλαινα, μέλαν	<i>negre</i>	Melanèsia, melanina,...	Melanesia, melanina,...
φλέψ, φλεβός, ή	<i>vena</i>	flebitis, flebotomia,...	flebitis, flebotomía,...
ήγεμών, -όνος, ό	<i>guia</i>	hegemonia,...	hegemonía,...
αήρ, άέρος, ή	<i>aire</i>	aeroplà, aeròdrom, aeroport, aerofòbia,...	aeroplano, aeródromo, aeropuerto, aerofobia,...
ρίς, ρίνός, ή	<i>nas</i>	rinitis, rinoplàstia, otorrinolaringòleg	rinitis, rinoplastia, otorrinolaringólogo
πατήρ, πατρός, ό	<i>pare</i>	patronímic, patrologia,...	patronímico, patología,...

- Escribe les paraules catalanes i castellanques derivades dels compostos següents (tingues cura amb els accents):

		català	castellà
περί <i>en torn</i>	+ σκοπέω <i>examinar</i>	periscopi	periscopio
μόνος, -η, -ον <i>un sol</i>	+ μανία, -ας, ή <i>bogeria</i>	monomania	monomanía
γαστήρ, -τρός, ή <i>ventre</i>	+ νόμος <i>lleí</i>	gastronomia	gastronomía
ψυχή, -ής, ή <i>ànima</i>	+ ιατρεία, -ας, ή <i>curació</i>	psiquiatria	psiquiatría

- Distribueix les següents preposicions davant dels següents elements, alguns dels quals són substantius i per tant tenen significat per ells mateixos, mentre que d'altres (els que porten guió al davant) no existeixen en grec independentment del prefix. A continuació escriu els mots catalans i castellans corresponents (tingues cura amb l'ortografia):

Exemple: σύν (amb) + φωνή (so) → *simfonia* / *sinfonía*

Preposicions: διά / παρά / σύν / ἐκ / κατά / ἐπί / περί / μετ(ά)

			català	castellà	
ἐπί	θάλαμος	<i>llit nupcial</i>	epitalami	epitalamio	—
μετ(ά)	-έωρος	—	meteorit	meteorito	<i>elevat (de la terra)</i>
παρά	νόος	<i>ment</i>	paranoia	paranoia	—
σύν	-βόλον		símbol	símbolo	<i>signe d'una cosa</i>
ἐκ	στάσις	<i>col·locació</i>	èxtasi	éxtasis	—
διά	-δῆμα	—	diadema	diadema	<i>cinta</i>
κατά	-κύμβη	—	catacumba	catacumba	<i>cavitat</i>
περί	-πέτεια	—	peripècia	peripecia	<i>capgirament bruscat d'una acció</i>

Morfologia

- Completa la taula amb les terminacions de les declinacions, i després contesta les preguntes.

1a declinació					2a declinació		3a declinació	
f	f	f	m	m	m / f	n	m / f	n

nom sg	α	α	η	ας	ης	ος	ον	ς / Ø	Ø
voc sg	α	α	η	α	α	ε	ον	ς / Ø	Ø
ac sg	αν	αν	ην	αν	ην	ον	ον	α / ν	Ø
gen sg	ας	ης	ης	ου	ου	ου	ου	ος	ος
dat sg	α	η	η	α	η	ω	ω	ι	ι

nom pl	αι	αι	αι	αι	αι	οι	α	ες	α
voc pl	αι	αι	αι	αι	αι	οι	α	ες	α
ac pl	ας	ας	ας	ας	ας	ους	α	ας	α
gen pl	ων	ων	ων	ων	ων	ων	ων	ων	ων
dat pl	αις	αις	αις	αις	αις	οις	οις	σι(ν)	σι(ν)

- a1 De quin gènere són els substantius que tenen la mateixa terminació en els tres primers casos del singular i del plural (és a dir, en el nominatiu, vocatiu i acusatiu singular i en el nominatiu, vocatiu i acusatiu plural)?
De gènere neutre.
- a2 En quines declinacions es donen aquests substantius?
En la 2a i en la 3a.
- a3 Amb quines terminacions (5=) d'una altra declinació (=4+) i de la mateixa declinació (+1) es poden confondre el nominatiu, vocatiu i acusatiu plural d'aquests substantius?
En la 1a declinació, amb el nominatiu i vocatiu singular dels substantius femenins de tema en α pura i de tema en α impura (+4), [i també amb el vocatiu del substantius masculins (+2)];
en la mateixa declinació (3a declinació), amb l'acusatiu singular (+1).
- b Quina és la terminació d'acusatiu singular comú a tres gèneres diferents, i en quina declinació es dona?
-ov, en la 2a declinació, que inclou substantius masculins, femenins (menys freqüents que els masculins) i neutres.
- c Quina és la terminació igual per a dos casos diferents de dues declinacions diferents?
-ος, terminació de nominatiu singular en la 2a declinació i genitiu singular en la 3a declinació.
- d Quina és la terminació igual per a un mateix cas en els diversos tipus de les tres declinacions?
-ων, terminació de genitiu plural en les tres declinacions.
- e Quina terminació comparteixen per al mateix cas la 2a declinació i en part la 1a declinació?
-ov, terminació de genitiu singular en la 2a declinació i només per als substantius masculins en la 1a declinació.
- f Quina és la terminació de plural igual per a masculins i femenins de la primera i de la tercera declinació però no de la segona?
-ας, terminació d'acusatiu plural en la 1a declinació i per a masculins i femenins de la 3a.
- g Quin tret caracteritza el datiu singular dels substantius i adjectius de la 1a i de la 2a declinacions?
La iota subscripta, en -α i -η de la 1a declinació i en -ϝ de la 2a declinació.
- h Quines terminacions del plural (i de quins casos) són comunes als diversos tipus de la 1a declinació?
Totes: els diversos tipus de la 1a declinació tenen les mateixes terminacions de plural en els mateixos casos: -αι, -αι, -ας, -ων i -αις en el nominatiu, vocatiu, acusatiu, genitiu i datiu.

- Completa les graelles amb el sintagma format per article, adjectiu i substantiu en els cas i número indicats en cada fila, d'acord amb l'exemple.

adjectiu	substantiu	cas i número	article	adjectiu	substantiu
----------	------------	--------------	---------	----------	------------

Ex.:

ἀθάνατος, -ον	θεός, -οῦ, ὁ	en ac sg	τὸν	ἀθάνατον	θεόν
---------------	--------------	----------	-----	----------	------

A cada fila hi consten també les pàgines del llibre on pots trobar els paradigmes corresponents, o bé el número del Lliurament que en el seu Pla de treball incloïa alguna explicació al respecte (en concret, a propòsit dels substantius d'arrel acabada en ...ντ- i dels substantius d'arrel acabada en ...ρ- i de gènere neutre).

En la graella següent només poden aparèixer terminacions de la 2a declinació, a la qual pertanyen els tres substantius, ja que els tres adjectius, que com a tals tenen els tres gèneres, no tenen un enunciat de tres terminacions, i per tant no segueixen les terminacions de la 2a declinació per al masculí, de la 1a per al femení i de la 2a per al neutre, sinó que tenen un enunciat de dues terminacions que corresponen a la 2a declinació i segueixen les mateixes terminacions de la 2a declinació per al masculí i per al femení.

φρόνιμος, -ον <i>prudent</i>	ἄνθρωπος, -ου, ὁ <i>home</i>	en gen sg	τοῦ	φρονίμου	ἀνθρώπου
ἔνδοξος, -ον <i>famós</i>	παρθένος, -ου, ἡ <i>verge</i>	en nom pl	αἱ	ἐνδοξοί	παρθένοι
διάφορος, -ον <i>diferent</i>	βιβλίον, -ου, τό <i>llibre</i>	en ac pl	τὰ	διάφορα	βιβλία

En la graella següent poden aparèixer terminacions de la 1a i de la 2a declinacions, ja que si bé els quatre substantius són de la 1a declinació (cadascun d'un tipus diferent), els quatre adjectius tenen un enunciat de tres terminacions, i per tant segueixen les terminacions de la 2a declinació per al masculí, de la 1a per al femení i de la 2a per al neutre.

καλός, -ή, -όν <i>bell</i>	θεά, -ᾱς, ἡ <i>deessa</i>	en dat sg	τῇ	καλῇ	θεᾷ
φοβερός, -ά, ὄν <i>temible</i>	θάλαττα, -ης, ἡ <i>mar</i>	en ac sg	τὴν	φοβεράν	θάλατταν
σπουδαῖος, -α, -ον <i>intelligent</i>	κόρη, -ης, ἡ <i>noia</i>	en gen pl	τῶν	σπουδαιῶν	κορῶν
κακός, -ή, -όν <i>dolent</i>	δικαστής, -οῦ, ὁ <i>jutge</i>	en voc sg	—	κακὲ	δικαστά
ἀγαθός, -ή, -όν <i>bo</i>	νεανίας, -ου, ὁ <i>jove</i>	en voc pl	—	ἀγαθοὶ	νεανίαί

En la graella següent poden aparèixer terminacions de la 1a, de la 2a i de la 3a declinacions, ja que si bé els set substantius són de la 3a declinació (i de diferents tipus, segons quin sigui el so final de la seva arrel), els enunciat dels adjectius responen no sols als tipus anteriors (2a-2a per a masculí / femení i neutre, i 2a-1a-2a per a masculí, femení i neutre), sinó també a d'altres dos: 3a-3a per a masculí / femení i neutre, i 3a-1a-3a per a masculí, femení i neutre.

εὐδαιμών, -όν <i>feliç</i>	γύψ, γυπός, ὁ <i>voltor</i>	en dat pl	τοῖς	εὐδαίμοσι(v) γυψί(v)
μέλας, -αινα, -αν <i>negre</i>	γλαῦξ, γλαυκός, ἡ <i>òliba</i>	en ac sg	τὴν	μέλαιναν γλαύκα
μικρός, -ά, -όν <i>petit</i>	παῖς, παιδός, ὁ <i>nen</i>	en nom pl	οἱ	μικροὶ παῖδες
ἰκανός, -ή, -όν <i>suficient</i>	αἷμα, -ματος, τό <i>sang</i>	en ac sg	τὸ	ἰκανὸν αἷμα
λευκός, -ή, -όν <i>blanc</i>	δελφίς, -ῖνος, ὁ <i>dofí</i>	en dat sg	τῷ	λευκῷ δελφῖνι
σώφρων, -ον <i>sensat</i>	ἡγεμών, -όνοϛ, ὁ <i>líder</i>	en voc sg	—	σώφρον ἡγεμόν
ἄφρων, -ον <i>insensat</i>	ἄρχων, -οντοϛ, ὁ <i>magistrat</i>	en dat pl	τοῖς	ἄφροσι(v) ἄρχουσι(v)
πᾶς, πᾶσα, πᾶν <i>tot</i>	γίγας, -αντοϛ, ὁ <i>gègant</i>	en ac pl	(τοὺς →)	πάντα τοὺς γίγανταϛ *
μακρός, -ή, -όν <i>gran</i>	κρατήρ, -ῆροϛ, ὁ <i>crater</i>	en nom pl	οἱ	μακροὶ καρτήρεϛ
ἄσβετοϛ, -ον <i>inextinguible</i>	πῦρ, πυρόϛ, τό <i>foc</i>	en voc sg	—	ἄσβετον πῦρ

- Completa les graelles d'aquest full amb les formes corresponents del verb εἰμί.

	<u>present d'INDicatiu</u>	<u>IMPeratiu</u>	<u>INFinitiu</u>
verb εἰμί	1a sg	εἰμί	εἶναι
	2a sg	εἶ	
	3a sg	ἐστί(ν)	
	1a pl	ἐσμέν	
	2a pl	ἐστέ	
	3a pl	εἰσί(ν)	
		ἔστω	
		ἔστω	
		ἔστωσαν	

	<u>imperfet</u>	
verb εἰμί	1a sg	ἦν / ἦ
	2a sg	ἦσθα
	3a sg	ἦν
	1a pl	ἦμεν
	2a pl	ἦτε
	3a pl	ἦσαν

		futur d'INDicatiu
verb εἰμί	1a sg	ἔσομαι
	2a sg	ἔσει / ἔση
	3a sg	ἔσται
	1a pl	ἐσόμεθα
	2a pl	ἔσεσθε
	3a pl	ἔσονται

- Completa els punts suspensius de les graelles del full següent amb les grafies que falten segons de quin temps es tracti per a cada verb (n'hi ha sis ja fets). Tingues en compte que
 - a l'imperfet s'ha de posar l'augment, ja sigui afegint ε- (si l'arrel del verb comença per consonant), ja sigui allargant el so vocàlic inicial (si l'arrel del verb comença per vocal) d'acord amb les regles sobre l'augment.
 - al futur hi ha transformacions fonètiques si l'arrel del verb acaba en consonant oclusiva (labial, gutural o dental), tal com s'esmenta a la pàgina 60 (són les mateixes transformacions fonètiques que es donen en el nominatiu i vocatiu singular i en el datiu plural dels substantius d'arrel acabada igualment en consonant oclusiva).

		<u>present d'INDicatiu</u>	<u>IMPeratiu</u>	<u>INFinitiu</u>
λύω	1a sg	λύ ω	—	
τρίβω	2a sg	τρίβεις	τρίβε	τρίβ ειν
διώκω	3a sg	διώκ ει	διωκ έτω	
ἐρμηνεύω	1a pl	ἐρμηνεύομεν	—	
ἄρχω	2a pl	ἄρχ ετε	ἄρχ ετε	
ὀργίζω	3a pl	ὀργίζ ουσι(ν)	ὀργιζ όντων	

		<u>imperfet</u>
λύω	1a sg	ἔ λυ ον
τρίβω	2a sg	ἔτριβες
διώκω	3a sg	ἐ δίωκ ε(ν)
ἐρμηνεύω	1a pl	ἦ ρμηνεύ ομεν
ἄρχω	2a pl	ἦ ρχ ετε
ὀργίζω	3a pl	ὠ ργιζ ον

		<u>futur d'INDicatiu</u>
λύω	1a sg	λύ σω
τρίβω	2a sg	τρίψεις
διώκω	3a sg	διώ ξει
ἐρμηνεύω	1a pl	ἐρμηνεύσομεν
ἄρχω	2a pl	ἄρ ξετε
ὀργίζω	3a pl	ὀργι ουσιν

Traducció

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les següents frases.

a) Ἐν Ἀθηναῖς οἱ ῥήτορες ἡγούμενες ἦσαν τῶν πολιτῶν.
 prep+dat/CCL nom/SUBJ nom/ATR V gen/CN

En Atenes els oradors eren [els] líderes / governants dels ciutadans.

b) Οἱ ὀδόντες ἐν τῷ στόματι εἰσιν.
 nom/SUBJ prep+dat/CCL V

Les dents són a la boca / estan en la boca.

c) Οἱ ποιμένες ἄγουσιν εἰς τοὺς λειμῶνας τὰ τῶν αἰγῶν ποίμνια.
 nom/SUBJ V prep+dat/CCL art+ gen/CN +ac/CD

Els pastors condueixen cap als prats els ramats de (les) cabres.

Etimologia

- Combina les preposicions εἰς, ἐν, ἐκ, πρό i διά amb l'article i amb el substantiu οἶκος, -ου, ὁ (*casa*) de manera que els sintagmes preposicionals en grec que en resultin correspongin als sintagmes preposicionals en català de la graella, i escriu-los al seu costat.

sintagma preposicional en català	sintagma preposicional en grec		
	preposició	article	susbtantiu
<i>a través de la casa</i>	διά	τοῦ	οἴκου
<i>cap a la casa</i>	εἰς	τὸν	οἶκον
<i>davant la casa</i>	πρὸ	τοῦ	οἴκου
<i>(des) de / fora de la casa</i>	ἐκ	τοῦ	οἴκου
<i>en la casa</i>	ἐν	τῷ	οἴκῳ

Morfologia

Traducció

Etimologia

Morfologia

- Completa la taula amb la declinació del substantiu ἄνθος, -ους, τό: *flor*.

En la columna de la dreta,

- el signe = indica que el substantiu queda igual, ja que no s'afegeix cap terminació a l'arrel acabada en ...ος- per formar el nominatiu, vocatiu i acusatiu singulars, la qual cosa es fa notar amb el símbol -Ø (que no has d'escriure, ja que aquest símbol mai no es podria trobar en una frase o un text)
- les grafies subratllades indiquen que es produeixen els canvis fonètics derivats
 - de la desaparició de la -σ- intervocàlica
(contraccions, amb diferents resultats, entre les vocals que queden en contacte)
 - de l'assimilació d'una sigma a una altra, en el datiu plural
(que dona com a resultat la desaparició d'una de les dues sigmes)

nom sg	ἄνθος	= ἄνθος-Ø	nom pl	ἄνθη	< ἄνθε <u>σ</u> -α
voc sg	ἄνθος	= ἄνθος-Ø	voc pl	ἄνθη	< ἄνθε <u>σ</u> -α
acc sg	ἄνθος	= ἄνθος-Ø	acc pl	ἄνθη	< ἄνθε <u>σ</u> -α
gen sg	ἄνθους	< ἄνθε <u>σ</u> -ους	gen pl	ἀνθῶν	< ἄνθε <u>σ</u> -ων
dat sg	ἄνθει	< ἄνθε <u>σ</u> -ι	dat pl	ἄνθεσι(ν)	< ἄνθε <u>σ</u> -σι(ν)

- Completa la taula amb els sintagmes formats per adjectiu i substantiu en els casos indicats.

	adjectiu	substantiu	adjectiu	substantiu
gen sg	ἀφανοῦς	σθένους	ἀφανής, -ές: <i>invisible</i>	σθένος, -ους, τό: <i>força, vigor</i>
acc sg	ἄδικον ἄλγος		ἄδικος, -ον: <i>injust</i>	ἄλγος, -ους, τό: <i>dolor</i>
acc pl	δίκαια ἔθνη		δίκαιος, -α, -ον: <i>just</i>	ἔθνος, -ους, τό: <i>poble</i>
gen pl	καλῶν ψευδῶν		καλός, -ή, -όν: <i>bell</i>	ψεῦδος, -ους, τό: <i>mentida</i>
dat sg	εὐδαίμονι τέλει		εὐδαίμων, -ον: <i>feliç</i>	τέλος, -ους, τό: <i>fi</i>
dat pl	ἀσεβέσι(ν) γένεσι(ν)		ἀσεβής, -ές: <i>impiu</i>	γένος, -ους, τό: <i>raça/ llinatge</i>

- D'acord amb els exemples, fes l'anàlisi morfològica d'aquestes paraules (dos adjectius i tres substantius), totes d'arrel en consonant sibilant ...σ- : γένος / εὐγενεῖ / ὄρους / πλήρεις / ψεύδεσι .

Per als substantius, l'enunciat ha de consistir en nom sg / gen sg / article (per indicar el gènere)

Per als adjectius, l'enunciat ha de consistir en nom sg m (= nom sg f) / nom sg n

susbtantiu	cas(os)	número(s)	enunciat	significat
ἄλγῶν	gen	pl	ἄλγος, -ους, τό	<i>dolor</i>
γένος	nom / voc / ac	sg	γένος, γένους, τό	<i>llinatge, raça, tipus</i>
ὄρους	gen	sg	ὄρος, ὄρους, τό	<i>muntanya</i>
ψεύδεσι	dat	pl	ψεῦδος, -ους, τό	<i>mentida</i>

adjectiu	cas(os)	número(s)	gènere(s)	enunciat	significat
σαφῆ	ac nom / voc / ac	sg pl	m / f n	σαφής, -ές	<i>clar, evident</i>
εὐγενεῖ	dat	sg	m / f / n	εὐγενής, -ές	<i>noble</i> <i>(ben nascut)</i>
πλήρεις	nom / voc / ac	pl	m / f	πλήρης, -ες	<i>ple</i>

- Completa les tres taules següents.

En la primera tots els verbs tenen l'aorist sigmàtic i només es tracta d'aquest temps, però hi ha varietat

- pel que fa a l'arrel (que en uns acaba en vocal o diftong i en d'altres acaba en consonant oclusiva, de manera que per a aquests últims es produeixen els mateixos canvis fonètics que en el futur d'INDicatiu)
- pel que fa a l'augment, que en uns verbs és sil·làbic, en d'altres és temporal, i en d'altres –verbs compostos– s'ha de fer entre el preverbi i l'arrel (aquest últims verbs són els que inclouen un punt, que separa el preverbi de l'arrel, i que mai no es podria trobar en una frase o un text)

Per a l'augment, que es dona en el pretèrit imperfect i en l'aorist d'INDicatiu, consulta les pàgines 47 i 100 del llibre de text

aorist d'INDicatiu sigmàtic			
arrel de present + σα- [σε(v) en la 3a sg] + terminació			
1a sg	de λύω : <i>desatar / solucionar</i> ἔλυσα / vaig desatar	de λούω : <i>rentar</i> ἔλουσα / vaig rentar	de ὑβρίζω : <i>injuriar</i> ὑβρισα / vaig injuriar
2a sg	de λύω de τρίβω : <i>frotar</i>	ἔλυσας / vas desatar ἔτριψας / vas frotar	de κατα·πέμπω : <i>ocultar</i> κατέπεμψας / vas ocultar
3a sg	de λύω ἔλυσε(v) / va desatar	de πλέκω : <i>trenar</i> ἔπλεξε / va trenar	de ἀν·άγω : <i>pujar</i> ἤνεξε(v) / va pujar
1a pl	de λύω ἐλύσαμεν / vam desatar	de σπεύδω : <i>apressar-se</i> ἐσπεύσαμεν / ens vam apressar	de ἀπο·κρύπτω : <i>precipitar</i> ἀπεκρύψαμεν / vam precipitar
2a pl	de λύω ἐλύσατε / vau desatar	de ἀγορεύω : <i>parlar (en públic)</i> ἠγορεύσατε / vau parlar	de ἀνα·γράφω : <i>inscriure</i> ἀνεγράψατε / vau inscriure
3a pl	de λύω ἔλυσαν / van desatar	de ἐρμηνεύω : <i>interpretar</i> ἠρμήνευσαν / van interpretar	de δια·σώζω : <i>preservar</i> διέσωσαν / van preservar

En aquesta segona taula tots els verbs tenen l'aorist temàtic, però s'inclouen també altres temps, per tal que hom pugui adonar-se bé de la coincidència que hi ha pel que fa a les terminacions entre aquest tipus d'aorist i un altre temps de la graella.

En les caselles de la segona columna apareixen

la 1a sg del present d'INDicatiu, amb l'arrel de present subratllada,
i la 1a sg de l'aorist d'INDicatiu, amb l'arrel d'aorist subratllada,
perquè, al contrari del que passava amb els verbs de la graella anterior, hom ha de conèixer aquesta arrel per tal de poder conjugar l'aorist.

		present d'IND	imperfet (IND)	futur d'IND	aorist d'IND
		arrel de present >			< arrel d'aorist
1a sg <i>deixar</i>	de <u>λεί</u> πω <u>ἔλι</u> πον	λείπω deixo	ἔλειπον deixava	λείψω deixaré	ἔλιπον vaig deixar
2a sg <i>fugir</i>	de <u>φεύ</u> γω <u>ἔφυ</u> γον	φεύγεις fuges	ἔφευγον fugies	φεύξεις fugiràs	ἔφυγες vas fugir
3a sg <i>tenir</i>	de <u>ἔχ</u> ω <u>ἔσχ</u> ον	ἔχει té	εἶχον [ella/ella] tenia	ἔξει tindrà	ἔσχε(ν) va tenir
1a pl <i>dir</i>	de <u>λέ</u> γω <u>εἶ</u> πον	λέγομεν diem	ἐλέγομεν dèiem	λέξομεν direm	εἶπομεν vam dir
2a pl <i>córrer</i>	de <u>τρέ</u> χω <u>ἔδρα</u> μον	τρέχετε correu	ἐτρέχετε corríeu	τρέξετε correreu	ἔδράμετε vau córrer
3a pl <i>morir</i>	de <u>θνή</u> σκω <u>ἔθα</u> νον	θνήσκουσι(ν) moren	ἔθνησκον morien	ἀποθаноῦνται (!) moriran	ἔθانون van morir

En aquesta tercera taula apareixen verbs que tenen l'aorist sigmàtic i verbs que tenen l'aorist temàtic, i es tracta d'escriure per a cadascun els seus tres INFinitius, de present, de futur i d'aorist (l'imperfet només es dona en l'INDicatiu i no té INFinitiu).

Les terminacions són iguals per a tots els verbs en l'INFinitiu present i l'INFinitiu futur, però diferents en l'INFinitiu aorist segons siguin dels que tenen l'aorist sigmàtic o dels que tenen l'aorist temàtic.

Per a l'INFinitiu futur i per a l'INFinitiu aorist de verbs que tinguin l'aorist sigmàtic s'ha de tenir en compte el canvi fonètic que es produeix si l'arrel del verb acaba en consonant oclusiva quan aquesta entra en contacte amb la sigma de la terminació d'INFinitiu.

		INF present		INF futur	INF aorist
de	λύω	λύειν	: <i>desatar</i>	λύσειν	λῦσαι
de	λείπω ἔλιπον	λείπειν	: <i>abandonar</i>	λείψειν	λιπεῖν
de	τρίβω	τρίβειν	: <i>frotar</i>	τρίψειν	τρίψαι
de	φεύγω ἔφυγον	φεύγειν	: <i>agafar</i>	φεύξειν	φυγεῖν
de	γράφω	γράφειν	: <i>escriure</i>	γράψειν	γράψαι
de	λέγω εἶπον	λέγειν	: <i>fugir</i>	λέξειν	εἰπεῖν

Traducció

- Fes la traducció i l'anàlisi morfosintàctica de les frases següents

α) Ἄρτεμις ἐν τοῖς ὄρεσι βέλη πρὸς τοὺς λύκους ἔβαλλε.
N/S prep+D/CC Ac/CD prep+Ac/CC V

Àrtemis en les muntanyes dards contra els llops llançava.

> Àrtemis llançava dards contra els llops en les muntanyes.

β) Ἄλγους καὶ πῆματος λυτήρ ἐστὶν ὁ θάνατος.
G/CN conj G/CN N/S V art+N/S

De dolor i patiment [l']alliberador és la mort.

> L'alliberador del dolor i el patiment és la mort.

> El remei contra el dolor i el patiment és la mort.

γ) Τὰ πονηρὰ κέρδη τοῖς ἀνθρώποις εὐδαιμονίαν οὐ φέρει.
(art+)N/S (art+)D/CI Ac/CD adv V

Els mals guanys / Els guanys difícils als homes felicitat no porten.

> Els guanys adquirits malament / amb dificultat no porten la felicitat als homes.

- δ) Οἱ τῶν Περσῶν κῆποι πλήρεις ἦσαν πάντων γενῶν ἀγρίων θηρίων.
art+ (art+)G/CN +N/S N/ATR V (adj+)G/CAdj (adj+)G/CN

Els jardins dels perses plens estaven de tots tipus d'animals salvatges.

> Els jardins dels perses estaven plens de tot(s) tipus d'animals salvatges.

- οἱ Πέρσαι, τῶν Περσῶν: *els perses*

- l'adjectiu πλήρης, -ες (*ple*) es construeix amb el cas genitiu

(que sintàcticament s'ha de considerar CAdj, o Complement d'adjectiu)

- γενῶν s'ha d'entendre en aquesta frase com *tipus* o *classe*, no com *raça* o *llinatge*

Etimologia

- Fes la transcripció de la part subratllada dels següents substantius

(recorda que θ passa a t en fer la transcripció al català i al castellà):

πάθος / ὄρος / μέλος / ἄνθος ,

i combina aquesta part transcrita amb les següents terminacions de paraules compostes en català / castellà:

man / mano - logia / logía - gen / geno - grafia / grafía ,

de manera que, tenint en compte el significat de la paraula compsta que ha de resultar, puguis completar la taula amb el que es demana per a cada columna (tingues cura amb les diferències entre català i castellà pel que fa als accents).

transcripció	terminació en català	terminació en castellà	paraula composta en català	paraula composta en castellà	signi- ficat
patho	gen	geno	patò-gen	pató-geno	1
oro	grafia	grafía	oro-grafia	oro-gráfia	2
melo	man	mano	melò-man	meló-mano	3
antho	logia	logía	anto-logia	anto-logía	4

- Aficionat a la música, fins al punt de ser una mica maniàtic.
- Part de la geografia dedicada a la descripció de les muntanyes i serralades.
- Que provoca "sofriment", com per exemple els elements ... (és a dir, microbis, bacteris i virus).
- Recull de "flors", és a dir, de peces literàries o musicals dignes de ser recollides i presentades conjuntament (un sinònim poc emprat d'aquesta paraula i derivat del llatí és *florilegium*, que en català i castellà ha donat 'florilegi' i 'florilegio' respectivament).

Morfologia

Traducció

Etimologia

Morfologia

- Seguint el model del substantiu πόλις, πόλεως, ἡ: *ciutat*, completa la taula amb la declinació del sintagma format per l'article i el substantiu κρίσις, -εως, ἡ: *judici*.

article	arrel κρίσι- / κρίσει-
---------	---------------------------

nom sg	ἡ	κρίσις
voc sg	—	κρίσι
acc sg	τὴν	κρίσιν
gen sg	τῆς	κρίσεως
dat sg	τῇ	κρίσει

nom pl	αἱ	κρίσεις
voc pl	—	κρίσεις
acc pl	τάς	κρίσεις
gen pl	τῶν	κρίσεων
dat pl	ταῖς	κρίσεσι(ν)

- Fes la declinació del sintagmes següents (formats per article, adjectiu i substantiu), però
- primer, escriu a sobre dels guions (en les segones columnes de l'adjectiu i del substantiu) les grafies que corresponen a les terminacions de la 3a declinació,
- després, fixa't si a la casella hi ha el signe = , el qual indica que en afegir-se la terminació a l'arrel no en resulta cap canvi fonètic, de manera que pots escriure el mateix (a les primeres columnes de l'adjectiu i el substantiu), però sense els guió i / o sense el signe Ø (el qual indica que no s'afegeix cap terminació a l'arrel)
- a continuació, fixa't si a la casella hi ha el signe < , el qual indica que en afegir-se la terminació a l'arrel en resulten els següents canvis fonètics (que no són constants, és a dir, no s'acompleixen per igual en els tres substantius, que representen tres tipus diferents, ni en en l'adjectiu si hom l'hi compara):
 - en el datiu plural, davant la terminació -σι(ν), la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι,
[l'únic canvi que es produeix en aquest cas, i per això a la casella hi ha un (1)]
 - en el datiu singular, davant la terminació -ι, la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι,
pel fet de trobar-se entre vocals,
[l'únic canvi que es produeix en aquest cas, i per això a la casella hi ha un (1)]
 - en el genitiu plural, davant la terminació -ων, la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι,
també pel fet de trobar-se entre vocals,
(i sense que després es produeixi la contracció de les vocals en contacte,
com passava amb el substantius d'arrel acabada en ...σ- : ἄνθεσ-ων > ἄνθε-ων > ἄνθαῶν)
[l'únic canvi que es produeix en aquest cas, i per això a la casella hi ha un (1)]
 - en el genitiu singular, davant la terminació -ος, la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι,
també pel fet de trobar-se entre vocals,
i l'allargament en ω de la vocal ο d'aquesta terminació -ος
[de manera que es produeixen dos canvis, i per això a la casella hi ha un (2)]
 - en la resta de casos, davant les diferents terminacions, la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι,
també pel fet de trobar-se entre vocals,
i la contracció de les vocals que aleshores entren en contacte *
[de manera que es produeixen dos canvis, i per això en aquestes caselles hi ha un (2)],
d'acord amb les següents regles:

$$\epsilon + \epsilon > \epsilon\iota$$

$$\epsilon + \alpha > \eta$$

* Aquestes vocals en contacte són la primera vocal del diftong en què acaba l'arrel * la vocal inicial de la terminació de cas.

adj	μέγας, μεγάλη, μέγα:	<i>gran</i>	arrel: μέγα- / μεγαλ- (m. i n.) – μεγαλ- (f.)
subst	βασιλεύς, -έως, ό:	<i>rei</i>	arrel: βασιλευ-
art	adj		sust

nom sg	ό	μέγας	= μεγα- ς	βασιλεύς	= βασιλευ- ς
voc sg	–	μέγα	= μεγα-Ø	βασιλεῦ	= βασιλευ-Ø
acc sg	τόν	μέγαν	= μεγα- ν	βασιλέα	< βασιλευ- α (1
gen sg	τοῦ	μεγάλου	= μεγαλ- ος	βασιλέως	< βασιλευ- ος (2
dat sg	τῷ	μεγάλῳ	= μεγαλ- ῷ	βασιλεῖ	< βασιλευ- ι (1

nom pl	οί	μεγάλοι	= μεγαλ- οι	βασιλεῖς	< βασιλευ- ες (2
voc pl	–	μεγάλοι	= μεγαλ- οι	βασιλεῖς	< βασιλευ- ες (2
acc pl	τούς	μεγάλους	= μεγαλ- ους	βασιλέας	< βασιλευ- ας (1
gen pl	τῶν	μεγάλων	= μεγαλ- ων	βασιλέων	< βασιλευ- ων (2
dat pl	τοῖς	μεγάλοις	= μεγαλ- οίς	βασιλεῦσι(ν)	= βασιλευ- σι(ν)

adj	βαρύς, -εῖα, -ύ: <i>pesat</i>	arrel: βαρυ- / βαρευ- (m. i n.) – βαρει- (f.)
subst	φύσις, -έως, ἡ: <i>natura</i>	arrel: φυσι- / φυσει-
art	adj	sust

nom sg	ἡ	βαρεῖα	= βαρει- α	φύσις	= φυσι- ς
voc sg	—	βαρεῖα	= βαρει- α	φύσι	= φυσι -Ø
acc sg	τήν	βαρεῖαν	= βαρυει- αν	φύσιν	= φυσι - ν
gen sg	τῆς	βαρείας	= βαρει- ας	φύσεως	< φυσει - ος (2
dat sg	τῇ	βαρείᾳ	= βαρει- α	φύσει	< φυσει - ι (1

nom pl	αἱ	βαρεῖαι	= βαρει- αι	φύσεις	< φυσει - ες (2
voc pl	—	βαρεῖαι	= βαρει- αι	φύσεις	< φυσει - ες (2
acc pl	τάς	βαρείας	= βαρει- ας	φύσεις	"
gen pl	τῶν	βαρειῶν	= βαρει- ων	φύσεων	< φυσει - ων (1
dat pl	ταῖς	βαρείαις	= βαρει- ας	φύσεσι(ν)	< φυσει - σι (ν) (1

adj subst	θηλύς, -εῖα, -ύ: <i>femení</i> πῆχυν, -εως, ὁ: <i>colze</i>	arrel: θηλυ- / θηλευ- (m. i n.) – θηλει- (f.) arrel: πηχυ- / πηχευ-
art	adj	sust

nom sg	ὁ	θηλὺς	= θηλυ- ς	πῆχυν	= πηχυ- ς
voc sg	–	θηλὺ	= θηλυ-Ø	πῆχυ	= πηχυ-Ø
acc sg	τὸν	θηλὺν	= θηλυ- ν	πῆχυν	= πηχυ- ν (2)
gen sg	τοῦ	θηλέος	< θηλευ- ος (1	πήχεως	< πηχευ- ος (2)
dat sg	τῷ	θηλεῖ	< θηλευ- ι (1	πήχει	< πηχευ- ι (1

nom pl	οἱ	θηλεῖς	< θηλευ- ες (2	πήχεις	< πηχευ- ες (2
voc pl	–	θηλεῖς	< θηλευ- ες (2	πήχεις	< πηχευ- ες (2
acc pl	τούς	θηλεῖς	"	πήχεις	"
gen pl	τῶν	θηλέων	< θηλευ- ων (1	πήχεων	< πηχευ- ων (1
dat pl	τοῖς	θηλέσι	< θηλευ- σι(ν) (1	πήχεσι(ν)	< πηχευ- σι(ν) (1

- Subratlla la paraula que no concorda amb la resta perquè no està en el mateix cas o nombre, i escriu-la de manera que hi concordi:

α)	πόλεις	ὕβρις	ἄνθρωπος	πολύς	πόλις
β)	ἄρχοντες	βασιλεῖς	φλέβες	χλαμύδας	χλαμύδες
γ)	ἀγοραῖς	μεγάλοις	δυνάμεως	ἡγεμόσι	δύναμις
δ)	γέροντος	παιδός	πελέκεως	παράδεισος	παραδείσου

Traducció

- Escribeu la paraula entre parèntesis en el cas que més s'adeqüi al sentit de la frase:

α) Ἡμεῖς στέργομεν τὴν φύσιν .

(ἡ φύσις)

En acusatiu perquè necessitem un CD per al verb, que és actiu i transitiu.

β) Ὑμεῖς ἐκβαίνετε τοῦ ἄστεως .

(τὸ ἄστυ)

El verb ἐκβαίνω regeix genitiu.

En genitiu, tal com necessita el verb, com es diu en la nota sota la frase.

γ) Αἱ πόλεις μεγάλαι εἰσιν .

(ἡ πόλις)

En nominatiu plural perquè necessitem un subjecte, que ha de concordar amb el verb en nombre (plural) i persona (tercera), i amb l'atribut μεγάλαι, que és un adjectiu, en gènere, nombre i cas.

δ) Ἡ ὕβρις ἐστὶν αἰτία τῆς νεμέσεως .

(ἡ νέμεσις)

En genitiu sense preposició perquè necessitem un CN per a completar el sentit del substantiu αἰτία

ε) Ὁ Ἀπόλλων διαφθείρει τὸν ὄψιν Πύθωνα

(ὁ ὄψις).

En acusatiu singular igual que la paraula Πύθωνα, que és aposició del CD, la funció que falta i que cal afegir.

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les frases següents.

α) Ἡ δύναμις ἄνευ σωφροσύνης ἐστὶν αἰτία ἀεὶ ὕβρεως τοῖς ἀνθρώποις .

N/S prep+gen/CC V N/Atr adv G/CN D/CI

La força sense prudència és sempre causa de supèrbia / arrogància per als homes.

β) Ἐν μέσῳ δὲ τῆς πόλεως ὁδὸς εἰς ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ ἐστίν .

prep+D/CC G/CN N/S prep+Ac/CC G/CN V

Ἀσκληπιός οὐ: Asclepi

Enmig de la ciutat hi ha un camí cap al temple d'Asclepi.

γ) Ὁ πατὴρ τοῦ Κύρου Καμβίσης ἦν, τῶν Περσῶν βασιλεύς,

N/S G/CN N/Atribut V G/CN N/Aposició

ἡ δὲ μήτηρ Μανδάνη ἦν, θυγάτηρ τοῦ Μήδων βασιλέως.

N/S N/Atribut V N/Aposició G/CN G/CN

¹Πέρσης ου: persa

²Μανδάνη ης: Mandane

³Μήδος ου : mede

El pare de Ciro era Cambises, rei dels perses; la mare era Mandane, filla del rei dels medes.

δ) Μακροῦ χρόνου ἡδεῖα αὖρα τὸν Ὀδυσσεά ἤγε εἰς τὴν Ἰθάκην.

G/CCT N/S Ac/CD V prep+Ac/CC

Durant molt de temps un vent suau / una suau brisa portava Odisseu cap a Itaca.

ε) ὦ φίλε Φαῖδρε¹, τὰ μὲν χωρία καὶ τὰ δένδρα οὐδέν² με διδάσκει,

Interj Voc N/S conj N/S Ac/CD Ac/CD V

οἱ δ' ³ ἐν τῷ ἄστει ἀνθρώποι.

prep+D/CPrep N/S

¹ Φαῖδρος ου: Fedre, deixeble de Sòcrates.

² Pertany a l'indefinit οὐδεὶς οὐδεμία οὐδέν com a negació del numeral *un* εἷς μία ἓν.

³ La partícula correlativa δε (amb apòstrof, δ', perquè la següent paraula comença per vocal), l'heu de traduir per *sinó*, ja que l'oració anterior és negativa.

*Oh estimat Fedre, els camps i els arbres res no m'ensenyen,
sinó / però [sí]
els homes [que hi ha] en la ciutat. > els homes de la ciutat.*

A la segona proposició, encapçalada per l'enclítica δ', està sobreentès el mateix verb de la primera.

És de destacar el subjecte plural neutre (τὰ μὲν χωρία καὶ τὰ δένδρα) amb el verb en singular (διδάσκει), i el doble CD: de persona (με) i de cosa (οὐδέν).

Morfologia

- Seguint el model del verb λύω, completa la taula amb la declinació del PARTipi Presente del verb λέγω.

	m	f	n
n/v sg	λέγων = λεγ-οντ-Ø	λέγουσα = λεγ-ουσ-α	λέγον < λεγ-οντ-Ø
acc sg	λέγοντα = λεγ-οντ-α	λέγουσαν = λεγ-ουσ-αν	λέγον < λεγ-οντ-Ø
gen sg	λέγοντος = λεγ-οντ-ος	λεγούσης = λεγ-ουσ-ης	λέγοντος = λεγ-οντ-ος
dat sg	λέγοντι = λεγ-οντ-ι	λέγουση = λεγ-ουσ-η	λέγοντι = λεγ-οντ-ι
n/v pl	λέγοντες = λεγ-οντ-ες	λέγουσαι = λεγ-ουσ-αι	λέγοντα = λεγ-οντ-α
acc pl	λέγοντας = λεγ-οντ-ας	λεγούσας = λεγ-ουσ-ας	λέγοντα = λεγ-οντ-α
gen pl	λεγόντων = λεγ-οντ-ων	λεγουσῶν = λεγ-ουσ-ων	λεγόντων = λεγ-οντ-ων
dat pl	λέγουσι(ν) < λεγ-οντ-σι(ν)	λεγούσαις = λεγ-ουσ-αις	λέγουσι(ν) < λεγ-οντ-σι(ν)

^
^

-ουσ-
< -οντ-y-

PARTicipi Present (Per al masculí, com la declinació de γέρων, γέροντος, ó: *ancià*)

Per al masculí i el neutre el PARTicipi Present es forma amb:	exemple: genitiu singular de λύω i de λέγω (iguals per al masculí i el neutre)	
· l'arrel de present :	λυ-	λεγ-
· la vocal temàtica -o- :	λυ-ο-	λεγ-ο-
· l'infix -ντ- :	λυ-ο-ντ-	λεγ-ο-ντ-
· les terminacions de la 3a declinació :	λυ-ο-ντ-ος	λεγ-ο-ντ-ος

Per al femení, el PARTicipi Present es formava inicialment amb:	exemple: genitiu singular de λύω i de λέγω	
· l'arrel de present :	λυ-	λεγ-
· la vocal temàtica -ο- :	λυ-ο-	λεγ-ο-
· l'infix -ντ- :	λυ-ο-ντ-	λεγ-ο-ντ-
· l'infix -γ- :	λυ-ο-ντ-γ-	λεγ-ο-ντ-γ-
· les terminacions de la 1a declinació mixta :	λυ-ο-ντ-γ-ης	λεγ-ο-ντ-γ-ης
	> λυούσης	> λεγούσης

però el so semivocàlic anomenat *yod*, semblant al de la [i] en "ia" o "ai",
i simbolitzat amb la lletra y grega, y (que no s'ha de confondre amb la gamma minúscula, γ),
va desaparèixer per complet del sistema fonètic de la llengua grega (no es pot trobar mai en cap text),
la qual cosa va produir el canvi de -ντ- a -σ- i l'allargament compensatori de de -ο- en en -ου-;

així doncs, per al PARTicipi Futur femení, hom sempre troba, entre l'arrel i les terminacions dels casos, la sèrie -ουσ-.

PARTicipi Futur en genitiu singular femení

- de λύω:	λυούσης	= λυ- <u>ου</u> σ-ης	< λυ-ο-ντ-γ-ης
- de λέγω:	λεγούσης	= λεγ- <u>ου</u> σ-ης	< λεγ- ο-ντ-γ-ης
- de τριβω:	τριβούσης	= τριβ- <u>ου</u> σ-ης	< τριβ-ο-ντ-γ-ης
- de σπεύδω:	σπευδούσης	= σπευδ- <u>ου</u> σ-ης	< σπευδ-ο-ντ-γ-ης

PARTICIPI Futur (Per al masculí, també com la declinació de γέρων, γέροντος, ó: *ancià*)

Per al masculí i el neutre, el PARTicipi Futur es forma amb:	genitiu singular de λύω i de λέγω exemple: (iguals per a masculí i neutre)	
· l'arrel de present :	λυ-	λεγ-
· la característica de futur -σ- :	λυ-σ-	λεγ-σ-
· la vocal temàtica -ο- :	λυ-σ-ο-	λεγ-σ-ο-
· l'infix -ντ- :	λυ-σ-ο-ντ-	λεγ-σ-ο-ντ-
· les terminacions de la 3a declinació :	λυ-σ-ο-ντ-ος = λύσοντος	λεγ-σ-ο-ντ-ος > λέξοντος

Per al femení, el PARTicipi Futur es formava inicialment amb:	exemple: genitiu singular de λύω i de λέγω	
· l'arrel de present :	λυ-	λεγ-
· la característica de futur -σ- :	λυ-σ-	λεγ-σ-
· la vocal temàtica -ο- :	λυ-σ-ο-	λεγ-σ-ο-
· l'infix -ντ- :	λυ-σ-ο-ντ-	λεγ-σ-ο-ντ-
· un infix -γ- :	λυ-σ-ο-ντ-γ-	λεγ-σ-ο-ντ-γ-
· les terminacions de la 1a declinació mixta :	λυ-σ-ο-ντ-γ-ης	λεγ-σ-ο-ντ-γ-ης
	> λυσούσης	> λεξούσης

però el so semivocàlic anomenat *yod*, semblant al de la [i] en "ia" o "ai",
i simbolitzat amb la lletra γ grega, γ (que no s'ha de confondre amb la gamma minúscula, γ),
va desaparèixer per complet del sistema fonètic de la llengua grega (no es pot trobar mai en cap text),
la qual cosa va produir el canvi de -ντ- a -σ- i l'allargament compensatori de de -ο- en en -ου-;

així doncs, per al PARTicipi Futur femení, hom sempre troba, entre l'arrel i les terminacions dels casos, la sèrie -σ-ουσ-,

si bé la primera σ pot quedar oculta dins les consonants dobles ξ i ψ que assenyalen respectivament la fusió amb la consonant silbant
σ d' una consonant oclusiva gutural (γ / κ / χ i també σσ o ττ) o labial (β / π / φ i també πτ),
com passa per exemple amb els verb λέγω o τρίβω;

en canvi, del contacte entre la consonant silbant σ i l'arrel d'un verb acabada en consonant oclusiva dental (δ / τ / θ i també ζ) se'n
deriva només la desaparició de la consonant oclusiva dental,
com passa per exemple amb el verb σπεύδω.

PARTicipi Futur en genitiu singular femení

- de λύω:	λυσούσης	= λυ-σ-ου σ-ης	< λυ-σ-ο-ντ-γ-ης
- de λέγω:	λεξούσης	= λεξ-ου σ-ης	< λεγ-σ-ο-ντ-γ-ης
- de τρίβω:	τριψούσης	= τριψ-ου σ-ης	< τριβ-σ-ο-ντ-γ-ης
- de σπεύδω:	σπευσούσης	= σπευ-ου σ-ης	< σπευδ-σ-ο-ντ-γ-ης

PARTicipi Aorist (Per a masculí, femení i neutre, com la declinació de l'adjectiu *πᾶς, πᾶσα, πᾶν*: *tot*)

Per al masculí i el neutre, el PARTicipi Aorist, sigmàtic i asigmàtic, es forma amb		genitiu singular de λύω i de λέγω *		
		exemple: (igual per al masculí i el neutre)		
· l'arrel de present :	· l'arrel d'aorist temàtic :	λυ-	λεγ-	εἰπ-
· la característica -σα- :	· la vocal temàtica -ο- :	λυ-σα-	λεγ-σα-	εἰπ-ο-
· l'infix -ντ- :		λυ-σα-ντ-	λεγ-σα-ντ-	εἰπ-ο-ντ-
· les terminacions de la 3a declinació :		λυ-σα-ντ-ος = λύσαντος	* λεγ-σα-ντ-ος > λέξαντος	εἰπ-ο-ντ-ος = εἵποντος

Per al femení, el PARTicipi Aorist, sigmàtic i asigmàtic, es forma amb		exemple: genitiu singular de λύω i de λέγω		
· l'arrel de present :	· l'arrel d'aorist temàtic :	λυ-	λεγ-	ειπ-
· la característica -σα- :	· la vocal temàtica -ο- :	λυ-σα-	λεγ-σα-	ειπ-ο-
· l'infix -ντ- :		λυ-σα-ντ-	λεγ-σα-ντ-	ειπ-ο-ντ-
· un infix -y-		λυ-σα-ντ-y-	λεγ-σα-ντ-y-	ειπ-ο-ντ-y-
· les terminacions de la 1a declinació :		λυ-σα-ντ-y-ης	λεγ-σα-ντ-y-ης	ειπ-ο-ντ-y-ης
		> λυσάσης	> λεξάσης	= ειπούσης

però el so semivocàlic anomenat *yod*, semblant al de la [i] en "ia" o "ai" i simbolitzat amb la lletra y grega, y (que no s'ha de confondre amb la gamma minúscula, γ) va desaparèixer per complet del sistema fonètic de la llengua grega (no es pot trobar mai en cap text), la qual cosa va produir el canvi de -ντ- a -σ-;

així doncs, per al PARTicipi Aorist femení, hom sempre trobarà, entre l'arrel i les terminacions dels casos, la sèrie σα-σ-,

si bé la primera σ pot quedar oculta dins les consonants dobles ξ i ψ que assenyalen respectivament la fusió amb la consonant silbant σ d'una consonant oclusiva gutural (γ / κ / χ i també σσ o ττ) o labial (β / π / φ i també πτ), com passa per exemple amb els verb λέγω o τρίβω;

en canvi, del contacte entre la consonant silbant σ i l'arrel d'un verb acabada en consonant oclusiva dental (δ / τ / θ i també ζ) se'n deriva només la desaparició de la consonant oclusiva dental, com passa per exemple amb el verb σπεύδω.

PARTicipi Aorist en genitiu singular femení

- de λύω:	λυσάσης	= λυ-σά-σης	< λυ-σα-ντ-y-ης
- de λέγω:	λεξάσης	< λεξά-σης	< λεγ-σα-ντ-y-ης
	ειπούσης	= ειπ-ου-σ-ης	< ειπ-ο-ντ-y-ης
-de τρίβω:	τριψάσης	< τριψά-σης	< τριβ-σα-ντ-y-ης
- de σπεύδω:	σπευσάσης	= σπευ-σά-σης	< σπευδ-σα-ντ-y-ης

- * El verb λέγω té dos aoristos, el sigmàtic, amb arrel λεξ-, i l'asigmàtic o temàtic (també anomenat aorist segon), amb arrel ειπ-, el qual presenta en el PARTicipi terminacions iguals a les del PARTicipi present (la diferència entre l'un i l'altre rau en l'arrel), així com en l'INDicatiu presenta terminacions iguals a les de l'Imperfet.

- Completa aquesta taula i les dues següents amb les formes corresponents per a cada verb del PARTicipi Present, Futur i Aorist.

PARTicipi Present	m	f	n
-------------------	---	---	---

n/v sg	de ἀκούω	ἀκούων < ἀκου-οντ-Ø	ἀκούουσα = ἀκου-ουσ-α	ἀκοῦον < ἀκου-οντ-Ø
acc sg	de τρίβω	τρίβοντα = τριβ-οντ-α	τρίβουσιν = τριβ-ουσιν-ν	τρίβον < τριβ-οντ-Ø
gen sg	de ἔχω	ἔχοντος = ἐχ-οντ-ος	ἐχούσης = ἐχ-ουσ-ης	ἔχοντος = ἐχ-οντ-ος
dat sg	de ψεύδω	ψεύδοντι = ψευδ-οντ-ι	ψευδούσῃ = ψευδ-ουσ-η	ψεύδοντι = ψευδ-οντ-ι

n/v pl	de λύω	λύοντες = λυ-οντ-ες	λύουσαι = λυ-ουσ-αι	λύοντα = λυ-οντ-α
acc pl	de κρίω	κρίοντας = κρι-οντ-ας	κριούσας = κρι-ουσ-ας	κρίοντα = κρι-οντ-α
gen pl	de παύω	παυόντων = παυ-οντ-ων	παυουσῶν = παυ-ουσ-ων	παυόντων = παυ-οντ-ων
dat pl	de βασιλεύω	βασιλεύουσι(ν) < βασιλευ-οντ-σι(ν)	βασιλευουσιν = βασιλευ-ουσ-ιν	βασιλεύουσι(ν) < βασιλευ-οντ-σι(ν)

- Per als verbs d'arrel acabada en consonant oclusiva, tingues present que en la formació del PARTicipi Futur i Aorist es produeixen els mateixos canvis fonètics que en la conjugació del Futur i l'Aorist d'INDicatiu, derivats del contacte entre aquella consonant oclusiva i la sigma que constitueix la característica temporal pròpia d'aquest dos temps:

- labial	...β- / ...π- / ...φ- i tb ...πτ-	+ -σ-	>	-ψ-
- dental	...δ- / ...τ- / ...θ- i tb ...ζ-	+ -σ-	>	desapareix la dental, es manté la -σ-
- gutural	...γ- / ...κ- / ...χ- i tb ...σσ-/ττ-	+ -σ-	>	-ξ-

PARTicipi Futur	m	f	n
-----------------	---	---	---

n/v sg	de λούω	λούσων < λου-σ-οντ-Ø	λούσουσα = λου-σ-ουσ-α	λοῦσον < λου-σ-οντ-Ø
acc sg	de πέμπω	πέμποντα < πεμπ-σ-οντ-α	πέμπουσιν < πεμπ-σ-ουσ-αν	πέμπων < πεμπ-σ-οντ-Ø
gen sg	de διώκω	διώκοντος < διωκ-σ-οντ-ος	διωξούσης < διωκ-σ-ουσ-ης	διώκοντος < διωκ-σ-οντ-ος
dat sg	de πείθω	πείσονται < πειθ-σ-οντ-ι	πεισούση < πειθ-σ-ουσ-η	πείσονται < πειθ-σ-οντ-ι

n/v pl	de φύω	φύσονται = φυ-σ-οντ-ες	φύσονται = φυ-σ-ουσ-αι	φύονται = φυ-σ-οντ-α
acc pl	de τίω	τισόντας = τι-σ-οντ-ας	τισούσας = τι-σ-ουσ-ας	τισόντα = τι-σ-οντ-α
gen pl	de ναίω	ναισόντων = ναι-σ-οντ-ων	ναισουσῶν = ναισ-ουσ-ων	ναισόντων = ναι-σ-οντ-ων
dat pl	de βουλεύω	βουλεύουσι(ν) < βουλευ-σ-οντ-σι(ν)	βουλευούσαις = βουλευ-σ-ουσ-αις	βουλεύουσι(ν) < βουλευ-σ-οντ-σι(ν)

PARTicipi Aorist	m	f	n
------------------	---	---	---

n/v sg	de παιδεύω	παιδεύσας < παιδευ-σα-ντ-ς	παιδεύσασα = παιδευ-σα-σ-α	παιδεῦσαν < παιδευ-σα-ντ-Ø
acc sg	de βλέπω	βλεψαντα < βλεπ-σα-ντ-α	βλέψασαν < βλεπ-σα-σ-αν	βλέψαν < βλεπ-σα-ντ-Ø
gen sg	de νομίζω	νομίσαντος < νομιζ-σα-ντ-ος	νομισάσης < νομιζ-σα-σ-ης	νομίσαντος < νομιζ-σα-ντ-ος
dat sg	de ἄρχω	ἄρξαντι < ἀρχ-σα-ντ-ι	ἄρξάσῃ < ἀρχ-σα-σ-ῃ	ἄρξαντι < ἀρχ-σα-ντ-ι

n/v pl	de θύω	θύσαντες = θύ-σα-ντ-ες	θύσασαι = θύ-σα-σ-αι	θύσαντα = θύ-σα-ντ-α
acc pl	de ρίπτω	ρίψαντας < ριπτ-σα-ντ-ας	ρίψασας < ριπτ-σα-σ-ας	ρίψαντα < ριπτ-σα-ντ-α
gen pl	de φυλάσσω	φυλαξάντων < φυλασσ-σα-ντ-ων	φυλαξασῶν < φυλασσ-σα-σ-ων	φυλαξάντων < φυλασσ-σα-ντ-ων
dat pl	de σπεύδω	σπεύσασι(ν) < σπευδ-σα-ντ-σι(ν)	σπευσάσαις < σπευδ-σα-σ-αις	σπεύσασι(ν) < σπευδ-σα-ντ-σι(ν)

Traducció

- Fes la traducció i l'anàlisi morfosintàctica de les següents oracions amb PARTicipi, i indica amb quinaparaula de l'oració concorden els participis (hi ha dos frases amb genitiu absolut, i no hi ha cap construcció d'article + participi).

α) Οἱ ναῦται (τὰ ἑρετμὰ λαμβάνοντες) εἰσέβαινον εἰς τὰς ναῦς.

N/S Ac/CD Participi V prep+Ac/CC

concertat amb el subjecte Οἱ ναῦται

Els mariners, agafant els remes, pujaven a les naus.

β) Σὺ δὲ (ἀποκρύπτων τὰ ἀληθῆ ἐν τῷ δικαστηρίῳ) οὐκ ἔσωζες τοὺς φίλους.

N/S Participi Ac/CD prep+Dat/CC adv V Ac/CD

concertat amb el subjecte Σὺ

φίλους ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου.

Ac/CD prep+Gen/ CC

Tu, ocultant les coses vertaderes (= la veritat) en el tribunal, no salvaves els amics de la presó.

γ) (Περιτρεπούσης τῆς νεώς), ὁ ναύτης ἐπικαλεῖ τὸν Ποσειδῶνα.

Participi en Gen + Gen/S N/S V Ac/CD

Genitiu Absolut

Enfonsant-se la nau (quan s'enfonsa la nau), el mariner invoca Posidó.

- δ) Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ οἱ νεανῖαι Ἀθηναῖοι (ἀκούοντες τῶν ῥητόρων)

prep+Dat/CC

N/S

Participi

Gen/CRV

concertat amb el subjecte οἱ νεανῖαι Ἀθηναῖοι

ἐμάνθανον τὴν ῥητορικὴν τέχνην.

V

Ac/CD

En l'assemblea els joves atenesos, escoltant els oradors, aprenien l'art de la retòrica.

- ε) (Τοῦ δὲ Ἡρακλέους ὄντος παιδὸς ὀκταμηνιαίου), Ἥρα ἔπεμπε δύο

Gen/S

Participi en Gen

Gen/Atr

N/S

V

Ac/CD

Genitiu Absolut

δράκοντας ἐπὶ αὐτόν. (contra ell).

Ac/CD

prep+Ac/CC

Essent Hèracles un nen de vuit mesos, Hera va enviar dues serps contra ell.

- ζ) Ἡ μήτηρ δίδωσιν ἱκανὰ χρήματα τῷ παιδί (ἀγοράσονται* ἄρτον καὶ οἶνον).

N/S

V

Ac/CD

D/CI

Participi

Ac/CD

conj

Ac/CD

concertat amb el CI τῷ παιδί

* El participi de futur té normalment valor final.

La mare dona diners suficients al nen perquè compri pa i vi.

- Completa l'espai en blanc de cada oració posant la forma adequada del participi de present del verb entre parèntesis (la paraula amb la qual concorda està subratllada):

α) Οἱ ὀπλίται λείποντες τὰ ὄπλα ἐστρατοπέδευον παρὰ τὸν ποταμόν.
(λείπω)

Ha de ser nominatiu plural masculí, com la forma subratllada.

β) Σὺ προσβλέπων / προσβλέπουσα πρὸς τὸν παῖδα εὐδαίμων εἶ.
(προσ-βλέπω)

Ha de ser nominatiu singular, com la forma subratllada, que és un pronom personal de segona persona. Pot ser masculí o femení, ja que el pronom personal no distingeix els gèneres.

γ) Αἱ γυναῖκες βαδίζουσai εἰς τὴν κρήνην ἦδον.
(βαδίζω)

Ha de ser nominatiu plural femení, com la forma subratllada.

δ) Ἑλένη μένουσα ἐπὶ τῷ πύργῳ ἐθαύμαζε τὴν ἀνδρείαν τῶν Τρώων.
(μένω)

Ha de ser nominatiu singular femení, com la forma subratllada.

Morfologia

- Completa les caselles buides de les dues taules amb les següents formes verbals dels verbs ἀκούω (*escoltar*) i καταδιώκω (*perseguir*) i amb la traducció de cadascuna d'elles, d'acord amb els exemples. (No cal que facis la traducció dels INFiniteius i les formes de PARTicipi.)

- ἀκούουσι(ν), ἀκούειν, ἀκούοντας, ἀκουόντων, ἀκοῦσαι, ἀκούσαντας, ἀκούσειν, ἀκούσοντας,
- ἀκούσουσι(ν), ἤκουον, ἤκουσαν,
- καταδιώκειν, καταδιωκέτω, καταδιώκει, καταδιώκοντας, καταδιώξει, καταδιώξαντας, καταδιώξει,
- καταδιώξιν, καταδιώξοντας, κατεδιώκε(ν), κατεδιώξε(ν)

formes del verb ἀκούω	traducció ↓	formes del verb ἀναγράφω	traducció ↓
--------------------------	----------------	-----------------------------	----------------

Pres IND	ἀκούουσι(ν)	<i>escolten</i>	καταδιώκει	<i>persegueix</i>
Impf IND	ἤκου-ο-ν	<i>escoltaven</i>	κατ-ε-διώκ-ε-(ν)	<i>persegua</i>
Fut IND	ἀκού-σ-ουσι(ν)	<i>escoltaran</i>	κατα-διώξ-ει	<i>persegueirà</i>
Aor IND	ἤκου-σα-ν	<i>van escoltar</i>	κατ-ε-δίωξ-ε-(ν)	<i>va perseguir</i>
IMP	ἀκου-όντων	<i>[que] escoltin!</i>	κατα-διωκ-έ-τω	<i>persegueix [tu]!</i>

INF Pres	ἀκού-ειν	κατα-διώκ-ειν
INF Fut	ἀκού-σ-ειν	κατα-διώξ-ειν
INF Aor	ἀκοῦ-σαι	κατα-διώξ-αι
PART Pres en ac pl m	ἀκού-οντ-ας	κατα-διώκ-οντ-ας
PART Fut en ac pl m	ἀκού-σ-οντ-ας	κατα-διώξ-οντ-ας
PART Aor en ac pl m	ἀκού-σ-αντ-ας	κατα-διώξ-αντ-ας

- Completa la taula amb les diverses formes que es demanen del PARTicipi Present dels verbs ἀκούω i καταδιώκω.

	verb ἀκούω: <i>escoltar</i>	verb καταδιώκω: <i>perseguir</i>
PART Pres en ac pl m	ἀκού-οντ-ας	κατα-διώκ-οντ-ας
PART Pres en gen pl m / n	ἀκου-όντ-ων	κατα-διωκ -όντ-ων
PART Pres en gen sg m / n	ἀκού-οντ-ος	κατα-διώκ-οντ-ος
PART Pres en gen pl f	ἀκου-ουσ-ῶν	κατα-διωκ-ουσ-ῶν
PART Pres en gen sg f	ἀκου-ούσ-ης	κατα-διωκ-ούσ-ης

Morfologia

- Adjectius en grau comparatiu (de superioritat) i superlatiu (relatiu i absolut)
- Adjectius / Pronoms demostratius i αὐτός
- Adjectius / Pronoms numerals
- Substantius irregulars

Traducció

Etimologia

Morfologia

- Completa les taules amb el comparatiu i el superlatiu de cada adjectiu en el cas, número i gènere indicats.
 - Amb els adjectius de la primera taula s'ha de tenir en compte si la penúltima síl·laba (subratllada) és llarga o breu
 - Els adjectius de la segona taula formen el comparatiu i el superlatiu d'una manera lleugerament diferent als de la primera
 - El adjectius de la tercera taula formen el comparatiu i superlatiu (irregulars) a partir d'arrels força diferents.

enunciat de l'adjectiu, en grau positiu	llarga o breu ?	cas / número / gènere	comparatiu	superlatiu
--	--------------------	-----------------------	------------	------------

1a

ἰκανός, -ή, -όν <i>suficient</i>	breu	nom sg m : nom sg f : nom sg n :	ἰκανώ-τερ-ος ἰκανω-τέρ-α ἰκανώ-τερ-ον	ἰκανώ-τατ-ος ἰκανω-τάτ-η ἰκανώ-τατ-ον
ἐλεύθερος, -α, -ον <i>lliure</i>	breu	voc sg m : voc sg f : voc sg n :	ἐλευθερώ-τερ-ε ἐλευθερω-τέρ-α ἐλευθερώ-τερ-ον	ἐλευθερώ-τατ-ε ἐλευθερω-τάτ-η ἐλευθερω-τάτ-ον
νέος, -α, -ον <i>nou, recent, jove</i>	breu	acc sg m : acc sg f : acc sg n :	νεω-τέρ-ους νεω-τέρ-ας νεώ-τερ-α	νεω-τάτ-ους νεω-τάτ-ας νεώ-τατ-α
χαλῆπος, -ή, -όν <i>difficil</i>	breu	gen sg m : gen sg f : gen sg n :	χαλεπω-τέρ-ου χαλεπω-τέρ-ας χαλεπω-τέρ-ου	χαλεπω-τάτ-ου χαλεπω-τάτ-ης χαλεπω-τάτ-ου
σοφός, -ή, -όν <i>savi</i>	breu	dat sg m : dat sg f : dat sg n :	σοφω-τέρ-ω σοφω-τέρ-α σοφω-τέρ-ω	σοφω-τάτ-ω σοφω-τάτ-η σοφω-τάτ-ω
πονηρός, -ά, -ον <i>dolent</i>	llarga	nom pl m : nom pl f : nom pl n :	πονηρό-τερ-οι πονηρό-τερ-αι πονηρό-τερ-α	πονηρό-τατ-οι πονηρό-τατ-αι πονηρό-τατ-α
δίκαιος, -α, -ον <i>just</i>	llarga	voc pl m : voc pl f : voc pl n :	δικαιό-τερ-οι δικαιό-τερ-αι δικαιό-τερ-α	δικαιό-τατ-οι δικαιά-τατ-αι δικαιό-τατ-α
ἀρχαῖος, -α, -ον <i>antic</i>	llarga	acc pl m : acc pl f : acc pl n :	ἀρχαιο-τέρ-ους ἀρχαιο-τέρ-ας ἀρχαίό-τερ-α	ἀρχαιο-τάτ-ους ἀρχαιο-τάτ-ας ἀρχαίό-τατ-α
ἀνδρεῖος, -α, -ον <i>valent</i>	llarga	gen pl m : gen pl f : gen pl n :	ἀνδρειο-τέρ-ων ἀνδρειο-τέρ-ων ἀνδρειο-τέρ-ων	ἀνδρειο-τάτ-ων ἀνδρειο-τάτ-ων ἀνδρειο-τάτ-ων
μακρός, -ά, -όν <i>gran</i>	llarga	dat pl m : dat pl f : dat pl n :	μακρο-τέρ-οις μακρο-τέρ-αις μακρο-τέρ-οις	μακρο-τάτ-οις μακρο-τάτ-αις μακρο-τάτ-οις
μικρός, -ά, -όν <i>petit</i>	llarga	nom sg m : acc sg f : gen sg n :	μικρό-τερ-ος μικρο-τέρ-αν μικρο-τέρ-ου	μικρό-τατ-ος μικρο-τάτ-ην μικρο-τάτ-ου
ἐνδοξός, -ον <i>afamat</i>	llarga	dat pl m : acc pl f : gen pl n :	ἐνδοξο-τέρ-οις ἐνδοξο-τέρ-ας ἐνδοξο-τέρ-ων	ἐνδοξο-τάτ-οις ἐνδοξο-τάτ-ας ἐνδοξο-τάτ-ων

enunciat de l'adjectiu, en grau positiu	cas / número / gènere	comparatiu	superlatiu
--	-----------------------	------------	------------

1b

ἄ·φρων, -ον <i>desasenyat</i>	nom sg m : voc sg f : acc sg n :	ἄ·φρον-έσ-τερ-ος ἄ·φρον-εσ-τέρ-α ἄ·φρον-έσ-τερ-ον	ἄ·φρον-έσ-τατ-ος ἄ·φρον-εσ-τάτ-η ἄ·φρον-έσ-τατ-ον
εὐ·δαίμων, -ον <i>feliç</i>	gen sg m : dat sg f : nom pl n :	εὐ·δαιμον-εσ-τέρ-ου εὐ·δαιμον-εσ-τέρ-α εὐ·δαιμον-έσ-τερ-α	εὐ·δαιμον-εσ-τάτ-ου εὐ·δαιμον-εσ-τάτ-η εὐ·δαιμον-έσ-τατ-α
εὐ·σεβής, -ές <i>pietós</i>	voc pl m : acc pl f : gen pl n :	εὐ·σεβέσ-τερ-οι εὐ·σεβες-τέρ-ας εὐ·σεβες-τέρ-ων	εὐ·σεβέσ-τατ-οι εὐ·σεβες-τάτ-ας εὐ·σεβες-τάτ-ων
ἀ·σθενής, -ές <i>dèbil</i>	dat pl m : nom sg f : voc sg n :	ἀ·σθενεσ-τέρ-οις ἀ·σθενεσ-τέρ-α ἀ·σθενέσ-τερ-ον	ἀ·σθενεσ-τάτ-οις ἀ·σθενεσ-τάτ-η ἀ·σθενέσ-τατ-ον
μέλας, μέλαινα, μέλαν <i>negre</i>	acc sg m : gen sg f : dat sg n :	μελάν-τερ-ον μελαν-τέρ-ας μελαν-τέρ-ω	μελάν-τατ-ον μελαν-τάτ-ης μελαν-τάτ-ω
βαρύς, -εῖα, -ύ <i>pesat</i>	nom pl m : voc pl f : acc pl n :	βαρύ-τερ-οι βαρύ-τερ-αι βαρύ-τερ-α	βαρύ-τατ-οι βαρύ-τατ-αι βαρύ-τατ-α
ἡδύς, -εῖα, -ύ <i>dolç</i>	nom sg m : nom sg f : nom sg n :	ἡδ-ίων ἡδ-ίων ἡδ-ίον	ἡδ-ιστ-ος ἡδ-ιστ-η ἡδ-ιστ-ον

enunciat de l'adjectiu, en grau positiu	cas / número / gènere	comparatiu	superlatiu
--	-----------------------	------------	------------

1c

ἀγαθός, -ή, -όν, amb l'accepció de <i>honrat</i>	nom sg m : voc sg f : acc sg n :	βελτ-ίων βελτ -ίων βελτ -ίων	βέλτ-ιστ-ος βελτ-ίστ-η βέλτ-ιστ-ον
κακός, -η, -ον, amb l'accepció de <i>dèbil</i>	gen sg m : dat sg f : nom pl n :	ἥττ-ον-ος ἥττ-ον-ι ἥττ-ον-α	ἥκ-ίστ-ου ἥκ-ίστ-η ἥκ-ιστ-α
μέγας, μεγάλη, μέγα <i>gran</i>	voc pl m : acc pl f : gen pl n :	μείζ-ον μείζ-ον-ας μειζ-όν-ων	μεγ-ίστ-η μεγ-ίστ-ας μέγ-ιστ-α
μικρός, -ά, -όν, amb l'accepció de <i>insignificant</i>	dat pl m : nom sg f : voc sg n :	ἐλάττ-ο-σι(ν) < ...τ-ον-σι ἐλάττ-ων ἐλάττ-ον	ἐλαχ-ίστ-οις ἐλαχ-ίστ-η ἐλάχ-ιστ-ον
ὀλίγος, -η, -ον <i>poc</i>	acc sg m : gen sg f : dat sg n :	μεί-ον-α μεί-ον-ος μεί-ον-ι	ὀλίγ-ιστ-ον ὀλιγ-ίστ-ης ὀλιγ-ίσ-τω
πολύς, πολλή, πολύ <i>molt</i>	nom pl m : voc pl f : acc pl n :	πλεί-ον-ες / πλε-ον-ες πλεί-ον-ες / πλε-ον-ες πλεί-ον-ας / πλε-ον-ας	πλείστοι πλείσται πλείστα

- Declina els sintagmes següents, formats per adjectius demostratius o numerals i substantius irregulars, per als quals afegeix les terminacions de la tercera declinació en la última columna per tal de completar la penúltima.

	demostratiu	article	substantiu	
	ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο		Ζεύς, Διός, ὁ: Zeus	
nom sg	ἐκεῖνος	ὁ	Ζεύς	= Ζευ-ς
voc sg	—	—	Ζεῦ	= Ζευ-Ø
ac sg	ἐκεῖνον	τὸν	Δία	= Δι-α
gen sg	ἐκείνου	τοῦ	Διός	= Δι-ος
dat sg	ἐκείνῳ	τῷ	Δί	= Δι-ι
	ὅδε, ἥδε, τόδε		γυνή, γυναικός, ἡ: dona	
nom sg	ἥδε	ἡ	γυνή	= γυνη-Ø
voc sg	—	—	γύναι	= γυναι- Ø
ac sg	τήνδε	τήν	γυναῖκα	= γυναικ-α
gen sg	τῆσδε	τῆς	γυναικός	= γυναικ-ος
dat sg	τῇδε	τῇ	γυναικί	= γυναικ-ι

	numeral		substantiu	
	εἷς, μία, ἓν		ναῦς, νεῶς, ἡ: nau, vaixell	
nom sg	μία	ναῦ-ς	=	= ναυ-ς
voc sg	—	ναῦ	=	= ναυ-Ø
ac sg	μίαν	ναῦ-ν	=	= ναυ-ν
gen sg	μιᾶς	νε-ώς	< νη- ος	< νηυ-ος
dat sg	μιᾷ	νη-ί	<	< νηυ-ι
	τρεις, τρία			
nom pl	τρεις	νη-ξες	<	< νηυ-ες
voc pl	—	νη-ες	<	< νηυ- ες
ac pl	τρεις	ναῦ-ς	=	= ναυ-ς
gen pl	τριῶν	νε-ῶν	< νη-ων	< νηυ-ων
dat pl	τρισι(ν)	ναυ-σί(ν)	=	= ναυ-σι(ν)

nom sg
voc sg
ac sg
gen sg
dat sg

numeral	substantiu	
εἷς, μία, ἓν	κύων, κυνός, ὁ: gos	
εἷς	κύων	< κυων-Ø
—	κύον	= κυον -Ø
ἓνα	κύνα	= κυν-α
ένος	κυνός	= κυν-ος
ένι	κυνί	= κυν-ι

nom pl
voc pl
ac pl
gen pl
dat pl

τέτταρες, τέτταρα		
τέτταρες	κύνες	= κυν-ες
—	κύνες	= κυν-ες
τέτταρας	κύνας	= κυν-ας
τεττάρων	κυνῶν	= κυν-ων
τέτταροι(ν)	κυσί(ν)	< κυν-σι(ν)

Traducció

- Comparatiu i superlatiu
- Posició atributiva i predicativa de l'adjectiu

- Fes la traducció de les oracions següents, i escriu el complement del comparatiu de l'altra forma possible.

El complement del comparatiu pot aparèixer

- en genitiu sense preposició
- en el mateix cas que el primer terme de la comparació, i precedit de la partícula ἤ.

Cal no confondre aquesta partícula ἤ (amb esperit suau i accent) ni amb l'article en nominatiu singular femení, ἡ (amb esperit aspre i sempre sense accent), ni amb el nominatiu singular femení, ἥ (amb esperit aspre i accent) del pronom relatiu (que hom veurà més endavant).

- Πενελόπη μὲν ἦν φρονιμώτερα ἢ Ἑλένη, ἀλλὰ δὲ Ἑλένη ἦν καλλίων Πενελόπης.
Πενελόπη μὲν ἦν φρονιμώτερα Ἑλένης, ἀλλὰ δὲ Ἑλένη ἦν καλλίων ἢ Πενελόπῃ.
Penèlope era més assenyada que Helena, però Helena era més bonica que Penèlope.

- Οὐκ ἔστι κτῆμα ἄμεινον φίλου.
Οὐκ ἔστι κτῆμα ἄμεινον ἢ φίλος.
No hi ha possessió millor que un amic.

- Νόμιζε μηδένα μητρὸς εὐμενέστερον εἶναι.
Νόμιζε μηδένα ἢ μήτηρ εὐμενέστερον εἶναι
Considera que ningú hi ha més benèvol que una mare.
> *Considera que no hi ha ningú més benèvol que una mare.*

μηδέν és l'acusatiu singular masculí

de l'adjectiu / pronom indefinit (aquí pronom) μηδεῖς μηδεμία μηδέν,
compost de l'adverbi de negació μή (no)

i l'adjectiu / pronom numeral cardinal εἷς μία ἓν (una / una).

- Αἱ πυραμίδες ἦσαν καλλίονες ἢ πολλὰ Ἑλληνικὰ ἔργα.
Αἱ πυραμίδες ἦσαν καλλίονες πολλῶν Ἑλληνικῶν ἔργων.
Les piràmides eren més belles que moltes obres gregues.

- Οὐκουν σοφώτερος ἐγὼ εἰμι σου;
Οὐκουν σοφώτερος ἐγὼ εἰμι ἡσύ;
És que jo no soc més savi que tu?

- Οἱ Λακεδαιμόνιοι γυμναστικώτεροι ἢ οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν.
Οἱ Λακεδαιμόνιοι γυμναστικώτεροι τῶν Ἀθηναίων ἦσαν.
Els lacedemonis eren més experts en la gimnàstica que els atenesos.

- Ὁ κύων τῷ δεσπότῃ πιστότερος ἢ ὁ ἵππος.
Ὁ κύων τῷ δεσπότῃ πιστότερος τοῦ ἵππου ἐστίν.
El gos és més fidel a l'amo que el cavall.

- Fes la traducció de les oracions següents, que inclouen adjectius en grau positiu, comparatiu (de superioritat) i superlatiu (relatiu i absolut)

Ἡμεῖς ἔχομεν μείζονα οἰκίαν. *Nosaltres tenim una casa més gran.*

Ἔχει κάλλιστον βιβλίον. *[Ell / Ella] Té un llibre molt bell / bellíssim.*

Ἐθέλω βελτίονα πόλιν. *[Jo] Vull una ciutat millor.*

Σοφοκλῆς ἐνδοξος ἐστίν.

Σοφοκλῆς δὲ ἐνδοξότερος Εὐριπίδου ἐστίν.

Ὅμηρος ἐνδοξότατος καὶ ἀρχαιότατος τῶν Ἑλληνικῶν ποιητῶν ἐστίν.

Sòfocles és famós.

Sòfocles és més famós que Eurípides.

Homer és el més famós i antic dels poetes grecs.

ἐνδοξος és un adjectiu en grau positiu.

ἐνδοξότερος és un adjectiu comparatiu en nominatiu masculí singular

que concorda amb el subjecte Σοφοκλῆς.

ἐνδοξότατος i ἀρχαιότατος són dos adjectius superlatius en nominatiu singular masculí

que concorden amb el subjecte Ὅμηρος.

Φειδίας λιθοξόος ἔνδοξος ἦν.

Φειδίας μὲν τὴν εἰκόνα τοῦ Διὸς ἐλιθοῦργησεν, Πολύκλειτος δὲ τὴν Ἥραν.

Φειδίας ἐνδοξότερος Πολυκλείτου ἦν,

ἀλλὰ δὲ Πραξιτέλης πάντων λιθοξόων θαυμασιώτατος ἦν.

Fídias era un cèlebre escultor.

Fídias esculpia l'estatua de Zeus, i Policlet a Hera.

Fídias era més cèlebre que Policlet,

però Praxíteles era el més admirat de tots els escultors.

ἔνδοξος és un adjectiu en grau positiu.

ἐνδοξότερος és un adjectiu en grau comparatiu i en nominatiu singular masculí que concorda amb Φειδίας.

θαυμασιώτατος és un adjectiu en grau superlatiu i en nominatiu singular masculí que concorda amb el subjecte Πραξιτέλης.

- Tant el comparatiu com el superlatiu poden estar emprats de manera absoluta (sense complement) o relativa (*en relació* amb un complement o segon terme). Després de fer la traducció de les frases següents, digues quin tipus de construcció hi ha en cadascuna (*superlatiu relatiu* o *superlatiu absolut*).

- Ἡ ἐλαία φιλωτάτη τῶν δένδρων τῇ θεᾷ Ἀθηνᾷ ἦν.

L'olivera era el més estimat dels arbres per a la deessa Atena.

φιλωτάτη és un superlatiu relatiu (en relació a els arbres).

- Ἡ Ἀθηναίων πόλις πλεῖστα καὶ κάλλιστα θεάματα τοῖς ξένοις παρέχει.

La ciutat d'Atenes ofereix als estrangers moltíssimes i bellíssimes (o molt belles)

obres dignes de contemplar-les.

πλεῖστα i κάλλιστα són superlatius relatius.

- Ὁ θάνατος κοινὸς καὶ τοῖς κακίστοις καὶ τοῖς βελτίστοις ἐστίν.

La mort és comuna tant per als molt malvats (o malvadíssims) com per als molt honrats (o honradíssims).

κακίστοις i βελτίστοις són superlatius relatius.

καὶ ... καὶ ... : El primer καὶ no uneix κοινὸς i τοῖς κακίστοις, sinó que està en correlació amb el segon καὶ, de manera que s'ha de traduir *no només ... sinó també... o tant ... com...*

- Φημί δὲ [πάντων τῶν ποιητῶν Ὅμηρον σοφώτατον καὶ ἄριστον εἶναι] .

Dic que Homer és el més savi i el millor de tots els poetes.

σοφώτατον i ἄριστον són dos superlatius relatius (en relació a tots els poetes)

que es troben en acusatiu perquè a compleixen la funció d'atribut respecte de Ὅμηρον

que al seu torn es troba en acusatiu perquè el subjecte de l'infinitiu εἶναι

(es tracta d'una ORació SUBordinada COMpletiva [o SUBSTantiva] d'INFinitiu (no concertat) amb funció de CD del verb φημί)

- Φημί [πάντων θεῶν Ἔρωτα εὐδαιμονέστατον καὶ κάλλιστον καὶ ἄριστον εἶναι] .

Dic que Eros és el més feliç, el més bell i el millor de tots els déus.

εὐδαιμονέστατον, κάλλιστον i ἄριστον són tres superlatius relatius (en relació a tots els déus)

que es troben en acusatiu perquè a compleixen la funció d'atribut respecte d' Ἔρωτα,

(Ἔρως, -ωτος: Eros, el déu de l'amor, en llatí Cupidus),

que al seu torn es troba en acusatiu perquè el subjecte de l'infinitiu εἶναι

(es tracta d'una ORació SUBordinada COMpletiva [o SUBSTantiva] d'INFinitiu (no concertat) amb funció de CD del verb φημί)

Escriu

δοῦλος, -ου, ὁ: esclau	- de dues maneres diferents,	<i>l'esclau dolent</i> :	- ὁ πονηρὸς δοῦλος - ὁ δοῦλος ὁ πονηρὸς
πονηρὸς, -ά -όν: <i>dolent</i>	- tb de dues maneres diferents, (i sense fer servir el verb ἐστὶ)	<i>l'esclau [és] dolent</i> :	- ὁ δοῦλος πονηρὸς - πονηρὸς ὁ δοῦλος
	- per últim,	<i>aquell esclau</i> :	- ἐκεῖνος ὁ δοῦλος
		<i>aquell esclau dolent</i> :	- ἐκεῖνος ὁ πονηρὸς δοῦλος

- Canvia de nombre (de singular a plural o a l'inrevés) aquestes formes del pronom personal i de l'adjectiu / pronom αὐτός, -ή, -όν.

ἐγώ :	ἡμεῖς	σύ :	ὕμεῖς	αὐτόν :	αὐτούς
ἡμᾶς :	με / ἐμέ	σοι :	ὕμῖν	αὐτάς :	αὐτήν
ἐμοῦ / μου :	ἡμῶν	ἡμεῖς :	ἐγώ	αὐτό :	αὐτά
ἡμῖν :	μοι / ἐμοί	ὕμῖν :	σοι / σοί	αὐτοῦ :	αὐτῶν
σέ / σε :	ὕμᾶς	ἐμέ / με :	ἡμᾶς	αὐτῶν :	αὐτοῦ / αὐτῆς
ὕμῶν :	σου / σοῦ	σφεῖς :	ἐ / ἔ	αὐτῷ :	αὐτοῖς
σοί / σοι	ὕμῖν	ἐμοί / μοι :	ἡμῖν	αὐταῖς :	αὐτῇ

Etimologia

- D'acord amb l'exemple, distribueix les paraules en grec de més abaix en les caselles adients de les columnes segona i tercera, i escriu la paraula composta en català i en castellà que hi correspon d'acord amb els significats de la primera columna.

	1r terme grec	2n terme grec	paraula composta - en català (CAT) - en castellà (CST)
primer model	πρῶτος	τύπος	CAT: prototíp CST: prototipo
de dues ales	δῖς	πτερόν	CAT: <i>dípter</i> CST: <i>diptero</i>
de vuit potes	ὀκτώ	πούς, ποδός	CAT: <i>octòpode</i> CST: <i>octópodo</i>
de tres rodes	τρεῖς, τρία	κύκλος	CAT: <i>tricycle</i> CST: <i>triciclo</i>
primer actor	πρῶτος	ἀγωνιστής	CAT: <i>protagonista</i> CST: <i>protagonista</i>
amb sis angles	ἕξ	γωνία	CAT: <i>hexàgon</i> CST: <i>hexágono</i>
originari de la terra on viu	αὐτός	χθών	CAT: <i>autòcton</i> CST: <i>autóctono</i>
amor excessiu per un mateix	ἐγώ	λατρεία	CAT: <i>egolatria</i> CST: <i>egolatría</i>
de set síl·labes (paraula, vers...)	ἐπτά	συλλαβή	CAT: <i>heptasíl·lab</i> CST: <i>heptasílabo</i>
conjunt de deu preceptes, normes, sentències...	δέκα	λόγος	CAT: <i>decàleg</i> CST: <i>decálogo</i>
conjunt de cinc línies (per escriure-hi signes musicals)	πέντε	γράμμα	CAT: <i>pentagrama</i> CST: <i>pentagrama</i>
conjunt de quatre obres (especialment de teatre, o òperes, pel·lícules)	τέσσαρες, -α / τετρα-	λόγος	CAT: <i>tetralogia</i> CST: <i>tetralogia</i>

ἀγωνιστής	ἕξ	πέντε	τέσσαρες, -α
γράμμα	ἐπτά	πούς, ποδός	τρεις, τρία
γωνία	κύκλος	πρῶτος	τύπος
δέκα	λατρεία	πρῶτος	χθών
δίς	λόγος	πτερόν	
ἐγώ	ὀκτώ	συλλαβή	

- Escribe el nom català i castellà que correspon a cadascuna d'aquestes definicions i el numeral grec adient.

Definició	Català	Castellà	Numeral grec
Succesió melòdica de quatre sons	tetracord	tetracorde	τετράκις (adv)
De vuit peus o tentacles	octòpode	octópodo	ὀκτώ
Període de deu anys	dècada	década	δέκα
Temple de sis columnes	hexàstil	hexástilo	ἕξ
Insecte de dues ales	dípter	díptero	δίς (adv)
De set síl·labes	heptasil·lab	heptasílabo	ἐπτά
Vehicle de tres rodes	tricicle	triciclo	τρεις, τρία
De nou llavors	enneasperma	enneasperma	ἐννέα
De cinc dits	pentadàctil	pentadáctilo	πέντε
Primer actor	protagonista	protagonista	πρῶτος

- Forma derivats etimològics en català i en castellà amb l'arrel πολυ- (> *poli-*) de l'adjectiu πολύς, πολλή, πολύ (*molt*) i amb els mots grecs següents:

Grec	Significat	Català	Castellà	Definició
ἀρχή	<i>poder</i>	poliarquia	poliarquía	Govern de molts
χρῶμα	<i>color</i>	policrom	policrom	De molts colors
καρπός	<i>fruit</i>	Policarp	Policarpo	El de molts fruits (Antropònim)
φωνή	<i>so</i>	polifonia	polifonía	Varietat de sons
τέχνη	<i>art</i>	politècnica	politécnica	Que abarca moltes ciències o arts
γάμος	<i>matrimoni, unió</i>	polígam	polígamo	El que té més d'una esposa

Amb aquesta mateixa arrel *poli-* poden trobar-se també moltes altres paraules:

Català	Castellà	Català	Castellà
olidàctil	olidáctilo	poliorama	poliorama
oliedre	oliedro	polirize	polirrizo
olifacètic	olifacético	polisèmia	polisemia
oliglot	olíglota	polisíl·lab	polisílabo
olígon	polígono	polisíndeton	polisíndeton
polimorf	polimorfo	politeista	politeista
polinomi	polinomio	...	...

- Escribe l'antònim dels següents adjectius.

α) μικρός, -ά, -όν	<i>petit</i>	μακρός, -ά, -όν :	<i>gran</i>
β) ἀρχαῖος, α-, -ον	<i>antic</i>	νέος, -α, -ον :	<i>nou, recent</i>
γ) καλός, -ή, -όν	<i>bonic</i>	κακός, -ή, -όν :	<i>lleig, dolent</i>
δ) ὀλίγος, -η, -ον	<i>poc</i>	πολύς, πολλή, πολύ :	<i>molt</i>
ε) βραδύς, -εῖα, ύ	<i>lent</i>	ταχύς, -εῖα, -ύ :	<i>ràpid</i>

- Completa el noms grecs corresponents a aquestes noms en català.

Grec	Significat	Grec	Significat
α) lluna	σελήνη	η) nau	τριήρης (trirrem)
β) màscara	προσωπεῖον	θ) núvol	νέφέλη
γ) ferro	σίδηρος	ι) riu	ποταμός
δ) abella	μέλισσα	κ) casc	κόρυς
ε) guerra	πόλεμος	λ) teatre	θέατρον
ζ) ull	ὄφθαλμός	μ) pau	εἰρήνη

- Explica el significat de les paraules següents, que inclouen l'arrel ἀριστ- del superlatiu irregular ἄριστος, -η, -ον de l'adjectiu ἀγαθός, -ή, -όν.

	Definició	Grec	Significat
Aristarc	el millor cabdill	ἄρχω :	<i>manar</i>
aristocràcia	govern dels millors	κράτος :	<i>govern</i>
Aristòfanes	el que es mostra noble	φαίνω :	<i>mostrar-se</i>
Aristòtil	el que busca el millor fi	τέλος :	<i>fi</i>

- Digues quins adjectius en grau positiu reconeixes en aquest paraules.

	Grec		Grec
α) baríton	βαρύς, -εῖα, -ύ	ε) plàtan	πλατύς, -εῖα, -ύ
β) glucosa	γλυκύς, -εῖα, -ύ	ζ) taquicàrdia	ταχύς, -εῖα, -ύ
γ) Europa	εὐρύς, -εῖα, -ύ	η) pancarta	πᾶς, πᾶσα, πᾶν
δ) Melanèsia	μέλας, μέλαινα, μέλαν	θ) megàfon	μέγας, μεγάλη, μέγαν

- Troba el significat de les paraules següents i els elements grecs que les formen.

	Definició	Grec	Significat
α) bibliomania / bibliomanía	Passió de tenir molts llibres	βιβλίον : μανία :	llibre mania
β) dactiloscòpia / dactiloscopia	Estudi de les empremtes dactilars	δάκτυλος : σκοπέω :	dit observar
γ) fisonomia / fisionomía	Qualitats naturals que distingeixen una persona d'una altra	φύσις : γνώμη :	naturalesa coneixement
δ) galactita / galactita	Argila que agafa color de llet quan es dissol en aigua	γάλα, γάλακ- τος :	llet

- Relaciona les paraules de les dues columnes per trobar un derivat etimològic en català i castellà.

			Català	Castellà
παῖς	δρᾶμα	παῖς + ἰατρός	pediatra	pediatra
ψυχή	ἄλγος	ψυχή + πάθος	psicòpata	psicópata
τόπος	ὄνομα	τόπος + ὄνομα	toponímia	toponimia
νεῦρον	λύω	νεῦρον + ἄλγος	neuràlgia	neuralgia
ἀνά	πάθος	ἀνά + λύω	anàlisi	análisis
μέλος	ιατρός	μέλος + δρᾶμα	melodrama	melodrama

- Busca el significat i l'origen etimològic de les paraules següents.

	Definició	Grec	Significat
paleografia / paleografía	Art de llegir l'escriptura dels documents antics	παλαιός : γράφω :	antic escriure
parèntesi / paréntesis	Interposició d'un membre dins d'una frase	παρά - ἐν : τίθημι :	dins col·locar
psicoanàlisi / psicoanálisis	Estudi de l'activitat anímica subconscient	ψυχή : ἀνά - λύσις :	ànima anàlisi
ornitologia / ornitología	Tractat o ciència sobre els ocells	ὄρνις, -ιθος : λόγος :	ocell tractat

- Transcriu les paraules següents.

	Català	Castellà
α) οὐ - τοπία	utopia	utopía
β) παράδεισος	paradís	paraíso
γ) τρεῖς - φθόγγος	triftong	triptongo
δ) ὀφθαλμός - μέτρον	oftalmòmetre	oftalmómetro
ε) προπυλαῖον	propileu	propileo
ζ) ἐπί - δῆμος - λόγος	epidemiòleg	epidemiólogo

- Escriu la paraula composta en català i castellà corresponent a la definició i als seus ètims grecs.

	Definició	Grec	Significat
hierocràcia / hierocracia	Poder sagrat	ἱερός :	sagrat
dexiocàrdia / dexiocardia	Desviació del cor cap a la dreta	κράτος :	poder
pegomància / pegomancia	Endevinació per mitjà de l'aigua de les fonts	δεξιός :	dret (adj)
hidroquímica / hidroquímica	Química de l'aigua	καρδία :	cor
pinocitosi / pinocytosis	Absorció de líquids per les cèl·lules cèl·lula	πηγή :	font
		μαντεία :	endevinació
		ὔδωρ :	aigua
		χυμεία :	mescla de suc
		πίνω :	beure
		κύτος :	cèl·lula

- Defineix els següents termes mèdics, formats amb la preposició διά (a través de) com a primer element.

	Definició	Grec	Significat
α) diagnosi / / diagnosis	Coneixement de les malalties per mitjà dels síntomes	γνώσις :	(re)coneixement
β) diafragma / diafragma	Múscul que separa el tòrax de l'abdomen	φράγμα :	tancament, barrera
γ) diòptria / dioptría	Que serveix per veure a través de. Unitat de convergència de les lents	ὥψ :	vista, cara
δ) diabetis / diabetes	Allò que passa a través de.	βαίνω :	moure's, recórrer

δ) diabetis / diabetes: L'eliminació excessiva d'orina és una de les característiques d'aquesta malaltia. Rep aquest nom perquè els metges àrabs creien que era una malaltia deguda a la impossibilitat de retenir l'aigua que es bevia, la qual únicament travessava tot l'organisme.

- Defineix els següents termes mèdics, formats amb el prefix *a-* (*an-* davant de vocal), partícula privativa traduïble per *sense, privat de*.

	Definició	Grec	Significat
α) abúlia / abulia	Manca de voluntat	βουλή :	voluntat, determinació
β) adinàmia / adinamia	Pèrdua de les forces	δύναμις :	força física, vigor
γ) analgèsic / analgésico	Que suprimeix el dolor	ἄλγος :	dolor
δ) anèmia / anemia	Empobriment de la sang	αἷμα :	sang

- A partir de les següents definicions, troba la paraula catalana i castellana d'origen grec.

CAT / CAST	Definició	Grec	Significat
astronomia / astronomía	α) Ciència que estudia les lleis dels astres	ἄστρον : νόμος :	astre, estel lleis
biblioteca / biblioteca	β) Dipòsit de llibres	βιβλίον : θήκη :	llibre dipòsit, capsa
democràcia / democracia	γ) Sistema polític en què predomina el poder del poble	δῆμος : κράτος :	poble domini, sobirania
etimologia / etimología	δ) Ciència de l'origen dels mots	ἔτυμος (adj) : λόγος :	veritable, cert paraula, raonament
helioteràpia / helioterapia	ε) Tractament o guarició mitjançant el sol	ἥλιος : θεραπεία :	Sol tractament,
melòman / melómano	ζ) Persona apassionada pel cant	μέλος : μανία :	frase musical, música, cant entusiasme

- Escribe paraules catalanes i castellanes que provenguin dels següents mots grecs.

	Català	Castellà
α) βασιλεύς	basílica basilisc	basílica basilisco
β) δάκτυλος	dactilar dactílic dactilografia	dactilar dactílico dactilografía
γ) μήνα	menopausa menorràgia	menopausia menorragia
δ) ἄνεμος	anemofòbia anemògraf anemomància anemòmetre	anemofobia anemógrafo anemomancia anemómetro
ε) πᾶς, πᾶσα, πᾶν - arrel παντ-	panacea pancarta pancraci pàncrees pandèmia panegíric paneuropeisme pàmfil pànic panorama panteisme panteó pantera pantiatria pantomima	panacea pancarta pancracio páncreas pandemia panegírico paneuropeísmo pánfilo pánico panorama panteísmo panteón pantera pantiatria pantomima

ζ) χρυσός	crisologia crisoteràpia crisantem Crisòstom	crisología crisoterapia crisantemo Crisóstomo
η) ἄργυρος	hidrargir litargiri filargiri	hidrargirio litargirio filargirio
θ) αὐτός	autodidacta autarquia automòbil autobiogràfic autòcton autòmata automotriu autonomia autòpsia autisme autobús autòlatra autògraf	autodidacta autarquía automóvil autobiográfico autéctono atómata automotriz autonomía autopsia autismo autobús atólatra atógrafo
ι) γλυκύς	glucosa glucèmia glúcids	glucosa glucemia glúcidos

anemomància:	endevinació mitjançant l'observació dels vents
autobús:	de <i>auto</i> i <i>bus</i> , del llatí <i>omnibu</i> , 'per a tots'
autòpsia:	dissecció d'un cadàver per reconèixer-ne la causa de mort
crisologia:	ciència de l'or
crisoteràpia:	curació amb sals d'or
crisantem:	flor d'or
Crisòstom:	el de 'boca d'or', eloqüent
hidrargir:	plata líquida , mercuri
litargiri:	pedra que conté plata
filargiri:	avar
panacea:	remei o medicament que ho cura tot
pancarta:	cartell gran que conté tot tipus de documents
pancraci:	certamen gimnàstic amb tota mena d'exercicis atlètics
pàncrees:	glàndula gàstrica que està constituïda només per teixits tous: és 'tot carn'
pandèmia:	malaltia que afecta tot un poble
panegíric:	discurs de lloança d'algú davant d'una assemblea, en el qual s'esmenta tot el que va fer (en llatí, <i>egit</i>)
paneuropeisme:	tendència a agrupar tots els països d'Europa
pàmfil:	que estima a tots, 'tros de pa'
panorama:	vista total o de conjunt
panteisme:	doctrina segons la qual Déu és tot l'univers
panteó:	temple de tots els déus
pantera:	del tot ferotge
pantiatria:	medicina general
pantomima:	tot representació
pànic:	por terrible, no deriva de la'djectiu <i>πᾶς, πᾶς, πᾶν</i> , sinó del nom del sàtir Πάν.

- Escriu paraules catalanes i castellanes que provenguin dels següents mots grecs.

	Català	Castellà
α) ξένος	Xènia xenofòbia xenofonia xenoglòssia fíloxènia	Xenia xenofobia xenofonia xenoglosia fíloxenia
α) φίλος	fílantrop fílatèlia fílharmonic fílologia Filomela filosofia	fílantropp filatelia fílmónico fílología Filomela filosofia
β) πρᾶγμα	pràctica pragmàtic	práctica pragmático
β) ἀκούω	acústica aquòmetre	acústica acuómetro
γ) εὖ	eucalíptus eucaristia eufemisme eufonia eufòria Eugènia Eulàlia Eulogi Eumèlia Eusebi eutànasia evangelí	eucalípto eucaristía eufemismo eufonía euforia Eugenia Eulalia Eulogio Eumelia Eusebio eutanasia evangelio

δ) γυνή, γυναικός	gineceu ginecocràcia ginecofòbia ginecòleg ginecomania	gineceo ginecocracia ginecofobia ginecologo ginecomanía
ε) παρθήνος	Partenó partenogènesi partenologia	Partenón partenogénesis partenología
ζ) νῆσος	Dodecanès Melanèsia Micronèsia Polinèsia Quersonès	Dodecaneso Melanesia Micronesia Polinesia Quersoneso
ζ) θάλαττα	talassocràcia talassòmetre talassoteràpia	talasocracia talasómetro talasoterapia

evangelí:	bona nova
ginecomania:	amor excessiu a les dones
partenologia:	tractat sobre la virginitat de la dona
Polinèsia:	part d'Oceania on hi ha moltes illes disperses pel Pacífic
Melanèsia:	illes d'Oceania que s'anomenen així pel color negre de la pell dels seus habitants
Micronèsia:	illes petites d'Oceania
Dodecanès:	les dotze illes Espòrades del sud de Grècia
Quersonès:	illa unida a terra ferma: península
talassòmetre:	aparell per per mesurar la fondària del mar
xenoglòssia:	facultat de parlar un idioma estranger sense haver-lo après

- Defineix els següents termes mèdics, formats a partir del terme ἄλγος, -ους, τό (*dolor*).

	Definició	Grec	Significat
cardiàlgia / cardialgia	Dolor agut al cor	καρδία :	<i>cor</i>
cefalàlgia / cefalalgia	Mal de cap	κεφαλή :	<i>cap</i>
enteràlgia / enteralgia	Dolor intestinal agut	ἔντερον :	<i>intestí</i>
gastràlgia gastralgia	Mal d'estómac	γαστήρ :	<i>ventre</i>
miàlgia / mialgia	Dolor muscular	μῦς :	<i>múscul</i>
neuràlgia / neuralgia	Dolor nerviós	νεῦρον :	<i>nervi</i>
odontàlgia / odontalgia	Mal de queixal	ὀδούς, οδόν- τος :	<i>dent</i>
otàlgia otalgia	Mal d'orella	οὖς, ὠτός :	<i>oïde</i>

Exercicis sobre el pronom relatiu

- Tradueix les oracions següents.

α) Οἰδίπους εἰς τὸν Ἀπόλλωνος ναὸν ἔπεμψεν ἄγγελον, ὃς ἐπύθετο τὴν Πυθίαν διὰ τὸ ἄστυ Καδμεῖον ὃ λοιμὸς ἔχθιστος διέφθειρεν.

- ἐ-πύθ-ε-το: *va preguntar*; 3a sg aor IND de πύ-ν-θ-άν-ο-μαι (que només existeix en veu mitja)
- τὸ ἄστυ Καδμεῖον: *la ciutat cadmea*, és a dir, fundada per Cadmos (o Cadme): Tebes
- διὰ τί: per què; introdueix una ORació (o Proposició) SUBordinada COMPLEtiva (o SUBSTantiva) INTERrogativa INDirecta amb funció de CD

*Edip envià cap al temple d'Apol·lo un missatger,
el qual va preguntar a la Pitonissa per què la terrible pesta destruïa la ciutat cadmea.*

β) Ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ ὃ Φειδίας ἄγαλμα τῷ θεῷ ἐποίησεν, ὃ οὐδενὶ ἄλλῳ ἔργῳ ὅμοιον ἦν τὸ κάλλος.

- ὅμοιον, adjectiu: *semblant* (La seva arrel es troba en *homeopatia* / *homeopatia* / *homoeopathy*...)
- οὐδενὶ ἄλλῳ ἔργῳ: CAdj (complement de l'adjectiu) de ὅμοιον
- τὸ κάλλος, acusatiu de relació: *en, quant a, pel que fa a*

*A Olímpia, Fídias va fer una estàtua per al déu,
la qual a cap altre treball igual era en bellesa.
> la qual no era igualable en bellesa a cap altre treball.*

γ) Πρίαμος, βασιλεὺς τῆς Τροίας, Ἐκάβην τὴν Δύμαντος ἐγάμησεν, ἣ ἐγέννησε πρῶτον μὲν Ἔκτορα [...]

- μὲν, que no cal traduir, apareix aquí perquè la frase hauria de continuar amb δεῦτερον δὲ Πάριδα...: *en segon lloc a Paris...*

*Príam, rei de Troia, desposà / es casà amb Hècuba, (la) [filla] de Dimas [o Dimant],
la qual engendrà primer a Hèctor.*

- Escribe en forma de pregunta, substituint la paraula subratllada per un pronom interrogatiu.

α) Περὶ τούτου τοῦ μαθήματος ὁ διδάσκαλος ἔλεγε πρὸς μαθητάς.

El mestre parlava als alumnes sobre aquesta matèria.

Περὶ τίνος μαθήματος ὁ διδάσκαλος ἔλεγε πρὸς μαθητάς;

¿Sobre quina matèria parlava el mestre als alumnes?

β) Τάδε ὁ Ἀλέξανδρος ἐκέλευσεν.

Alexandre va manar aquestes coses.

Τίνα ὁ Ἀλέξανδρος ἐκέλευσεν;

¿Quines coses va manar Alexandre?

γ) Εἰς ἐκείνην τὴν οἰκίαν ἔβαινον αἱ γυναῖκες.

Les dones anaven cap a aquella casa.

Εἰς τίνα οἰκίαν ἔβαινον αἱ γυναῖκες;

¿Cap a quina casa hi anaven les dones?

δ) Ἐκ ταύτης τῆς ἐχθρας γίνεται ἡ τιμωρία.

D'aquesta enemistat se'n deriva la venjança.

Ἐκ τίνος ἐχθρας γίνεται ἡ τιμωρία.

¿De quina enemistat es deriva la venjança?

- Substitueix la paraula entre parèntesis per un indefinit.

Com que es manté el substantiu, l'indefinit ha de ser considerat adjectiu i no pronom, tant si es tracta de τις τι com si es tracta com de ὅστις ἥτις ὅτι, que aleshores no és pronom relatiu sinó adjectiu relatiu, una categoria aquesta que no existeix ni en català ni en castellà i que en sintaxi s'acostuma a explicar per tant des del punt de vista de les llengües modernes, recorrent a l'anomenada "atracció del relatiu".

α)	(τὰ) πρόβατα
τινὰ πρόβατα / ἄτινα πρόβατα	els ramats
uns ramats / qualssevol ramats - els ramats que siguin
β)	(τοῦ) λύκου
τινὸς λύκου / οὗτινος λύκου	del llop
d'un llop / de qualsevol llop - del llop que sigui
γ)	(τὴν) ἐλευθερίαν
τινὰ ἐλευθερίαν / ἥντινα ἐλευθερίαν	
δ)	(τῶν) βουλευτῶν
τινῶν βουλευτῶν / ὧντινων βουλευτῶν	
ε)	(τῆς) ἐπιστολῆς
τινὸς ἐπιστολῆς / ἥστινος ἐπιστολῆς	
ζ)	(οἱ) δοῦλοι
τινὲς δοῦλοι / οἵτινες δοῦλοι	
η)	(τὰς) γυναῖκας
τινὰς γυναῖκας / ἄστινας γυναῖκας	
θ)	(ταῖς) ὁδοῖς
τισι ὁδοῖς / αἷστισι ὁδοῖς	

- Tradueix les frases següents.

α) ὦ παῖ, ἀεὶ μάθανε τι νέον καθ' ἡμέραν.

Oh, nen, aprèn sempre alguna cosa nova cada dia.

β) Τίνες ἔστε, ὧ ζένοι, καὶ τίνος πατρίδος; Οὐδεὶς ὑμᾶς γινώσκει.

Qui sou, estrangers, i de quina pàtria? No us coneix ningú.

γ) Τίνα χρείαν ἔχει ὁ Ἔρως τοῖς ἄνθρωποις;

Quina funció té Eros per als homes?

δ) Τίς ἐστὶν αὕτη περὶ ἧς τοιαῦτα ἡμεῖς ἐν τῇ αὐλῇ ἀκούομεν;

- τοιαῦτα, acusatiu plural neutre de l'adjectiu / pronom indefinit τοιοῦτος, -η, -ον: *coses així / tales cosas*

Qui és aquesta sobre la qual nosaltres sentim a dir coses així al pati de la casa?

ε) Τίνος ἐστὶ οὗτος ὁ χιτὼν καὶ ταῦτα τὰ ὑποδήματα ἃ ἐστὶν ἐπὶ τῇ λάρνακι;

De qui són aquest vestit i aquestes sabates que són damunt del bagul?

ζ) Τὰς ᾠδὰς τῶν Σειρήνων τινὲς ναῦται ἤκουσαν καὶ οὐκ ἐνόστησαν εἰς τὴν πατρίδα.

Alguns mariners van escoltar els cants de les sirenes i no van tornar a la pàtria.

η) Ἡ μήτηρ ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ ἐκέλευσεν εἰσέλθειν τινὰς τοῦ υἱοῦ φίλους.

- εἰσ-έλθ-ειν, INFinitiu aorist de εἰσ-έρχ-ο-μαι: *entrar*

La mare va obrir la porta i va fer entrar alguns amics del seu fill.

θ) Μάλιστα τίμαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι ἦσαν τινὲς τῶν θεῶν εἰκόνες.

- μάλιστα, adverbí (superlatiu de l'adverbí μάλα): *molt, especialment*
- ὑπο, preposició; aquí, *per*.

Algunes imatges dels déus eren especialment honorades pels homes a tota l'Hèl·lada.

- Completa les frases amb el pronom interrogatiu que calgui i tradueix-les.

α) Τί ἡμῖν δίδως ἀντὶ τῶνδε τῶν ὀρνίθων;

Què ens dones a canvi d'aquestes gallines?

β) Τίνα ἡμῖν δίδως ἀντὶ τῶνδε τῶν ὀρνίθων;

Quines coses ens dones a canvi d'aquestes gallines?

γ) Τί ὑμῖν ἐστιν ἡ εὐδαιμονία;

Què és per a vosaltres la felicitat?

δ) Τίνες σοι εἰσιν οἱ παῖδες καὶ πῶς ὀνομάζονται;

Quins fills tens > Quins són els teus fills i com es diuen?

- Tradueix la frase i analitza la funció del pronom relatiu.

α) Ἄρκτος ἀπέφηνε δυοῖν ἀνθρώποις οἱ ἐβάδιζον τὴν αὐτὴν ὁδόν.

*Un ós es va aparèixer de sobte a dos homes que caminaven pel mateix camí.
> que feien el mateix camí.*

- οἱ:
- nominatiu plural masculí
 - fa de SUBJecte de l'ORació SUBordinada ADJectiva o de RELatiu
 - concorda en gènere i nombre amb el seu antecedent, δυοιν ἀνθρώποις.

- Escribe las formas que falten de l'article i del pronom relatiu en aquestes frases, i completa la taules.

Θαυμάζομεν τὸν ἄνδρα ὃς υἱοὺς ἔσωσεν.

Admirem l'home que va salvar els [seus] fills.

Admiramos al hombre que salvó a [sus] hijos.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὸν	ἄνδρα	acc	sg	m	CD
pr rel :		ὃς	nom	sg	m	SUBJ

Θαυμάζομεν τοὺς ἄνδρας οἱ υἱοὺς ἔσωσαν.

Admirem els homes que van salvar el [seus] fills.

Admiramos a los hombres que salvaron a [sus] hijos.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τοὺς	ἄνδρας	acc	pl	m	CD
pr rel :		οἱ	nom	pl	m	SUBJ

Θαυμάζομεν τὴν γυναῖκα ἣ υἱοὺς ἔσωσεν.

Admirem la dona que va salvar el [seus] fills.

Admiramos a la mujer que salvó a sus hijos.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὴν	γυναῖκα	acc	sg	f	CD
pr rel :		ἣ	nom	sg	f	SUBJ

Θαυμάζομεν τὰς γυναῖκας αἱ υἱοὺς ἔσωσαν.

Admirem les dones que van salvar els [seus] fills.

Admiramos a las mujeres que salvaron a [sus] hijos.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὰς	γυναῖκας	acc	pl	f	CD
pr rel :		αἱ	nom	pl	m	SUBJ

Θαυμάζομεν τὸ θηρίον ὃ γεννήματα ἔσωσεν.

Admirem la bèstia que va salvar les [seves] cries.

Admiramos a la bestia que salvó a [sus] crías.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὸ	θηρίον	acc	sg	n	CD
pr rel :		ὃ	nom	sg	n	SUBJ

Θαυμάζομεν τὰ θηρία ἃ γεννήματα ἔσωσεν.

Admirem les bèsties que van salvar les [seves] cries.

Admiramos a las bestias que salvaron a [sus] crías.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὰ	θηρία	acc	pl	n	CD
pr rel :		ἃ	nom	pl	n	SUBJ

Θαυμάζομεν τὸν ἄνδρα ὃν υἱοὶ ἔσωσαν.

Admirem l'home a qui els [seus] fills van salvar.

Admiramos al hombre a quien [sus] hijos salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὸν	ἄνδρα	acc	sg	m	CD
pr rel :		ὃν	acc	sg	m	CD

Θαυμάζομεν τοὺς ἄνδρας οὓς υἱοὶ ἔσωσαν.

Admirem els homes a qui els [seus] fills van salvar.

Admiramos a los hombres a quienes [sus] hijos salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τοὺς	ἄνδρας	acc	pl	m	CD
pr rel :		οὓς	acc	pl	m	CD

Θαυμάζομεν τὴν γυναῖκα ἣν υἱοὶ ἔσωσαν.

Admirem la dona a qui els [seus] fills van salvar.

Admiramos a la mujer a quien [sus] hijos salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὴν	γυναῖκα	acc	sg	f	CD
pr rel :	ἣν		acc	sg	f	CD

Θαυμάζομεν τὰς γυναῖκας ἃς υἱοὶ ἔσωσαν.

Admirem les dones a qui els [seus] fills van salvar.

Admiramos a las mujeres a quienes [sus] hijos salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὰς	γυναῖκας	acc	pl	f	CD
pr rel :	ἃς		acc	pl	f	CD

Θαυμάζομεν τὸ θηρίον ὃ γεννήματα ἔσωσεν.

Admirem la bèstia a qui les [seves] cries van salvar.

Admiramos a la bestia a quien [sus] crías salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὸ	θηρίον	acc	sg	n	CD
pr rel :	ὃ		acc	sg	n	CD

Θαυμάζομεν τὰ θηρία ἃ γεννήματα ἔσωσεν.

Admirem les bèsties a qui les [seves] cries van salvar.

Admiramos a las bestias a quienes [sus] crías salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὰ	θηρία	acc	pl	n	CD
pr rel :	ἃ		acc	pl	n	CD

Θαυμάζομεν τὸν ἄνδρα οὗ υἱοὶ ἄθλον ἔλαβον.

Admirem l'home els fills del qual van aconseguir un premi.

Admiramos al hombre cuyos hijos consiguieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὸν	ἄνδρα	acc	sg	m	CD
pr rel :		οὗ	gen	sg	m	CN

Θαυμάζομεν τοὺς ἄνδρας ὧν υἱοὶ ἄθλον ἔλαβον.

Admirem els homes els fills dels quals van aconseguir un premi.

Admiramos a los hombres cuyos hijos consiguieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τοὺς	ἄνδρας	acc	pl	m	CD
pr rel :		ὧν	gen	pl	m	CN

Θαυμάζομεν τὴν γυναῖκα ἧς υἱοὶ ἄθλον ἔλαβον.

Admirem la dona els fills de la qual van aconseguir un premi.

Admiramos a la mujer cuyos hijos consiguieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὴν	γυναῖκα	acc	sg	f	CD
pr rel :		ἧς	gen	sg	f	CN

Θαυμάζομεν τὰς γυναῖκας ὧν υἱοὶ ἄθλον ἔλαβον.

Admirem les dones els fills de les quals van aconseguir un premi.

Admiramos a las mujeres cuyos hijos consiguieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὰς	γυναῖκας	acc	pl	f	CD
pr rel :		ὧν	gen	pl	f	CN

Θαυμάζομεν τὸ θηρίον οὗ γεννήματα ἄγραν ἔλαβεν.

Admirem la bèstia les cries de la qual van aconseguir una presa.

Admiramos a la bestia cuyas crías consiguieron una presa.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὸ	θηρίον	acc	sg	n	CD
pr rel :		οὗ	gen	pl	n	CN

Θαυμάζομεν τὰ θηρία ὧν γεννήματα ἄγραν ἔλαβεν.

Admirem les bèsties les cries de les quals van aconseguir una presa.

Admiramos a las bestias cuyas crías consiguieron una presa.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὰ	θηρία	acc	pl	n	CD
pr rel :		ὧν	gen	pl	n	CN

Θαυμάζομεν τὸν ἄνδρα ᾧ υἱοὶ δῶρον παρεφόρησαν.

Admirem l'home a qui els [seus] fills van portar[-li] un regal.

Admiramos al hombre a quien [sus] hijos [le] trajeron un regalo.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὸν	ἄνδρα	acc	sg	m	CD
pr rel :		ᾧ	dat	sg	m	CI

Θαυμάζομεν τοὺς ἄνδρας οἷς υἱοὶ ἄθλον ἔδοσαν.

Admirem els homes a qui els [seus] fills [els] van donar un premi.

Admiramos a los hombres a quienes [sus] hijos [les] dieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τοὺς	ἄνδρας	acc	pl	m	CD
pr rel :		οἷς	dat	pl	m	CI

Θαυμάζομεν τὴν υναῖκα ἧ υιοὶ ἄθλον ἔδοσαν.

Admirem la dona a qui els [seus] fills [li] van donar un premi.

Admiramos a la mujer a quien [sus] hijos [le] dieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὴν	γυναῖκα	acc	sg	f	CD
pr rel :		ἧ	dat	sg	f	CI

Θαυμάζομεν τὰς γυναῖκας αἷς υιοὶ δῶρον παρεφόρησαν.

Admirem les dones a qui els [seus] fills [els] van portar un regal.

Admiramos a las mujeres a quienes [sus] hijos [les] trajeron un regalo.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὰς	γυναῖκας	acc	pl	f	CD
pr rel :		αἷς	dat	pl	f	CI

Θαυμάζομεν τὸ θηρίον ᾧ γεννήματα ἄγραν ἔδοσεν.

Admirem la bestia a qui les [seves] cries [li] van donar una presa.

Admiramos a la bestia a quien [sus] crías [le] dieron una presa.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὸ	θηρίον	acc	sg	n	CD
pr rel :		ᾧ	dat	sg	n	CI

Θαυμάζομεν τὰ θηρία οἷς γεννήματα ἄγραν ἔδοσεν.

Admirem les bèsties a qui les [seves] cries [els] van donar una presa.

Admiramos a las bestias a quienes [sus] crías [les] dieron una presa.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὰ	θηρία	acc	pl	n	CD
pr rel :		οἷς	dat	pl	n	CI

Exercicis sobre verbs contractes

- Conjuga els següents temps del verb στεφανόω -ῶ (*coronar*).

	present d'INDicatiu		imperfet	
1a sg	στεφανῶ	< στεφανό-ω	ἐστεφάνουν	< ἐ-στεφάνο-ο-ν
2a sg	στεφανοῖς	< στεφανό-εις	ἐστεφάνους	< ἐ-στεφανο-ε-ς
3a sg	στεφανοῖ	< στεφανό-ει	ἐστεφάνου	< ἐ-στεφανο-ε
1a pl	στεφανοῦμεν	< στεφανό-ο-μεν	ἐστεφανοῦμεν	< ἐ-στεφανό-ο-μεν
2a pl	στεφανοῦτε	< στεφανό-ε-τε	ἐστεφανοῦτε	< ἐ-στεφανό-ε-τε
3a pl	στεφανοῦσι(ν)	< στεφανό-ουσι(ν)	ἐστεφάνουν	< ἐ-στεφάνο-ο-ν

infinitiu present	
στεφανοῦν	< στεφανό-εν

	PARTicipi Present		
	masculí	femení	neutre
nom sg	στεφανῶν < στεφανό-ων	στεφανοῦσα < στεφανό-ουσ-α	στεφανοῦν < στεφανό-ον
acc sg	στεφανοῦντα < στεφανο-οντ-α	στεφανοῦσαν < στεφανό-ουσ-αν	στεφανοῦν < στεφανό-ον
gen sg	στεφανοῦντος < στεφανό-οντ-ος	στεφανούσης < στεφανο-ούσ-ης	στεφανοῦντος < στεφανό-οντ-ος
dat sg	στεφανοῦντι < στεφανό-οντ-ι	στεφανούσῃ < στεφανο-ούσ-ῃ	στεφανοῦντι < στεφανό-οντ-ι
nom pl	στεφανοῦντες < στεφανό-οντ-ες	στεφανοῦσαι < στεφανό-ουσ-αι	στεφανοῦντα < στεφανό-οντ-α
acc pl	στεφανοῦντας < στεφανό-οντ-ας	στεφανούσας < στεφανο-ούσ-ας	στεφανοῦντα < στεφανό-οντ-α
gen pl	στεφανούντων < στεφανο-όντ-ων	στεφανουσῶν < στεφανο-ουσ-ῶν	στεφανούντων < στεφανο-όντ-ων
dat pl	στεφανοῦσι(ν) < στεφανό-ουσι(ν)	στεφανούσαις < στεφανο-ούσ-αις	στεφανοῦσι(ν) < στεφανό-ουσι(ν)

- Conjuga el present d'indicatiu del verb ὀράω -ῶ (*veure*).

	present d'INDicatiu		imperfet	
1a sg	ὀρῶ	< ὀρά-ω	ἐώρων *	< ὀρα-ο-ν
2a sg	ὀρᾷς	< ὀρά-εις	ἐώρας	< ὀρα-ε-ς
3a sg	ὀρᾷ	< ὀρά-ει	ἐώρα	< ὀρα-ε
1a pl	ὀρῶμεν	< ὀρά-ομεν	ἐωρῶμεν	< ὀρα-ο-μεν
2a pl	ὀρᾶτε	< ὀρά-ετε	ἐωρᾶτε	< ὀρα-ε-τε
3a pl	ὀρῶσι(ν)	< ὀρ-α-ουσι(ν)	ἐώρων	< ὀρα-ο-ν

- * En grec àtic l'imperfet del verb ὀράω -ῶ mostra un doble augment, a la vegada temporal, amb allargament de ὀ- en ω-, i sil·làbic, amb l'addició de ἐ-, la qual rep l'esperit aspre de la vocal inicial de l'arrel.

- Conjuga l'imperfet del verb δοκέω -ῶ (*semblar*).

	present d'INDicatiu		imperfet	
1a sg	δοκῶ	< δοκέ-ω	ἐδόκουν	< ἐ-δόκε-ο-ν
2a sg	δοκεῖς	< δοκέ-εις	ἐδόκεις	< ἐ-δόκε-ε-ς
3a sg	δοκεῖ	< δοκέ-ει	ἐδόκει	< ἐ-δόκε-ε
1a pl	δοκοῦμεν	< δοκέ-ομεν	ἐδοκοῦμεν	< ἐ-δοκέ-ο-μεν
2a pl	δοκεῖτε	< δοκέ-ετε	ἐδοκεῖτε	< ἐ-δοκέ-ε-τε
3a pl	δοκοῦσι(ν)	< δοκέ-ουσι(ν)	ἐδόκουν	< ἐ-δόκε-ο-ν

- Analitza les formes verbals següents.

- γ) ἀγαπᾶν : INF Pres de ἀγαπάω -ῶ
- ζ) ἀγαπῶντες : nom pl m del PART Pres de ἀγαπάω -ῶ
- η) ἐφιλεῖτε : 2a pl impf IND de φιλέω -ῶ
- θ) ἐδηλοῦμεν : 1a pl impf IND de δηλόω -ῶ
- ι) φιλήσω : 1a sg fut IND de φιλέω -ῶ
- λ) δηλοῦν : INF Pres o nom / ac sg n del PART Pres de δηλόω -ῶ
- μ) ἐφίλησα : 1a sg aor IND de φιλέω -ῶ

- Tradueix les frases i fes l'anàlisi morfològica de les formes verbals contractes.

α) Ὁ διδάσκαλος ἐκέλευεν ἡμᾶς σιωπᾶν, καλὴ γὰρ πολὺ ἐστὶν ἡ σιγή.

- γὰρ, conjunció coordinant causal: *car, ja que*; i postpositiva (és a dir, sempre apareix en segona posició dins la frase que introdueix)
- πολὺ, acusatiu singular de l'adjectiu πολὺς, πολλή, πολύ, emprat aquí com adverb: *molt, en alt grau*

El mestre manava que nosaltres calléssim, ja que el silenci és molt bonic.

σιωπᾶν: INFinitiu Present actiu de σιωπάω -ῶ

β) Ἐν Αἰγύπτῳ ἡ τοῦ Χέοπος πυραμὶς ποιεῖται λίθου ξέστου, καὶ οὐδεὶς τῶν λίθων τριάκοντα ποδῶν ἐλάσσων.

- Χέοπος, Χέοψ, -οπος, ὁ: Quèops (o Kèops) [el faraó]
- ποιεῖται, 3a sg pres IND PASS de ποιέω: *és feta > està feta (d'algun cosa, genitiu de matèria)*

A Egipte la piràmide de Queops està feta de pedra polida, cap de les pedres és inferior a trenta peus.

ποιεῖται: 3a sg pres IND de ποιέω -ῶ

ε) Ὁ δοῦλος οὐχ ὁρᾷ τὸν κύριον οὐδέποτε εὐδαίμονα, ἀλλ' αὐτὸν ὁρᾷ δυστυχῆ.

L'esclau no veu mai el seu amo feliç, sinò que el veu sempre dissortat.

ὁρᾷ: 3a sg pres IND de ὁράω -ῶ

ζ) Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τὰ χαλεπὰ πράγματα ὁ χρόνος διαλύει.

- ὅτι, conjunció subordinant: *que*; introduceix una ORació (o Proposició) SUBordinada
COMPLEtiva (o SUBSTantiva)
amb funció de CD

La raó demostra que el temps dissol els assumptes difícils.

δηλοῖ : 3a sg pres IND de δηλόω -ῶ

θ) Ὀδυσσεύς τὸν Κύκλωπα ἐτύφλωσε καὶ ἐξέφυγε τοῦ ἄντρου ὑπὸ τῷ τράγῳ.

Odisseu va cegar el Ciclop i va fugir de la cova sota el boc.

- ἐξ-έ-φυγ-ε, 3a sg aor IND de ἐκ-φεύγ-ω: *va fugir*
(ἐκφεύγω + genitiu = φεύγω ἐκ + genitiu)

ἐτύφλωσε: 3a sg aor IND de τυφλόω -ῶ

- Omple els buits amb la forma adequada de la paraula que hi ha entre parèntesis i després tradueix les frases.

α) Οἱ Ἕλληνες σὺν δάφνῃ καὶ φοίνικι τοὺς νικῶντας **ἐστεφάνουν** . (στεφανόω)

Els grecs coronaven els vencedors amb [branques de] llorer i palmera.

En la frase següent el més lògic sembla posar-hi una 2a persona, singular o plural:

β) Τὸν τρόπον **δηλοῖς** οὐκ ἐκ τῶν λόγων, ἀλλὰ ἐκ τῶν ἔργων. (δηλόω)

Demostres el caràcter no per les paraules, sinó pels fets.

γ) Τὸν τρόπον **δηλοῖτε** οὐκ ἐκ τῶν λόγων, ἀλλὰ ἐκ τῶν ἔργων. (δηλόω)

Demostreu el caràcter no per les paraules, sinó pels fets.

Exercicis de repàs

- Tradueix aquest fragment sobre la mort extret de l'*Enquiridió* d'Epictet (cap. XXI), un petit llibre que resumeix les principals directrius de l'ètica estoica. (La paraula ἐγχειρίδιον (< ἐν-χειρ-ιδιον) vol dir "allò que es pot tenir en la mà". Equival a *llibre* o *manual*.)

Περὶ τοῦ θανάτου

Θάνατος καὶ φυγὴ καὶ πάντα τὰ δεινὰ φαινόμενα πρὸ ὀφθαλμῶν ἔστω σοι καθ'ἡμέραν, μάλιστα δὲ πάντων ὁ θάνατος.

- φυγὴ, -ῆς, ἡ: *fugida*; aquí, *exili*

- ἔστω σοι : construcció de datiu posessiu:

ἔστω, 2a sg (perquè el subjecte és neutre) de l'IMPeratiu de εἰμί

+ σοι , datiu del pronom personal de 2a persona singular;

traducció literal: *Que... davant dels ulls siguin per a tu.*

- καθ'ἡμέραν: *cada dia*

- μάλιστα δὲ πάντων: *i molt més que totes > que la resta
i en especial, sobre totes,
i [el/ la que més] de tots / de totes*

La mort, l'exili i totes les coses que semblen terribles tingues-les cada dia davant dels ulls, però la que més de totes la mort.

- Escribe la forma correcta de l'adjectiu demostratiu dels sintagmes següents.

(οὗτος) τὸν ἔλαφον : τοῦτον τὸν ἔλαφον

(οὗτος) ἡ πηγή : αὕτη ἡ πηγή

(ἐκεῖνος) τοὺς λόγους : ἐκείνους τοὺς λόγους

(ἐκεῖνος) τὰ πεδία : ἐκεῖνα τὰ πεδία

(ὁδε) τῇ κεφαλῇ : τῇδε τῇ κεφαλῇ

(ὁδε) τοῖς ἐχθροῖς : τοῖσδε τοῖς ἐχθροῖς

- Omple els buits amb el pronom adequat, i a continuació tradueix les frases.

α) Ἡμεῖς ἐπλέομεν ἐν μιᾷ νηί. [En el verb πλέω no es donen les contraccions vocàliques.]

Nosaltres navegàvem en una sola nau.

β) Διὰ σε ἐγὼ δυστυχέω.

A causa de tu > Per culpa teva jo sóc infeliç.

γ) Διὰ ὑμᾶς ἐγὼ δυστυχέω.

A causa de vosaltres > Per culpa vostra jo sóc infeliç.

δ) Φέρε νῦν ἐμοὶ τοῦτο τὸ κάνεον.

Porta'm aquesta cistella.

- Tradueix el text i fes-ne l'anàlisi morfosintàctica.

OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de CD de λεγούσης

Κασσάνδρας δὲ λεγούσης ἔνοπλον ἐν αὐτῷ δύναμιν εἶναι, καὶ προσέτι Λαοκόωντος τοῦ
 subst en G + PART en G Ac/S_ prep+D _Ac/S INF conj adv subst en G
 genitiu absolut, de l'INF CCLloc
 del qual també forma part Λαοκόωντος,
 i del qual depèn l'OR d'INF ἔνοπλον...εἶναι

dues ORs SUBs COMPLs (o SUBSTs) d'INF
 amb funció de SUBJecte de ἐδόκει

μαντέως, τοῖς μὲν ἐδόκει κατακαίειν, τοῖς δὲ κατὰ βαράθρων ἀφίεναι.
 G/APOS dat/CI V INF dat/CI prep+G INF
 CCLloc

- Κασσάνδρα, -ας, ἡ: Cassandra, la filla endevina de Príam, condemnada per Apol·lo que ningú mai no la cregués
- ἐν αὐτῷ: en ell / en aquest [en > dins el cavall de fusta o cavall de Troia]
- δύναμιν, acusatiu de δύναμις, -εως, ἡ: *força, poder...*; aquí, *tropes*
- Λαοκόωντος, -ωντος, ὁ: sacerdot i endeví troià
- τοῖς μὲν..., τοῖς δὲ...: l'article seguit de les partícules μὲν..., δὲ... equival a un pronom demostratiu / indefinit: *(els) uns...*, *(els) altres...*
- ἐδόκει (< ἐ-δόκε-ε), 3a sg impf IND de δοκέω: *als uns semblava [bé] + INF > uns volien + INF*
- ἀφίεναι, INFinitiu present de ἀφίημι (< ἀφ-γί-γη-μι): *llançar*

Dient Cassandra

*que en ell hi havia una força armada >
 i a més [dient-ho també]*

l'endeví Laoccont / Laoccont l'endeví,

a uns els semblava [bé] cremar[-lo],

i a d'altres [els semblava [bé]] llançar[-lo]

> Com que Cassandra deia

> que a dins (d'ell) hi havia una tropa armada

> i a més ho confirmava

l'endeví Laoccont / Laoccont l'endeví

> uns volien cremar[-lo],

> i altres [volien] llançar[-lo]

cap abaix per uns abismes.

> *de dalta baix d'una sima.*

- Identifica a quines de les paraules del text anterior corresponen les anàlisis morfològiques següents.

α)	Datiu singular masculí, pronom:	αὐτῷ
β)	Imperfet d'indicatiu, tercera persona singular:	ἔδόκει
γ)	Genitiu singular femení, participi present:	λεγούσης
δ)	Acusatiu singular femení, tercera declinació:	δύναμιν
ε)	Infinitiu present, verb atemàtic:	εἶναι, ἀφιέναι
ζ)	Genitiu plural neutre, segona declinació:	βαράθρων

Exercicis d'etimologia

- Busca el verb contracte grec que ha donat lloc a aquests mots catalans.

α)	Filadèlfia :	φιλέω : <i>estimar</i>
β)	oftalmoscopi :	σκοπέω : <i>mirar</i>
γ)	cosmètica :	κοσμέω : <i>embellir</i>
δ)	mitologia :	μυθο-λογέω : <i>narrar llegendes</i>
ε)	àgape, Agapit :	ἀγαπάω : <i>estimar</i>
ζ)	dièresi :	δι-αίρέω : <i>dividir, separar</i>
η)	asíndeton, polisíndeton :	συν-δέω : <i>unir, lligar</i>
θ)	cinematògraf :	κινέω : <i>moure</i>
ι)	periple :	περι-πλέω : <i>rodejar per mar</i>
κ)	Estefania :	στεφανόω : <i>coronar</i>

- Busca l'ètim grec d'aquests mots catalans.

odontologia :	ὀδούς, ὀδόντος
calcopirita :	χάλκεος, -α, -ον
poema :	ποιέω
helicòpter :	πτέρυξ = πτερόν
crisantem :	χρύσεος, -α, -ον
encefalograma :	κεφαλή

- Amb la paraula grega αὐτός emprada com a prefix i els següents mots grecs i llatins forma un derivat etimològic en català i en castellà.

γράφω :	autògraf
moveo :	automòbil
νόμος :	autonomia
induco :	autoinducció
χθώνος :	autòcton
infectum :	autoinfecció
μαστίζω :	automatisme
gubernare :	autogovernar
γένος :	autògen
κρατής :	autòcrata
proiectus :	autoprojecte
λατρεία :	autolatria

- Omple els buits amb noms d'éssers monstruosos de la mitologia grega. Per fer aquest exercici consulta la pàgina web *Labyrinthus* [Laberint dels mites / Mites (barra horitzontal) / Monstres i éssers prodigiosos (marge esquerre)].

α)	ή Χίμαιρα :	la Quimera
β)	ό κένταυρος Χείρων :	el centaure Quiró
γ)	Μέδουσα, μία των Γοργόνων :	Medusa, una de les Gorgones
δ)	Πύθων ο δράκων :	la serp Pitó
ε)	ή Σφίγξ :	l'Esfinx
ζ)	Τυφών :	Tifó

Diftongs

Majúscules / Minúscules

Esperits

Accents

Etimologia

- Subratlla els diftongs de les paraules següents.

Πειραεύς οίκονομία ζῶον Οὐρανία Ἀθῆναι

- Llegeix l'observació 1 (al final), i després fes aquest exercici, que consisteix a escriure de nou les següents paraules, tot afegint l'esperit suau en les de la primera fila i l'esperit aspre en les de la segona.

άνθρωπος	οὐκ	ιδέα
...	...	...
οὗτος	ἵππος	ρητορική
...	...	...

- Llegeix l'observació 2 (al final), i després fes aquest exercici, que consisteix a escriure de nou les següents paraules, passant les de la primera fila de majúscula a minúscula i les de la segona fila de minúscula a majúscula.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΗ	ΧΑΡΙΣ	ΘΩΡΑΞ	ΨΗΘΙΖΩ	ΑΥΤΩΙ
...	...	...	...	...
ψυχή	ἄγγελος	τροφή	Θράκες	χρόνος
...	...	...	...	...

- Després d'haver fet l'exercici anterior, busca les paraules en el diccionari (o en el vocabulari disponible a Recursos de la matèria), i comprova si has de posar algun accent en les paraules de la primera fila i si has d'esborrar algun accent en les paraules de la segona fila.

- Escriu les paraules que en català i en castellà deriven de les paraules gregues de la taula.
 - Tingues en compte que si la paraula catalana o castellana que ha de resultar és una paraula composta, els components grecs de què deriva apareixen separats per un guionet, que no has de conservar en la transcripció.
 - D'altra banda, tingues present que si la consonant final del primer component grec és una sigma, aquesta consonant pot eliminar-se.

grec	català	castellà	grec	català	castellà
Μοῦσα			φίλος - ἄνθρωπος		
ὑπό - θεσις			χρόνος - λογεία		
ξένος - φόβος					

Observació 1,

sobre els accents i els esperits en relació amb els diftongs.

En un diftong que hagi de portar accent

aquest signe es col·loca sempre sobre la segona vocal del diftong: βασιλεύς τοῦτο

En un diftong que hagi de portar esperit,

aquest signe es col·loca sempre sobre la segona vocal del diftong: εὐφωνία αἰρέω

En un diftong que hagi de portar accent i esperit,

aquests signes es col·loquen sempre sobre la segona vocal del diftong,

i l'esperit s'hi escriu

a l'esquerra de l'accent si aquest és agut (o greu):

αῦρα οὔτως

i a sota de l'accent si aquest és circumflex:

οἶκος αἶμα

Observació 2,

sobre els accents, els esperits i la iota subscripta en relació amb les majúscules.

No es pot escriure cap signe ni a sobre ni a sota d'una vocal o diftong en majúscula, per la qual cosa

- l'accent, si cau a l'interior de la paraula, no es pot posar:

σελήνη	>	ΣΕΛΗΝΗ	Σελήνη
μῦς	>	ΜΥΣ	Μῦς

- l'esperit, suau o aspre, es posa a l'esquerra de la vocal o diftong inicials:

ἄνδρεία	>	ἈΝΔΡΕΙΑ	Ἀνδρεία
ἵππικός	>	ἸΠΠΙΚΟΣ	Ἰππικός
αὐτονομία	>	ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ	Αὐτονομία
αἶρέω	>	ΑΙΡΕΩ	Αἶρέω

- l'accent, si cau a principi de paraula, s'ha de posar també a l'esquerra de la vocal o diftong inicials,

precedit de l'esperit si es tracta d'accent agut (o greu):

ἄγγελος	>	ἌΓΓΕΛΟΣ	Ἄγγελος
ἵππος	>	ἸΠΠΙΟΣ	Ἰππος
αὔρα	>	ἈΥΡΑ	Αὔρα
οὔτως	>	ΟΥΤΩΣ	Οὔτως

i a sobre de l'esperit si es tracta d'accent circumflex:

ἄρα	>	ἌΡΑ	Ἄρα
ἥπαρ	>	ἭΠΑΡ	Ἥπαρ
οἶκος	>	ΟἶΚΟΣ	Οἶκος
αἶμα	>	ΑἶΜΑ	Αἶμα

- la iota subscripta s'escriu com a I majúscula al costat de la vocal amb la qual fa diftong

ᾗδω	>	ἸΑΙΔΩ	Ἰαῖδω
κωμῳδία	>	ΚΩΜΩΙΔΙΑ	Κωμῳδία

Transcripció al llatí de topònims de la Grècia antiga,
i del llatí al català i al castellà

- Distribueix les llistes següents de topònims (noms propis de lloc) en la graella de més avall.
- Escriu en la primera columna què designa cadascun d'aquests topònims: mar, illa, arxipèlag, península, mont, regió, ciutat, o ciutat santuari.
- Completa la graella de última pàgina amb els canvis que es produeixen en el pas del grec al llatí i en el pas del llatí al català i al castellà.

grec:	Ἀθῆναι	Ἀρκαδία	Δελφοί	Εὐβοία	Θερμοπύλαι	
	Ἰθάκη	Κόρινθος	Κῶς	Λέσβος	Μυκῆναι	
	Πέργαμος	Σάμος	Σπάρτη	Χίος	Αἰγαῖος πόντος	
llatí:	Aetolia	Attica	Chalcidica	Corcyra	Ephesus	Hellas
	Olympia	Phaestus	Phocaea	Sporades	Thessalia	
	Ionicum mare					
català:	Argòlida	Beòcia	Cíclades	Epidaure	Epir	Fòcida
	Macedònia	Patmos	Tràcia	Peloponnès (no "Peloponès")		
	Cnosos (no "Cnosos")			Pèlion (no "Pelió")		
castellà:	Acaya	Cefalenia	Creta	Élide	Halicarnaso	Rodas
	Troya	Laconia	Mesenia	Mileto	Olimpo	Tebas
	Helesponto					

topònim grec	topònim grec transcrit al llatí	topònim grec transcrit al català	topònim grec transcrit al castellà
--------------	---------------------------------	----------------------------------	------------------------------------

		Athenae	Atenes	Atenas
		Aegaeum mare	mar Egeu	mar Egeo
	Αἰτωλία		Etòlia	Etolia
	Ἀλικαρνασσός	Halicarnassus	Halicarnàs	
	Ἀργολίς	Argolis		Argólide
		Arcadia	Arcàdia	Arcadia

	Ἀττική		Àtica	Ática
	Ἀχαΐα	Achaia	Acaia	
	Βοιωτία	Boeotia		Beocia
		Delphi	Delfos	Delfos
	Ἑλλάς		Hèl·lada	Hélade
	Ἑλλησποντος	Hellespontus	Hel·lespont_	
	Ἐπίδαυρος	Epidaurus		Epidauro
		Euboea	Eubea	Eubea
	Ἔφεσος		Efes_	Éfeso
	Ἕλις	Elis	Èlida	
	Ἡπειρος	Epirus		Epiro
		Thermopylae	Termòpiles	Termópilas
	Θεσσαλία		Tessàlia	Tesalia
	Θήβαι	Thebae	Tebes	
	Θράκη	Thracia		Tràcia
		Ithaca	Ítaca	Ítaca
	Ἰόνιος πόντος		mar Jònic	mar Jónico
	Κεφαλληνία	Cephalenia	Cefal·lènia	
	Κνωσός	Cnosus		Cnosó
		Corinthus	Corint_	Corinto
	Κόρκυρα		Corcira	Corcira
	Κρήτη	Creta	Creta	
	Κυκλάδες	Cyclades		Cíclades
		Cos	Cos	Cos
	Λακωνική	Laconice / - onia	Lacònia	

		Lesbos	Lesbos	Lesbos
	Μακεδονία	Macedonia		Macedonia
	Μεσσηνία	Messenia	Messènia	
	Μίλητος	Miletus	Milet_	
		Mycenae	Micenes	Micenas
	Όλυμπία		Olímpia	Olímpia
	Όλυμπος	Olympus	Olimp_	
	Πάτμος	Patmos		Patmos
	Πελοπόννησος	Peloponnesus		Peloponeso
		Pergamus	Pèrgam_	Pérgamo
	Πήλιον	Pelion		Pelión
	Ῥόδος / Ῥόδη	Rhodos/-a/-e	Rodes	
		Samos	Samos	Samos
		Sparta	Esparta	Esparta
	Σποράδες		Espòrades	Espóradas
	Τρωία	Troia	Troia	
	Φαῖστος		Fest_/Festos	Festo
	Φώκεια		Focea	Focea
	Φωκίς	Phocis		Fócide
	Χαλκιδική		Calcídica	Calcídica
		Chios	Quios	Quíos

Pas del grec al llatí, i del llatí al català i al castellà	grec	llatí	català	castellà
---	------	-------	--------	----------

A final de paraula: Nom. sg. M.	ος		/ /	
A final de paraula: Nom. pl. M.	οι			
En posició inicial o medial	οι			
A final de paraula: Nom. sg. F.	η			
A final de paraula: Nom. pl. F.	αι			
En posició inicial o medial	αι			
	υ			
	ει			

Esperit aspre	·			
ρ inicial (sempre amb esperit aspre)	ρ			

	κ			
	θ			
Consonants oclusives aspirades	φ			
	χ			

	λλ			
	νν			
Consonants geminades	σσ			
	ττ			

σ inicial seguida de consonant	σ + cons			
τ seguida de ι més vocal	τι + voc			

- Per a les frases amb un número (Frase 2, 3, 4...),

tenint en compte les seves traduccions,

i d'acord amb l'exemple (Frase 1),

associa

- les seves paraules, que apareixen subratllades del tot o en part,

amb la seva anàlisi morfològica,

- els seus sintagmes, que apareixen assenyalats per les línies més llargues,

amb la seva anàlisi morfosintàctica, la qual

- es limita sempre a l'abreujament V per als verbs

- inclou sempre la barra (/) per als sintagmes nominals i preposicionals,

· a la dreta de la qual hi ha abreujada la funció sintàctica: SUBJ, ATR, CD, CI, CC, CN

· i a l'esquerra de la qual hi ha l'abreujament del cas: nom - voc - acc - gen - dat

o bé l'abreujament prep + abreujament del cas

A més d'això, escriu sobre els punts suspensius l'enunciat de la paraula que correspongui.

L'enunciat a escriure correspondrà

- a un verb si abans hi ha la indicació de persona (1a / 2a / 3a), número (sg / pl), temps (només hi pareix el present [pres]) i mode (només hi apareix l'indicatiu [IND])
- a un adjectiu si abans hi ha els abreujaments de cas, número i gènere
- a un substantiu si abans hi ha els abreujaments de cas i número, però no de gènere (que és indicat en el seu enunciat per l'article)

- Per a les frases amb una lletra (Frase A, B, C...),

fes l'anàlisi morfològica, l'anàlisi morfosintàctica i la traducció, escrivint

- o bé a sota de cada paraula o sintagma

- o bé al costat dels números i col·locant-los després al lloc adient en l'oració.

En fer la traducció, fixa't, per al vocabulari, en la frase anterior.

Frase 1

Ὁ διδάσκαλος Ἀθηναῖος ἐστίν.

4	1	5	2
	6	3	7

1	nom sg	de διδάσκαλος, -ου, ὁ: mestre
2	3a sg pres IND	de εἰμί: ser, estar, existir, haver-hi
3	nom/ATR	
4	nom sg m	de ὁ, ἡ, τὸ
5	nom sg m	de Ἀθηναῖος, -α, -ον: atenès
6	nom/SUBJ	
7	V	

Traducció:

El mestre atenès és.

> El mestre és atenès.

Fràse A

Οἱ διδάσκαλοι Ἀθηναῖοι εἰσίν.

Anàlisi morfològica:

- 1 -
- 2 -
- 3 -
- 4 -

Anàlisi morfosintàtica:

- 5 -
- 6 -
- 7 -

Traducció:

Frase 2

Ὁ διδάσκαλος ἐν τῷ μικρῷ δήμῳ διδάσκει.

1	prep	
2	dat sg m	de ...
3	3a sg pres IND	de ...
4	prep+dat/CCL	
5	nom sg m	de ὁ,ή,τὸ
6	dat sg m	de ὁ,ή,τὸ
7	dat sg m	de ...
8	nom/SUBJ	
9	nom sg	de ...
10	V	

Traducció:

El mestre en el poble petit ensenya.

> El mestre ensenya en el poble petit.

Frase B

Οἱ διδάσκαλοι ἐν μικροῖς δήμοις διδάσκουσιν

Anàlisi morfològica:

- 1 -
- 2 -
- 3 -
- 4 -
- 5 -
- 6 -

Anàlisi morfosintàtica:

- 7 -
- 8 -
- 9 -

Traducció:

Ὁ τοῦ ἀγροῦ βίος πονηρός ἐστίν.

1	gen sg	de ...
2	3a sg pres IND	de ...
3	nom/ATR	
4	nom sg m	de ὁ, ἡ, τὸ
5	nom sg	de ...
6	gen/CN	
7	v	
8	gen sg m	de ὁ, ἡ, τὸ
9	nom sg m	de ...
10	nom/SUBJ	

Traducció:

Frase 3

Ο γεωργὸς ἐκ τοῦ οἴκου εἰς τὸν ἀγρὸν τὸν λευκὸν ἵππον ἄγει.

1	prep	
2	prep	
3	acc sg	de ...
4	v	
5	nom sg	de ὁ,ή,τὸ
6	gen sg	de ...
7	acc sg m	de ὁ,ή,τὸ
8	prep+acc/CCL	
9	3a ag pres IND	de ...
10	nom sg	de ...
11	acc sg m	de ὁ,ή,τὸ
12	nom/SUBJ	
13	acc sg m	de ...
14	gen sg m	de ὁ,ή,τὸ
15	acc sg	de ...
16	prep+gen/CCL	
17	acc sg	de ...

Traducció:

El pagès des de la casa cap al camp el blanc cavall guia.

> El pagès guia el cavall blanc des de la casa cap al camp.

Frase C

Οἱ γεωργοὶ ἐκ τοῦ οἴκου εἰς τοὺς ἀγροὺς τοὺς λευκοὺς ἵππους ἄγουσιν.

Anàlisi morfològica:

- 1 -
- 2 -
- 3 -
- 4 -
- 5 -
- 6 -
- 7 -
- 8 -
- 9 -
- 10 -
- 11 -
- 12 -

Anàlisi morfosintàtica:

- 13 -
- 14 -
- 15 -
- 16 -
- 17 -
- 18 -

Traducció:

Frase 4

Οἱ ἀγροὶ ἀγαθοὺς καρποὺς τῷ ἀνθρώπῳ φέρουσιν.

1	acc pl m	de ...
2	dat sg m	de ὁ,ή,τὸ
3	nom pl m	de ὁ,ή,τὸ
4	v	
5	acc pl	de ...
6	dat sg	de ...
7	nom pl	de ...
8	3a pl pres IND	de ...

Traducció:

Els camps bons fruits per a l'home produeixen.

> Els camps produeixen bons fruits per a l'home.

Frase D

Ὁ ἀγρὸς ἀγαθὸν καρπὸν τοῖς ἀνθρώποις φέρει.

Anàlisi morfològica:

- 1 -
- 2 -
- 3 -
- 4 -
- 5 -
- 6 -
- 7 -

Anàlisi morfosintàtica:

- 8 -
- 9 -
- 10 -
- 11 -

Traducció:

Frase 5

Οἱ σοφοὶ ἄνθρωποι ἀκούουσι τοὺς ἀγαθοὺς λόγους τῶν φίλων.

1	acc pl m	de ...	
2	gen pl m	de ὁ,ή,τὸ	
3	v		
4	acc/CD		
5	acc pl	de ...	
6	gen pl	de ...	(o adj substantivat)
7	3a pl pres IND	de ...	
8	gen/CN		
9	nom pl	de ...	
10	acc pl	de ὁ,ή,τὸ	
11	nom pl m	de ὁ,ή,τὸ	
12	nom/SUBJ		
13	nom pl m	de ...	

Traducció:

Els savis savis escolten les bones paraules dels amics.

> Els homes savis escolten les bones paraules dels amics.

Frase E

Ὁ σοφὸς ἄνθρωπος ἀκούει τοὺς ἀγαθοὺς λόγους τοῦ φίλου.

Anàlisi morfològica:

- 1 -
- 2 -
- 3 -
- 4 -
- 5 -
- 6 -
- 7 -
- 8 -
- 9 -
- 10 -
- 11 -

Anàlisi morfosintàtica:

- 12 -
- 13 -
- 14 -

Traducció:

Frase 6

[Subjecte el·líptic: σύ, nom. del pronom personal de 2a persona singular]

Ὡ ἀγαθὲ ἄνθρωπε, ἐν τοῖς τοῦ θεοῦ λόγοις οὐ πιστεύεις.

1	prep		
2	dat pl m	de ὁ, ἡ, τὸ	
3	gen sg m	de ὁ, ἡ, τὸ	
4	prep+dat/CRég		(o CRV)
5	v		
6	interj		(= interjecció)
7	adv de negació		
8	dat pl	de ...	
9	gen sg	de ...	
10	gen/CN		
11	voc sg	de ...	
12	2a pl pres IND	de ...	
13	VOC		
14	voc sg	de ...	
15	3a pl pres IND	de ...	

Traducció:

Oh, bon home, en les del déu paraules no confies!

> Oh, bon home, no confies en les paraules del déu!

Frase F

Οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι, ἐν τῷ τῶν θεῶν λόγῳ οὐ πιστεύετε.

Anàlisi morfològica:

- 1 -
- 2 -
- 3 -
- 4 -
- 5 -
- 6 -
- 7 -
- 8 -
- 9 -
- 10 -

Anàlisi morfosintàtica:

- 11 -
- 12 -
- 13 -
- 14 -
- 15 -

Traducció:

Frase 7

Ὁ θάνατος τὸν ἄνθρωπον διώκει,

ORació SUBordinada

[καίπερ οἱ θεοὶ αὐτὸν φιλοῦσιν.]

> ADverbial (o CIRCumstancial)

Concessiva

1	nom sg m	de ὁ,ή,τὸ	
2	acc sg m	de ὁ,ή,τὸ	
3	3a sg pres IND	de ...	
4	nom pl m	de ὁ,ή,τὸ	
5	acc sg m	del pr pers de 3a sg	(= pronom personal)
6	nom/SUBJ		
7	conj		(= conjunció)
8	nom sg	de ...	
9	acc sg	de ...	
10	V		
11	nom pl	de ...	
12	acc/CD		
13	3a pl pres IND	de ...	
14	acc/CD		
15	V		
16	nom/SUBJ		

Traducció:

La mort l'home persegueix, malgrat que els déus l'estimen.

> La mort persegueix l'home, malgrat que els déus l'estimen.

Frase G

Ὁ θάνατος τοὺς ἀνθρώπους διώκει,

ORació SUBordinada

[καίπερ ὁ θεὸς αὐτὸν φιλεῖ.]

> ADverbial (o CIRCumstancial)
Concessiva

Anàlisi morfològica:

- 1 -
- 2 -
- 3 -
- 4 -
- 5 -
- 6 -
- 7 -
- 8 -
- 9 -
- 10 -

Anàlisi morfosintàtica:

- 11 -
- 12 -
- 13 -
- 14 -
- 15 -
- 16 -

Traducció:

Morfologia

Traducció

Etimologia

- Completa la graella amb la declinació del sintagma format per l'article i el substantiu ἀδελφός.

	singular	plural
nom	ὁ ἀδελφός	οἱ ἀδελφοί
voc		
acc		
gen		
dat		

- Conjuga el present d'indicatiu del verb ἔχω (*tenir*), i fes la seva traducció.

1a sg	jo	ἐγώ	ἔχω
2a sg	tu	σύ (= ἐσύ)	
3a sg	ell / ella	αὐτός / αὐτή	
1a pl	nosaltres	ἡμεῖς	
2a pl	vosaltres	ὕμεῖς	
3a pl	ells / elles	αὐτοί / αὐταί	

- Uneix amb una fletxa els grups sintàctics que estiguin en el mateix cas.

ὁ θάνατος

τοῦ ἡλίου

τῷ ἀγρῷ

τούς καρπούς

ὧ πόνοι

τοῖς δήμοις

ὧ ἄνθρωπε

τὸν ὕπνον

τῶν ἀγγέλων

οἱ βίοι

- Analitza i tradueix les frases següents.

Ὁ ἵππος ταχέως τρέχει εἰς τὸν ἀγρόν.

Ὁ χρόνος τῶν πόνων ἱατρὸς ἐστίν.

Ὁ γεωργὸς ἐκ τῶν ἀγρῶν τοὺς λίθους εἰς τὸν οἶκον φέρει.

Ὁ πόλεμος τῷ δήμῳ τῶν κακῶν αἰτιός ἐστιν.

Ὡ ἀγαθὲ ἄνθρωπε, τοὺς τοῦ ἀγροῦ καρποὺς φέρεις συν τῷ ἵππῳ.

Ὡ θεοί, τῷ Ἥλίῳ τοὺς καλοὺς ἵππους θύομεν.

- Tradueix el text següent.

Ὁ διδάσκαλος

Ὁ Ἰππόλυτος διδάσκαλος ἐστὶ. Ἐν τῷ ἀγρῷ οὐκ οἰκεῖ, ἀλλὰ ἐν ταῖς Ἀθηναῖς (en Atenes). Τὸ τοῦ διδασκαλείου ἔργον χαλεπὸν ἐστίν. Οἱ μαθηταὶ (els alumnes) σπουδαῖοι εἰσίν, ἀλλὰ καὶ δεινοὶ· λαλοῦσι γὰρ καὶ θορυβοῦσι πολὺ. Πολλάκις σὺν στεναγμῷ λέγει· " ὦ θεοί, χαλεπὸς ἐστὶν ὁ βίος ἐν τῷ διδασκαλείῳ, μακρὸς ὁ πόνος ἐστὶ καὶ ἐγὼ οὐ πολὺ χαίρω.

- Completa l'espai en blanc introduint-hi el verb en la persona que requereix el nou subjecte.

Ὁ γεωργὸς δίδωσι τὸν ἵππον
El pagès dona el cavall.

Οἱ γεωργοὶ τὸν ἵππον.

Ἐγὼ φημὶ πρὸς τὸν φίλον
Jo parlo a l' amic.

Ἡμεῖς πρὸς τὸν φίλον.

Ὑμεῖς τίθετε τὸν νόμον
Vosaltres establiu la llei.

Σὺ τὸν νόμον.

Αὐτοὶ διδόασιν τοὺς καρπούς
Ells donen els fruits.

Αὐτὸς τοὺς καρπούς.

- Resol les *equacions* següents.

φέρω	ἐς α	φέρομεν	com	τίθημι	ἐς α	
δίδωμι	ἐς α	δίδετε	com	ἀκούεις	ἐς α	
φασί	ἐς α	φησί	com	παύουσι	ἐς α	
ἐλπίζει	ἐς α	ἐλπίζουσιν	com	δίδωμι	ἐς α	

- Digues a partir de quines paraules gregues deriven les paraules següents (poden derivar d'una sola o de dues).

hipnosi	(1)
hipopòtam	(2)
filantrop	(2)
filòsof	(2)
microbi	(2)
democràcia	(2)
hipòdrom	(2)
pediatra	(1)
Jordi / Jorge / George	(1)

- Tradueix els següents sintagmes preposicionals.

εἰς τὸν καλὸν ἀγρόν
 ἀπὸ τοῦ δήμου
 ἐκ τοῦ ποταμοῦ
 ἐν τῷ πολέμῳ
 πρὸ τοῦ θανάτου
 σὺν ἀγαθοῖς ὕπνοις
 ἐν τοῖς φίλοις

- Completa la graella amb les fomes que falten.

nom sg	λίθος				
voc sg		γεωργέ			
acc sg			ἄνθρωπον		
gen sg				θεοῦ	
dat sg					δήμῳ

nom pl	βιβλία				
voc pl		νόμοι			
acc pl			ρόδα		
gen pl				φύλλων	
dat pl					νήσοις

- Passa a plural els sintagmes següents.

τὸ καλὸν δῶρον _____

τοῦ μικροῦ ζῴου _____

τῷ παλαιῷ ἔργῳ _____

τὸν φίλον δῆμον _____

ὁ καλὸς βίος _____

- Tradueix les frases següents (en moltes d'elles es dona la típica separació de l'article i el nom al qual determina per la presència d'un complement d'aquest nom).

1 Τὰ τῶν θεῶν δῶρα ἀεὶ τέρπει τοὺς ἀνθρώπους.

2 Τὸ τοῦ γεωργοῦ ἔργον ἐν τοῖς ἀγροῖς ἀγαθὸν ἐστίν.

3 Ἡ Αἴγυπτος ἐστὶ δῶρον τοῦ Νείλου ποταμοῦ.

4 Ἐν τοῖς βιβλίοις τὰ τῶν παλαιῶν ἔργα γινώσκομεν

5 Ἀγαθὸν βιβλίον τοῖς νέοις καλὸν καρπὸν φέρει.

6 Τὰ ἔργα καὶ τοὺς τοῦ δήμου δικαίους νόμους οὐ γινώσκεις.

- Omple els espais buits amb la paraula o les paraules que hi ha entre parèntesis, en el cas o la forma verbal que correspongui.

Ἐν τῷ _____ οἴκῳ μένομεν. (ὁ δῆμος).
 Τὰ ῥόδα _____ τὸ καλὸν φύλλον. (ἔχω).
 Βλέπετε _____ ἐν τῷ πεδίῳ. (ὁ/ ἡ ἄρκτος).
 Ὁ ἥλιος καταδύει ἐν _____. (ὁ οὐρανός).

- Busca derivats etimològics de les paraules següents.

βιβλίον >
 πτερόν >
 μέτρον >
 ἔργον >
 φύλλον >
 τόξον >
 ζῷον >
 φάρμακον >
 ἄστρον >
 λίθος >
 χρόνος >

Morfologia

Traducció

- Completa les taules següents:

nom sg	ἡ καλὴ εἰρήνη	ἡ μεγάλη ἀγορά
acc sg		
gen sg		
dat sg		

nom pl		
acc pl		
gen pl		
dat pl		ταῖς μεγάλαις ἀγοραῖς

- Canvia el nombre gramatical dels següents sintagmes:

ἐπὶ τῇ μικρᾷ δάφνῃ	>
τὰς τέχνας τῶν χορειῶν	>
ἡ δημοκρατία τοῦ δήμου	>
ὕπὸ καλαῖς κρήναις	>
διὰ τὰς ἱερὰς αὔρας	>
εἰς μεγάλην ἀγοράν	>

- Omple els espais de les frases següents amb la forma corresponent del sintagma que hi ha entre parèntesis, i tradueix-les.

Ὡ κόραι, μανθάνετε εὖ τὴν μουσικὴν . (ἡ μουσική)

Ἐν ταῖς Ἀθῆναις οἱ νεανῖαι εἰς τὴν ἀγορὰν ἔβαινον. (ἡ ἀγορά)

Οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ἔπειθον. (ἡ δημοκρατία)

Ἀπόλλων διὰ τῆς ὕλης τὴν Δάφνην ἐδίωκε. (ἡ Δάφνη)

- Tradueix les frases (i fes l'anàlisi si vols):

Per no enfarfegar massa l'anàlisi, no s'han assenyalat

- el cas de l'article, si no està separat del substantiu al qual determina per un G/CN.
- la conjunció καί quan uneix paraules o sintagmes amb la mateixa funció sintàctica
- la partícula δὲ (= δ')

α) Τὰς ἐλάας καὶ τὴν δάφνην καὶ ἄλλα δένδρα ἡ αὖρα ἐσάλευε.

β) Τὰς τῶν τέχων Μούσας σὺν τῇ μουσικῇ καὶ τῇ χορείᾳ ἐτέρπομεν.

Quan el verb es troba en primera o segona persona, singular o plural, no cal cercar un subjecte, ja que aquest sempre és el pronom personal corresponent (*jo, tu, nosaltres, vosaltres*).

γ) Αἱ κόραι τὰς ὑδρίας ἐκ τῆς κρήνης πρὸς τὸν ἀγρὸν ἔφερον.

δ) Ἡ Ἀριάδνη σὺν καλῇ στολῇ εἰς τὴν τῶν Παναθηναίων ἐορτὴν ἦκε.

ε) Ἡ κόρη κάμνει, ἡ ὁδὸς γὰρ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν μακρὰ ἐστίν.

La conjunció (coordinant ilativa) γάρ és postpositiva, és a dir, mai encapçala l'oració que introdueix, sinó que sempre hi ocupa el segon lloc, després de la primera paraula o el primer sintagma d'aquesta oració.

ζ) Ὡς Ἀφροδίτη, ἱερὰ καὶ καλὴ καὶ θεία ἦσθα.

η) Ἐγὼ τὴν χαρίεσσαν κόρην προσέβλεπον καὶ ἔθελον λαλεῖν σὺν αὐτῇ.

Quan apareix un infinitiu, cal observar si aquest porta complements propis, i separar-los dels del verb principal.

θ) Ἡ θεὰ ἐστὶ καλή, σὺ δ' ἔθελες αὐτὴν καλεῖν.

- Completa la taula següent:

nom sg	ὁ ἀθλητής
acc sg	
gen sg	
dat sg	

nom pl	
acc pl	
gen pl	
dat pl	τοῖς ἀθληταῖς

- Escribe la palabra que hi ha entre parèntesis en el mateix cas que l'anterior:

- α) δῆμον (κλέπτης) :
- β) ἀγορῶν (πολίτης) :
- γ) νίκας (νεανίας) :
- δ) ἀγυιᾶς (δεσπότης) :
- ε) δόξαν (ὀπλίτης) :
- ζ) οἰκία (ἀθλητής) :

- Indica en quina persona del present estan aquestes formes, i passa-les a imperfet. (Els verbs amb preverbi es presenten amb aquest separat de l'arrel per un guió, tal com apareixen també al diccionari, per tal que hom sàpiga on ha d'anar l'augment)

- α) προ-γινώσκεις :
- β) διδάσκουσιν :
- γ) προσ-φεςί :
- δ) παρα-βάλλομεν :
- ε) ἐν-τίθεις :
- ζ) ἐπι-γράφει :
- η) εἰκάζεις :
- θ) κατ-εσθίω :
- ι) περι-οδεύετε :
- κ) κατ-άγω :

- Escribe el verb d'aquestes frases en imperfet i tradueix-les:

- α) Οἱ Ἕλληνες _____ τὸ ἐμπόριον (κατ-οικίζω: fundar)
- β) Ὁ διδάσκαλος _____ τοὺς μαθητάς (προ-γινώσκω: conèixer prèviament)
- γ) Ὁ ἥλιος ἐπὶ τῆς γῆς _____. (ἀνάγλω > brillar)
- δ) Ἡμεῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ διδάσκαλου τοὺς φίλους _____. (εὕρισκω: trobar)
- ε) Ἐγὼ καὶ σὺ _____ διὰ τῆς ἀγορᾶς. (ὁδεύω: caminar)
- ζ) Ἡμεῖς ἐν τῷ ἀγρῷ τοὺς καρποὺς _____ (εὕρισκω: trobar)

- Tradueix les frases següents (i fes l'anàlisi si vols):

α) Ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ὁ πολίτης ἀεὶ μετέχει τῶν πολιτικῶν.

β) Ὅμηρος καὶ Ἡσίοδος καὶ ἕτεροι ποιηταὶ μύθους περὶ τῶν θεῶν ἔγραφον.

γ) Οἱ ἀθληταὶ ἔχαιρον τῇ τῶν ἄθλων νίκη.

δ) Ἐν ταῖς τῆς Θεσσαλονίκης ἀγυαῖς ἡ διδάσκαλος τὴν μουσικὴν τοὺς μαθητὰς ἐδίδασκε.

Doble complement directe: de persona (τοὺς μαθητὰς) i de cosa (τὴν μουσικὴν).

ε) Οἱ Ἀθηναῖοι νεανῖαι εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ἐπὶ τῶν ἵππων ἦκον καὶ τῇ Ἀθηνᾷ ἔθουν.

ζ) Οἱ κλέπτει τὴν καλὴν οἰκίαν τοῦ δεσπότου ἔκλεπτον.

- Tradueix les frases següents, i canvia el verb de les frases a imperfet:

α) Οἱ Ἀθηναῖοι δικαίως τιθέασι τοὺς νόμους. τιθέασι >

β) Ὑμεῖς δίδοτε τοὺς ἵππους τῷ ἀνθρώπῳ. δίδοτε >

γ) Οἱ πολῖται εἰσι καλοὶ καὶ ἀγαθοί. * εἰσι >

δ) Ἐγὼ σοφὸς εἰμι καὶ σὺ δίκαιος εἶ. εἰμι >

εἶ >

ε) Ἡ δάφνη ἐστι δένδρον ἱερόν. ἐστι >

- * L'ideal de noblesa entre els grecs s'expressava mitjançant aquests dos adjectius junts, καλὸς καὶ ἀγαθός (*bell i bo = noble*) Fins i tot s'emprava també l'expressió καλὸς καὶ ἀγαθός, on καλὸς i ἀγαθός s'han fusionat en una sola paraula, tal com ho marca el signe anomenat *coronis*, de forma igual a la de l'esperit suau, però que no es pot confondre amb aquest perquè es troba a l'interior de la paraula i no – com l'esperit – sobre una vocal inicial de paraula (o sobre la segona vocal d'un diftong inicial de paraula).

Morfologia

Traducció

Etimologia

- Recorda les transformacions que resulten del contacte entre una consonant oclusiva i la consonant sigma:
 - la consonant oclusiva correspon al so final de l'arrel d'un substantiu
 - la sigma correspon a les desinències
 - ς per als casos nominatiu i vocatiu singular (aquest últim sense sigma en algunes paraules)
 - σι(ν) per al cas datiu plural

labial:	β	π	φ	i també	πτ	+	ς / σ	=	ψ
dentals	δ	τ	θ	i també	ζ	+	ς / σ	-	desapareix la dental i queda només sigma
guturals	γ	κ	χ	i també	ττ	+	ς / σ	=	ξ
					σσ				

Aquestes transformacions fonètiques són les mateixes que es produeixen en la formació del futur d'indicatiu dels verbs en -ω, en la formació del qual resulten del contacte entre la consonant oclusiva final de l'arrel del verb i la sigma que a manera d'infix es col·loca entre aquesta arrel i les terminacions pròpies del present.

Recorda igualment que els substantius i adjectius d'arrel acabada en nasal i en -ντ no tenen el nominatiu (ni el vocatiu) format per l'addició d'una sigma, però sí caracteritzat per l'allargament de la última vocal de l'arrel en el cas nominatiu (i sovint en el vocatiu), a no ser que aquesta última vocal de l'arrel ja sigui llarga. Aquest és el cas, per exemple, de l'adjectiu, d'arrel Ἑλλην-, que significa *grec*, és a dir, Ἑλλην, Ἑλληνος, ó / ή / τό, que com a adjectiu compta amb els tres gèneres (d'aquí que al seu enunciat hi apareguin els tres articles) i que com a gentilici s'ha d'escriure amb la grafia inicial sempre en majúscula.

D'acord amb això, fes la declinació dels tres substantius i de l'adjectiu les arrels dels quals apareixen en la segona fila de la següent graella (hauràs de comprovar si existeix el nominatiu singular que hauràs escrit, buscant-lo en el lèxic del llibre o en el vocabulari del Recursos de la matèria):

significat	àrab	cabra	escut	hel·lè = grec
arrel	Ἀραβ-	αἰγ-	ἄσπιδ-	Ἑλλην-
gènere	m	f	f	m / f / n

nom sg				
voc sg				
ac sg				
gen sg				
dat sg				

nom sg				
voc sg				
ac pl				
gen pl				
dat pl				

- Completa la graella amb el casos que falten del substantius τραῦμα, -ατος, τό (*ferida*) i πατρίς, -ίδος, ἡ (*pàtria*).

nom sg	τὸ τραῦμα	ἡ πατρίς
voc sg		
ac sg		
gen sg	τοῦ τραύματ-ος	
dat sg		τῇ πατρίδ-ι

nom sg		
voc sg		
ac pl		τὰς πατρίδ-ας
gen pl		
dat pl	τοῖς τραύμασι(ν)	

- Escribe en el mateix cas que les altres la paraula que en cada fila no està en el mateix cas que la resta.

πάντας	Ἑλλην-ας	ἄγῶν-ας	ἐλέφας * < * ἐλεφαν <u>τ</u> -ς	
σώματος	πατρίδ-ος	Ἑλλάδ-ος	πόλεμ-ος	
αἶγα	ἔργ-α	Ἀπόλλων-α	Παλλάδ-α	
φύλαξ	χιτών = * χιτών-Ø	ὀρνίθ-ων	ἐλπίς < * ἐλπί <u>δ</u> -ς	
χρημάτων	ἄνθρωπ-ων	ἡγεμῶν < * ἡγεμῶν-Ø	πατρίδ-ων	

- Digues en quina persona, nombre i temps estan aquestes formes verbals, i després passa-les a futur.

		persona i nombre		temps			futur
		1a	sg	pres	mode	veu	
		2a	pl	impf			
		3a					
α)	ἔσ-τί				IND	ACT	
β)	παύ-ο-μεν				IND	ACT	
γ)	ἰδρύ-ειν	—	—	present	INFinitiu	ACT	
δ)	ἐ-βούλευ-ο-ν				IND	ACT	
ε)	ἡγόρευ-ε				IND	ACT	
ζ)	δακρύου-σι				IND	ACT	
η)	ἀκού-εις				IND	ACT	
θ)	γράφ-ε-τε				IND	ACT	
ι)	στέργ-εις				IND	ACT	
κ)	σπεύδ-ω				IND	ACT	
λ)	ἔ-πειθ-ε				IND	ACT	
μ)	ἐ-βλέπ-ο-μεν				IND	ACT	
ν)	διώκ-ειν	—	—	present	INFinitiu	ACT	
ξ)	εἰμί < * ἔσ-μι				IND	ACT	

- Completa aquestes frases amb la forma de futur adequada entre les que hi ha parèntesis, i després tradueix-les.

En aquestes frases podria haver-se fet servir una altre procediment per a la identificació de les oracions que les componen, mitjançant l'ús de parèntesis () o claudàtors [], i per a la seva descripció, mitjançant els següents abreujaments:

- Principal = Proposició o ORació PRincipal
- Subordinada = Proposició o ORació SUBordinada
- INF = infinitiu

D'altra banda, una OR SUB d'INF sempre és COMPLetiva (o SUBSTantiva),

- [els altres dos tipus d'ORs SUBs són
- les ADJectives, o de RELatiu
 - les ADVerbials, o CIRCumstancials]

i respecte del verb de la OR PR pot acomplir

(i això ve en aquestes anàlisis simbolitzat per la barra /)

la funció de

- SUBJ = Subjecte
- CD = Complement directe
- ATR = Atribut

És a dir, el que en aquestes anàlisis es diu d'una manera (a) també es pot dir d'una altra (b):

- (a) Subordinada d'infinitiu / Subjecte
- (b) OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de SUBJ
- (a) Subordinada d'infinitiu / CD
- (b) OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de CD
- (a) Subordinada d'infinitiu / Atribut
- (b) OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció d'ATR

- α) Ὁ στέφανος τοῦ ἀθλητοῦ _____ τῆς δάφνης καὶ τῆς ἐλαίας.
- β) Ζεὺς οὐ _____ τὸν Προμηθέα.
- γ) Ἀντὶ τυροῦ καὶ γαλάκτος _____ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ ἀμβροσίαν καὶ νέκταρ Γανυμήδης¹.
- δ) Ὑμεῖς, ὦ κόραι, τὰ ὁράματα * τοῦ Πειραέως _____ .

- Tadueix aquestes frases:

α) Οἱ ἄνθρωποι ἐκ πασῶν τῶν χωρῶν τῆς Ἑλλάδος ἤκουσιν εἰς τὰς Ὀλυμπιάδας.

β) Ὁ κῆρυξ σὺν τῇ σάλπιγγι τοῦς ἀγῶνας τῶν ποιητῶν ἀγγέλλει.

γ) Τῷ ἀνθρώπῳ σῶμα μὲν θνητόν ἐστιν, ψυχὴ δὲ ἀθάνατος.

Construcció de εἰμι + datiu possessiu,

que convé traduir segons aquestes regles:

- El datiu es tradueix com a subjecte.
- El verb es tradueix amb el significat de “tenir”.
- El subjecte es tradueix com a CD.

L'exemple típic, i més fàcil, és el següent:

Βιβλίον τῷ παιδί ἐστι. = *Liber puero est.*

Un llibre per al nen és / està / existeix / hi ha.

> El nen té un llibre.

δ) Οἱ παῖδες Ἀθηναῖοι θαυμάσουσι τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ ἐν τῇ Ἀκροπόλει.

ε) Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ ἐταῖροι τελευταιοὶ ἤξουσιν εἰς τὴν πατρίδα.

- ζ) Ἐθαυμάζομεν ἐν ταῖς Ἀθηναῖς τὸν Παρθηνῶνα, καλὸν τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς ἱερόν.

En aquesta oració apareix una funció de la qual no s'ha parlat al llibre, l'aposisició. L'aposisició és tot nom que s'uneix a un substantiu amb la finalitat de descriure'l i determinar-lo millor. Per exemple:

Ῥόδος ὁ νήσος	l'illa de Rodes
Δαρείος ὁ βασιλεύς	el rei Darios
Αἱ Ἀθῆναι, μεγάλη πόλις	Atenes, gran ciutat

Fixa't també que hi surten dos noms que no s'han de confondre:

- la deessa Atenea Ἀθηνᾶ, -ᾶς, ἡ.
- la ciutat d'Atenes, Ἀθῆναι, -ῶν, αἱ

Aquest últim un *plurale tantum*, és a dir, un nom que *només* (tantum) existeix *en plural* (plurale); d'ací que en català *Atenes* acabi en *-es* i *Atenas* en castellà en acabi en *-as*.

- Tradueix aquests sintagmes preposicionals.

α)	ἀμφὶ τὸ ἄστυ	ἀμφὶ τῆς ὁδοῦ	ἀμφὶ ὑμῖν
β)	ἐπὶ τὸν πατέρα	ἐπὶ τοῦ ἵππου	ἐπὶ τῇ γῇ
γ)	παρὰ τὸν πόταμον	παρὰ τοῦ διδάσκαλου	παρὰ τῇ θύρᾳ
δ)	περὶ τὴν πόλιν	περὶ τῆς οἰκίας	περὶ τῇ αὐλῇ
ε)	πρὸς Τροίαν	πρὸς τῆς πολέμιας γῆς	πρὸς τοῦτω
ζ)	ὑπὸ γῆν	ὑπὸ ζυγοῦ	ὑπὸ τῷ ὄρει

- Tradueix aquestes frases amb infinitius.

- α) Χρή ποιεῖν ὅσα ὁ θεός κελεύει. [ὅσα: *quantas cosas / tot el que*]
- β) Σωκράτης συμβουλεύει τῷ Ξενοφῶντι ἥκειν εἰς Δελφοὺς.
- γ) Οὐδὲ ἥλιον οὐδὲ σελήνην νομίζω θεοὺς εἶναι.
- δ) Ἔστι ράδιον εἰδέναι τὸν καιρόν.
- ε) Ἀξιῶ τοὺς γείτονας μάρτυρας εἶναι τῶν δικῶν.
- ζ) Οἱ πρυτάνεις ἔθελον ἀποδιδόναι εἰς τὴν Βουλὴν περὶ τούτων πραγμάτων.
- η) Αἰ καλόν ἐστι τὴν ἀλήθειαν λέγειν.
- θ) Χρή τοὺς παῖδας τὴν δικαιοσύνην μαθάνειν.
- ι) Ὁ Ξέρξης οὐκ ἤθελε τὸν ἀδελφόν βαίνειν πρὸς τὴν Ἑλλάδα.

- Associa les definicions de més avall amb les següents paraules escrivint el número al seu costat, i completa cada definició amb l'enunciat de la paraula grega que correspon als termes subratllats en les definicions.

	<u>somàtic</u>		<u>pseud·ònim</u>		<u>carisma</u>		<u>hematoma</u>
	<u>traumatòleg</u>		<u>pneumàtic</u>		<u>onomatopeia</u>		<u>estómac</u>
	<u>pragmàtic</u>		<u>monocrom</u>		<u>ped·agog</u>		<u>hel·lènic</u>
	<u>necròpoli</u>		<u>Àngel</u>		<u>agonia</u>		<u>antropologia</u>

		enunciat(s)
1	aparell dispost per contenir <u>aire</u> comprimit	
2	<u>boca</u> , <u>obertura</u>	
3	<u>gràcia</u> , <u>do gratuït</u>	
4	<u>lluita</u> (contra la mort)	
5	<u>nunci</u> , <u>missatger</u>	
6	relatiu a l'antiga Grècia, <u>grec</u>	
7	relatiu als <u>fets</u>	
8	relatiu o pertanyent al <u>cos</u>	
9	coagulació de la <u>sang</u> en un lloc del cos (-ομα denota coagulació)	
10	<u>ciutat</u> dels <u>morts</u>	
11	d'un <u>sol</u> <u>color</u>	
12	especialista que tracta les <u>ferides</u>	
13	<u>estudi</u> de l' <u>home</u>	
14	<u>nom fals</u>	
15	figura consistent a imitar -o <u>fer</u> - el so d'una cosa en el <u>mot</u> que la representa	
16	el que <u>guia o condueix</u> el <u>nen</u> (a l'antiga Grècia, l'esclau que acompanyava els nens a l'escola)	

Morfologia

Traducció

Etimologia

- Després d'haver escrit la seva arrel (que s'obté eliminant del genitiu de l'enunciat la seva terminació, -ος en els tipus vistos fins ara de la 3a declinació), declina, amb l'article, els següents substantius (recorda que l'article no té vocatiu, per la qual cosa hi ha un guió en cada casella corresponent a aquest cas).

Tots aquest substantius són d'arrel acabada en consonant líquida, λ- i ρ- (si bé només hi ha un substantiu d'arrel acabada en λ, el nom ἄλς, ἄλός, ὅ: *sal*, que apareix a la tercera graella), tots els quals formen el seu nominatiu singular (i vocatiu singular) sense afegir la desinència -ς, i allargant la última vocal de l'arrel (però no en el vocatiu singular) si aquesta és breu.

En la segona graella apareixen tres substantius, molt emprats, amb alguna peculiaritat en la seva declinació:

γαστήρ, γαστρός, ἡ: *ventre* i μήτηρ, μητρός, ἡ: *mare*, a l'igual que altres noms molt emprats, com πατήρ, πατρός, ὁ: *pare* i θυγάτηρ, θυγατρός, ἡ: *filla*, experimenten la síncopa o pèrdua de la vocal final -ε- de la seva arrel en els casos genitiu singular i datiu singular, i tenen a més la terminació -άσι(ν) en el datiu plural.

ἄνθρωπος, ἀνδρός, ὁ: *home* experimenta la mateixa síncopa o pèrdua de la vocal final -ε- de la seva arrel en els mateixos casos d'abans, genitiu i datiu singular, però també en l'acusatiu singular i en tots els casos del plural, i a més s'intercala una -δ- eufònica per facilitar la pronunciació entre els fonemes -ν- i -δ- que es troben en contacte com a conseqüència d'aquesta elisió de la vocal -ε-.

En la tercera graella no cal escriure per als tres substantius neutres els casos del plural, que no sol donar-se en els noms de gènere neutre i d'arrel acabada en ρ-, la majoria dels quals són noms abstractes o bé designen realitats incontables.

significat	<i>lladre</i>	<i>orador</i>	<i>fera</i>	<i>èter / cel</i>
enunciat	φωρ, φωρός, ό	ρήτωρ, -ορος, ό	θήρ, θηρός, ό	αἰθήρ, -έρος, ο
arrel				

nom sg				
voc sg	—	—	—	—
ac sg				
gen sg				
dat sg				

nom sg				
voc sg	—	—	—	—
ac pl				
gen pl				
dat pl				

significat	<i>estel / astre</i>	<i>ventre</i>	<i>mare</i>	<i>home</i>
enunciat	ἀστήρ, -έρος, ό	γαστήρ, -τρός, ή	μήτηρ, -τρός, ή	άνήρ, άνδρός, ό
arrel				

nom sg				
voc sg	—	—	—	—
ac sg				
gen sg				
dat sg				

nom sg				
voc sg	—	—	—	—
ac pl				
gen pl				
dat pl	ἀστράσι(ν)			

significat	<i>nèctar</i>	<i>foc</i>	<i>primavera</i>	<i>sal</i>
enunciat	νέκταρ, -αρος, τό	πῦρ, πυρός, τό	ἔαρ, ἔαρος, τό	ἅλς, ἅλός, ό
arrel				

nom sg				
voc sg	—	—	—	—
ac sg				
gen sg				
dat sg				

nom pl	X			
voc pl				—
ac pl				
gen pl				
dat pl				

- Fes l'anàlisi morfològica dels següents substantius, apunta el seu significat i escriu per a cadascun un mot derivat escollint-lo entre els que hi ha més avall.

	cas(os)	número	enunciat	significat	mot derivat
ἀγῶνες			ἀγών, -ῶνος, ὁ		agonístic
ἀέρι			ἀήρ, ἀέρος, ὁ		aerofàgia
ἀθληταί			ἀθλητής, -οῦ, ὁ		atleta
αἰθέρα			αἰθήρ, -έρος, ὁ		eteri
ἄνδρες			ἄνθρωπος, ἀνδρός, ὁ		andròleg
ἀρχάς			ἀρχή, -ῆς, ἡ		arcaic
ἀστράσι(ν)			ἀστήρ, -έρος, ὁ		asteroide
βιβλίων			βιβλίον, -ου, τό		biblioteca
γαστέρα			γαστήρ, -στρός, ἡ		gastroenteritis
δελφίνα			δελφίς, -ίνος, ὁ		delfinari
ῥήτορ			ῥήτωρ, -ορος, ὁ		retòrica
ἐλέφαντες			ἐλέφας, -αντος, ὁ		criselefantí
ὀδόντες			ὀδός, ὀδόντος, ὁ		odontòleg
Ἕλληνες			Ἕλλην, -ηνος, ὁ		hel·lènic
ἡμέρα			ἡμέρα, -ας, ἡ		hemeroteca
Κύκλωσι			Κύκλωψ, -ωπος, ὁ		ciclopi
μητέρες			μητήρ, μητρός, ἡ		metròpoli
νῆσοι			νῆσος, -ου, ἡ		Indonèsia
ὄρνιθες			ὄρνις, -ιθος, ὁ / ἡ		ornitologia
παῖδας			παῖς, παιδός, ὁ		pedagogia
νομάδες			νομάς, -άδος, ὁ		nòmadisme
πατέρας			πατήρ, πατρός, ὁ		patronímic
πότους			πότος, -ου, ὁ		potable
πόδας			πούς, ποδός, ὁ		podòleg
πυρί			πῦρ, πυρός, τό		piròman
ρίζα			ρίζα, -ης, ἡ		rizoma
ῥινῶν			ῥίς, ῥινός, ἡ		rinoceront
σάρκα			σάρξ, σαρκός, ἡ		sarcòfag
φαλάγγων			φάλαγξ, -αγγος, ἡ		falange

φρήνα			φρήν, φρενός, ή		frenopàtic
φῶς			φῶς, φωτός, τό		fotografia
χρήματα			χρήμα, -ατος,τό		crematístic

aerofàgia, agonístic, andròleg, arcaic, asteroide, atleta, biblioteca, ciclopi, crematístic, criselefantí, delfinari, eteri, falange, fotografia, frenopàtic, gastroenteritis, hel·lènic, hemeroteca, Indonèsia, metròpoli, nomadisme, odontòleg, ornitologia, patronímic, pedagogia, piròman, podòleg, potable, retòrica, rinoceront, rizoma, sarcòfag

- Fes l'anàlisi morfològica dels següents adjectius, apunta el seu significat i escriu per a cadascun un mot derivat escollint-lo entre els que hi ha sota.

	cas(os)	núm.	gèn.		enunciat	significat	mot derivat
ἄδικε					ἄδικος, -ον		—
ἄφρωνες					ἄφρων, -ον		—
δεινῶν					δεινός, -ή, -ον		dinosauri
μέλανος					μέλας, -αινα, -αν		Melanèsia
μικρός					μικρός, -ά, -όν		microbi
πάντα					πᾶς, πᾶσα, πᾶν		panteó
σώφρονας					σώφρων, ον		—

dinosauri, Melanèsia, microbi, panteó

- Escriu en el mateix cas i número que les altres la paraula que en cada fila no està en el mateix cas i número que la resta.

γαστρός	θυγατρός	ιατρός	πατρός	
ρήτορας	νεανίας	ἀγῶνας	γίγαντας	
λιμναῖς	παῖς	ρίζαις	πολίταις	
μαθητής	δησότης	ναύτης	ἐορτῆς	
ἀσπίδος	αιθέρος	Ἑλλάδος	πέπλος	
ἄνδρα	δένδρα	κρατῆρα	ἀέρα	
μήτερα	βιβλία	Παλλάδα	Ἀπόλλωνα	
λίθους	νῆσους	πούς	ἀγρούς	
Παρθενών	ἀνδρῶν	χιτῶν	ἐλπίς	
χρημάτων	γέρον	ἡγεμόνων	πατρίδων	

- Identifica la forma verbal que no correspon en cada fila de les tres primeres columnes, escriu-la en la mateixa persona i número que les altres dues en la quarta columna, i després escriu-la en mode IMPeratiu (el qual no té formes per a la 1a persona singular i plural).

	pres d'IND	impf d'IND	fut d'IND	IMPeratiu
1a sg	λύω	ἔλυες	λύσω	—
2a sg	λύσεις	ἔλυε	λύσεις	
3a sg	λύει	ἔλουν	λύσουσι(ν)	
1a pl	λύετε	ἐλύομεν	λύσομεν	—
2a pl	λύομεν	ἐλύετε	λύσετε	
3a pl	λύουσι(ν)	ἔλουν	λύσει	

- Conjuga l'IMPeratiu del verb εἰμί i del verb ἀκούω.

	εἰμί	ἀκούω
2a sg	= ἵ-σ-θι	= ἀκού-ε-Ø
3a sg	= ἔσ-τω	= ἀκού-ε-τω
2a pl	= ἔσ-τε	= ἀκού-ε-τε
3a pl	= ἔσ-τω-ν / ὄ-ντω-ν	= ἀκού-ο-ντω-ν
	= ἔσ-τω-σαν	

- Digues en quina persona, nombre i temps estan aquestes formes verbals, i després passa-les a IMPeratiu en la persona indicada.

	persona i nombre		temps		mode	veu	IMP
	1a 2a 3a	sg pl	pres impf fut				
βλέπετε				IND	ACT		2a sg:
βουλεύω				IND	ACT		2a pl:
γράφομεν				IND	ACT		3a sg:
δακρύσετε				IND	ACT		3a pl:
ἐδίωκον				IND	ACT		2a sg:
εἰμί				IND	ACT		2a pl:
ἔπειθον				IND	ACT		3a sg:
ἐστί				IND	ACT		3a pl:
ἡγόρευον				IND	ACT		2a sg:
ἤκουε				IND	ACT		2a pl:
ιδρύες				IND	ACT		3a sg:
παύσομεν				IND	ACT		3a pl:
σπεύσω				IND	ACT		2a sg:
στέρξεις				IND	ACT		2a pl:
ὠκίζομεν				IND	ACT		3a sg:

- Completa les frases següents, afegint les terminacions que falten en els verbs (tots en IMPeratiu) i en els articles i els substantius (hi ha un guió baix per cada grafia que falta), i després fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció.

α) Γινώσκετε, ὦ ναῦτ __ , τοὺς κινδύν __ τ __ θαλάττης .

β¹) Μανθάν __ , ὦ μαθητ __ , τὸ ὄνομα τῶν γραμμάτων __ .

β²) Μανθάν __ , ὦ μαθητ __ , τὸ ὄνομα τῶν γραμμάτων __ .

γ) Τ __ αἶνιγμα τῆς Σφιγγ __ λῶ __ , ὦ Οἰδίπου.

Οἰδίπου, vocatiu de Οἰδίπους, Οἰδίποδος, ὁ: *Èdip*, que va resoldre l'enigma de l'Esfinx de Tebes i després es va casar amb la seva mare.

δ) Λαμβάν __ τὸ ἄρμα καὶ φέρ __ εἰς τ __ ἀγρόν , ὦ δούλοι .

ε) Ἄνδρεῖ __ ἐσ __ , ὦ στρατιῶτ __ , μὴ ἄγριοι .

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les següents frases:

α) Κάθιζε δεῦρο, ὦ παῖ, καὶ ἄκουε τοῦ πατρός.

τοῦ πατρός és CRèg (o CRV) del verb ἀκούω.

β) Ἔαρος ἦν ἀρχὴ καὶ πάντα ἄνθη ἐν λειμῶσιν ἤκμαζεν.

ἄνθη, *flors*, és aquí nominatiu plural, amb funció de SUBJecte, del substantiu de gènere neutre i d'arrel acabada en σ- (un tipus aquest que hom veurà més endavant) ἄνθος, ἄνθους, l'arrel ἄνθ- / *anth-* del qual es troba en *antologia* / *antología*, que ve a ser la versió grega de *florilegi* / *florilegio*.

En aquesta frase es dóna la concordança característica del grec entre SUBJecte plural neutre (πάντα ἄνθη) i verb en singular (ἤκμαζεν).

γ) Οἱ ἄνθρωποι οὔτε τὸ νέκταρ οὔτε τὴν ἀμβροσίαν ἐσθίουσιν, ταῦτα γὰρ τῶν θεῶν τροφή ἐστιν.

γάρ és una conjunció (coordinant causal) postpositiva, és a dir, mai no pot trobar-se a l'inici de la proposició que introdueix, sinó que sol ocupar en aquesta el segon lloc (com *enim* en llatí).

ταῦτα és aquí el nominatiu plural neutre del demostratiu οὗτος, αὕτη, τοῦτο, *aquest*, *aquesta*, *això*, que hom veurà també més endavant, i que pot ser adjectiu o pronom, com *aquest* / *aquesta* en català. En aquesta frase s'ha d'entendre que ταῦτα és pronom, ja que no determina cap substantiu (el qual hauria de ser neutre i estar també en nominatiu plural), però com que en català / castellà no existeix el plural de *això* / *esto* cal recórrer al substantiu *coses* per mantenir el plural del pronom grec, o bé canviar-lo al singular en la traducció emprant *això* / *esto*.

També en aquesta frase es dóna la concordança característica del grec entre SUBJecte neutre plural, representat ara no per un substantiu sinó per un pronom (ταῦτα), i verb en singular (ἐστί).

D'altra banda, l'atribut, en ésser un substantiu (τροφή), només ha de concertar en cas amb el subjecte, no necessàriament en gènere en número (i així τροφή és nominatiu singular femení, mentre que ταῦτα és nominatiu plural neutre).

- δ) Ζεὺς ἔλεγε· Λάμβανε τὸ μῆλον, ὃ Ἑρμῇ, καὶ ἄπιθι παρὰ τῷ Πάριδι.

ἄπιθι: *vés*, imperatiu del verb compost ἄπ-ειμι (de ἀπό + εἶμι, que no és el mateix que εἶμι)

παρὰ τῷ Πάριδι: *junto a Paris / a presència de Paris*

- ε) Ἐν ταῖς Παναθηναίων ἑορταῖς αἱ τοῦ ἡγεμόνος θυγατέρες ῥοδόχρουν πέπλον τῇ θεᾷ Ἀθηνᾷ ὕφαινον.

- ζ) Σωκράτης οὐ περιπατεῖ περὶ τὸν λιμένα τοῦ Πειραιέως, ἀλλὰ διαλέγεται σὺν τοῖς νέοις ἐν τῇ ἀγορᾷ.

διαλέγεται, *dialoga / conversa*, és 3a sg del pres IND de διαλέγω en veu mitjana, que hom veurà més endavant.

- Busca una paraules en català i en castellà que tingui el seu origen en la paraules gregues següents (tingues cura amb els accents):

		català	castellà
μέλας, μέλαινα, μέλαν	<i>negre</i>		
φλέψ, φλεβός, ή	<i>vena</i>		
ήγεμών, -όνος, ό	<i>guia</i>		
αήρ, αέρος, ή	<i>aire</i>		
ρίς, ρινός, ή	<i>nas</i>		
πατήρ, πατρός, ό	<i>pare</i>		

- Escriu les paraules catalanes i castellanes derivades dels compostos següents (tingues cura amb els accents):

		català	castellà
περί <i>en torn</i>	+ σκοπέω <i>examinar</i>		
μόνος, -η, -ον <i>un sol</i>	+ μανία, -ας, ή <i>bogeria</i>		
γαστήρ, -τρός, ή <i>ventre</i>	+ νόμος <i>lleí</i>		
ψυχή, -ής, ή <i>ànima</i>	+ ιατρεία, -ας, ή <i>curació</i>		

- Distribueix les següents preposicions davant dels següents elements, alguns dels quals són substantius i per tant tenen significat per ells mateixos, mentre que d'altres (els que porten guió al davant) no existeixen en grec independentment del prefix. A continuació escriu els mots catalans i castellans corresponents (tingues cura amb l'ortografia):

Exemple: σύν (amb) + φωνή (so) → *simfonia* / *sinfonía*

Preposicions: διά / παρά / σύν / ἐκ / κατά / ἐπί / περί / μετ(ά)

			català	castellà	
	θάλαμος	<i>llit nupcial</i>			—
	-έωρος	—			<i>elevat (de la terra)</i>
	νόος	<i>ment</i>			—
	-βόλον				<i>signe d'una cosa</i>
	στάσις	<i>col·locació</i>			—
	-δῆμα	—			<i>cinta</i>
	-κύμβη	—			<i>cavitat</i>
	-πέτεια	—			<i>capgirament brusc d'una acció</i>

Morfologia

Traducció

Etimologia

Morfologia

- Completa la taula amb les terminacions de les declinacions, i després contesta les preguntes.

1a declinació					2a declinació		3a declinació	
f	f	f	m	m	m / f	n	m / f	n

nom sg	α	α	η	ας	ης			ς / Ø	Ø
voc sg								ς / Ø	Ø
ac sg									Ø
gen sg	ας	ης	ης						
dat sg									

nom pl									
voc pl									
ac pl									
gen pl									
dat pl									

- a1 De quin gènere són els substantius que tenen la mateixa terminació en els tres primers casos del singular i del plural (és a dir, en el nominatiu, vocatiu i acusatiu singular i en el nominatiu, vocatiu i acusatiu plural)?
- a2 En quines declinacions es donen aquests substantius?
- a3 Amb quines terminacions (5=) d'una altra declinació (=4+) i de la mateixa declinació (+1) es poden confondre el nominatiu, vocatiu i acusatiu plural d'aquests substantius?
- b Quina és la terminació d'acusatiu singular comú a tres gèneres diferents, i en quina declinació es dona?
- c Quina és la terminació igual per a dos casos diferents de dues declinacions diferents?
- d Quina és la terminació igual per a un mateix cas en els diversos tipus de les tres declinacions?
- e Quina terminació comparteixen per al mateix cas la 2a declinació i en part la 1a declinació?
- f Quina és la terminació de plural igual per a masculins i femenins de la primera i de la tercera declinació però no de la segona?
- g Quin tret caracteritza el datiu singular dels substantius i adjectius de la 1a i de la 2a declinacions?
- h Quines terminacions del plural (i de quins casos) són comunes als diversos tipus de la 1a declinació?

- Completa les graelles amb el sintagma format per article, adjectiu i substantiu en els cas i número indicats en cada fila, d'acord amb l'exemple.

adjectiu	substantiu	cas i número	article	adjectiu	substantiu
----------	------------	--------------	---------	----------	------------

Ex.:

ἀθάνατος, -ον	θεός, -οῦ, ὁ	en ac sg	τὸν	ἀθάνατον	θεόν
---------------	--------------	----------	-----	----------	------

A cada fila hi consten també les pàgines del llibre on pots trobar els paradigmes corresponents, o bé el número del Lliurament que en el seu Pla de treball incloïa alguna explicació al respecte (en concret, a propòsit dels substantius d'arrel acabada en ...ντ- i dels substantius d'arrel acabada en ...ρ- i de gènere neutre).

En la graella següent només poden aparèixer terminacions de la 2a declinació, a la qual pertanyen els tres substantius, ja que els tres adjectius, que com a tals tenen els tres gèneres, no tenen un enunciat de tres terminacions, i per tant no segueixen les terminacions de la 2a declinació per al masculí, de la 1a per al femení i de la 2a per al neutre, sinó que tenen un enunciat de dues terminacions que corresponen a la 2a declinació i segueixen les mateixes terminacions de la 2a declinació per al masculí i per al femení.

φρόνιμος, -ον <i>prudent</i>	ἄνθρωπος, -ου, ὁ <i>home</i>	en gen sg	
ἔνδοξος, -ον <i>famós</i>	παρθένος, -ου, ἡ <i>verge</i>	en nom pl	
διάφορος, -ον <i>diferent</i>	βιβλίον, -ου, τό <i>llibre</i>	en ac pl	

En la graella següent poden aparèixer terminacions de la 1a i de la 2a declinacions, ja que si bé els quatre substantius són de la 1a declinació (cadascun d'un tipus diferent), els quatre adjectius tenen un enunciat de tres terminacions, i per tant segueixen les terminacions de la 2a declinació per al masculí, de la 1a per al femení i de la 2a per al neutre.

καλός, -ή, -όν <i>bell</i>	θεά, -ᾶς, ἡ <i>deessa</i>	en dat sg	
φοβερός, -ά, όν <i>temible</i>	θάλαττα, -ης, ἡ <i>mar</i>	en ac sg	
σπουδαῖος, -α, -ον <i>intelligent</i>	κόρη, -ης, ἡ <i>noia</i>	en gen pl	
κακός, -ή, -όν <i>dolent</i>	δικαστής, -οῦ, ὁ <i>jutge</i>	en voc sg	
ἀγαθός, -ή, -όν <i>bo</i>	νεανίας, -ου, ὁ <i>jove</i>	en voc pl	

En la graella següent poden aparèixer terminacions de la 1a, de la 2a i de la 3a declinacions, ja que si bé els set substantius són de la 3a declinació (i de diferents tipus, segons quin sigui el so final de la seva arrel), els enunciat dels adjectius responen no sols als tipus anteriors (2a-2a per a masculí / femení i neutre, i 2a-1a-2a per a masculí, femení i neutre), sinó també a d'altres dos: 3a-3a per a masculí / femení i neutre, i 3a-1a-3a per a masculí, femení i neutre.

εὐδαιμών, -όν <i>feliç</i>	γύψ, γυπός, ὁ <i>voltor</i>	en dat pl	
μέλας, -αινα, -αν <i>negre</i>	γλαῦξ, γλαυκός, ἡ <i>òliba</i>	en ac sg	
μικρός, -ά, -όν <i>petit</i>	παῖς, παιδός, ὁ <i>nen</i>	en nom pl	
ἰκανός, -ή, -όν <i>suficient</i>	αἷμα, -ματος, τό <i>sang</i>	en ac sg	
λευκός, -ή, -όν <i>blanc</i>	δελφίς, -ῖνος, ὁ <i>dofí</i>	en dat sg	
σώφρων, -ον <i>sensat</i>	ἡγεμών, -όνος, ὁ <i>líder</i>	en voc sg	
ἄφρων, -ον <i>insensat</i>	ἄρχων, -οντος, ὁ <i>magistrat</i>	en dat pl	
πᾶς, πᾶσα, πᾶν <i>tot</i>	γίγας, -αντος, ὁ <i>gegant</i>	en ac pl	
μακρός, -ή, -όν <i>gran</i>	κρατήρ, -ῆρος, ὁ <i>crater</i>	en nom pl	
ἄσβετος, -ον <i>inextinguible</i>	πῦρ, πυρός, τό <i>foc</i>	en voc sg	

- Completa les graelles d'aquest full amb les formes corresponents del verb εἰμί.

	<u>present d'INDicatiu</u>	<u>IMPeratiu</u>	<u>INFinitiu</u>
1a sg		—	
2a sg			
3a sg			
1a pl		—	
2a pl			
3a pl			

verb εἰμί

	<u>imperfet</u>
1a sg	
2a sg	
3a sg	
1a pl	
2a pl	
3a pl	

verb εἰμί

	<u>futur d'INDicatiu</u>
1a sg	
2a sg	
3a sg	
1a pl	
2a pl	
3a pl	

verb εἰμί

- Completa els punts suspensius de les graelles del full següent amb les grafies que falten segons de quin temps es tracti per a cada verb (n'hi ha sis ja fets). Tingues en compte que
 - a l'imperfet s'ha de posar l'augment, ja sigui afegint ε- (si l'arrel del verb comença per consonant), ja sigui allargant el so vocàlic inicial (si l'arrel del verb comença per vocal) d'acord amb les regles sobre l'augment.
 - al futur hi ha transformacions fonètiques si l'arrel del verb acaba en consonant oclusiva (labial, gutural o dental), tal com s'esmenta a la pàgina 60 (són les mateixes transformacions fonètiques que es donen en el nominatiu i vocatiu singular i en el datiu plural dels substantius d'arrel acabada igualment en consonant oclusiva).

		<u>present d'INDicatiu</u>	<u>IMPeratiu</u>	<u>INFinitiu</u>
λύω	1a sg	λύ	—	
τρίβω	2a sg	τρίβεις	τρίβε	τρίβ
διώκω	3a sg	διώκ	διωκ	
ἐρμηνεύω	1a pl	ἐρμηνεύομεν	—	
ἄρχω	2a pl	ἄρχ	ἄρχ	
ὀργίζω	3a pl	ὀργίζ	ὀργιζ	

		<u>imperfet</u>
λύω	1a sg	λυ
τρίβω	2a sg	ἔτριβες
διώκω	3a sg	δίωκ
ἐρμηνεύω	1a pl	ρμηνεύ
ἄρχω	2a pl	ρχ
ὀργίζω	3a pl	ργιζ

		<u>futur d'INDicatiu</u>
λύω	1a sg	λύ
τρίβω	2a sg	τρίψεις
διώκω	3a sg	διώ
ἐρμηνεύω	1a pl	ἐρμηνεύσομεν
ἄρχω	2a pl	ἄρ
ὀργίζω	3a pl	ὀργι

Traducció

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les següents frases.

- a) Ἐν Ἀθηναῖς οἱ ῥήτορες ἡγούμενες ἦσαν τῶν πολιτῶν.
- b) Οἱ ὀδόντες ἐν τῷ στόματι εἰσιν.
- c) Οἱ ποιμένες ἄγουσιν εἰς τοὺς λειμῶνας τὰ τῶν αἰγῶν ποίμνια.

Etimologia

- Combina les preposicions εἰς, ἐν, ἐκ, πρό i διά amb l'article i amb el substantiu οἶκος, -ου, ó (*casa*) de manera que els sintagmes preposicionals en grec que en resultin correspongin als sintagmes preposicionals en català de la graella, i escriu-los al seu costat.

sintagma preposicional en català	sintagma preposicional en grec		
	preposició	article	susbtantiu
<i>a través de la casa</i>			
<i>cap a la casa</i>			
<i>davant la casa</i>			
<i>(des) de / fora de la casa</i>			
<i>en la casa</i>			

Morfologia

Traducció

Etimologia

Morfologia

- Completa la taula amb la declinació del substantiu ἄνθος, -ους, τό: *flor*.

En la columna de la dreta,

- el signe = indica que el substantiu queda igual, ja que no s'afegeix cap terminació a l'arrel acabada en ...ος- per formar el nominatiu, vocatiu i acusatiu singulars, la qual cosa es fa notar amb el símbol -Ø (que no has d'escriure, ja que aquest símbol mai no es podria trobar en una frase o un text)
- les grafies subratllades indiquen que es produeixen els canvis fonètics derivats
 - de la desaparició de la -σ- intervocàlica
(contraccions, amb diferents resultats, entre les vocals que queden en contacte)
 - de l'assimilació d'una sigma a una altra, en el datiu plural
(que dona com a resultat la desaparició d'una de les dues sigmes)

nom sg		= ἄνθος-Ø
voc sg		= ἄνθος-Ø
ac sg		= ἄνθος-Ø
gen sg		< ἄνθε <u>σ</u> -ος
dat sg		< ἄνθε <u>σ</u> -ι

nom pl		< ἄνθε <u>σ</u> -α
voc pl		< ἄνθε <u>σ</u> -α
ac pl		< ἄνθε <u>σ</u> -α
gen pl		< ἄνθε <u>σ</u> -ων
dat pl		< ἄνθε <u>σ</u> -σι(ν)

- Completa la taula amb els sintagmes formats per adjectiu i substantiu en els casos indicats.

	adjectiu	substantiu	adjectiu	substantiu
gen sg	ἀφανοῦς	σθένους	ἀφανής, -ές: <i>invisible</i>	σθένος, -ους, τό: <i>força, vigor</i>
ac sg			ἄδικος, -ον: <i>injust</i>	ἄλγος, -ους, τό: <i>dolor</i>
ac pl			δίκαιος, -α, -ον: <i>just</i>	ἔθνος, -ους, τό: <i>poble</i>
gen pl			καλός, -ή, -όν: <i>bell</i>	ψεῦδος, -ους, τό: <i>mentida</i>
dat sg			εὐδαίμων, -ον: <i>feliç</i>	τέλος, -ους, τό: <i>fi</i>
dat pl			ἀσεβής, -ές: <i>impiu</i>	γένος, -ους, τό: <i>raça/ llinatge</i>

- D'acord amb els exemples, fes l'anàlisi morfològica d'aquestes paraules (dos adjectius i tres substantius), totes d'arrel en consonant sibilant ...σ- : γένος / εὐγενεῖ / ὄρους / πλήρεις / ψεύδεσι .

Per als substantius, l'enunciat ha de consistir en nom sg / gen sg / article (per indicar el gènere)

Per als adjectius, l'enunciat ha de consistir en nom sg m (= nom sg f) / nom sg n

substantiu	cas(os)	número(s)	enunciat	significat
ἄλγῶν	gen	pl	ἄλγος, -ους, τό	<i>dolor</i>
γένος				
ὄρους				
ψεύδεσι				

adjectiu	cas(os)	número(s)	gènere(s)	enunciat	significat
σαφῆ	ac nom / voc / ac	sg pl	m / f n	σαφής, -ές	<i>clar, evident</i>
εὐγενεῖ					
πλήρεις					

- Completa les tres taules següents.

En la primera tots els verbs tenen l'aorist sigmàtic i només es tracta d'aquest temps, però hi ha varietat

- pel que fa a l'arrel (que en uns acaba en vocal o diftong i en d'altres acaba en consonant oclusiva, de manera que per a aquests últims es produeixen els mateixos canvis fonètics que en el futur d'INDicatiu)
- pel que fa a l'augment, que en uns verbs és sil·làbic, en d'altres és temporal, i en d'altres –verbs compostos– s'ha de fer entre el preverbi i l'arrel (aquest últims verbs són els que inclouen un punt, que separa el preverbi de l'arrel, i que mai no es podria trobar en una frase o un text)

Per a l'augment, que es dona en el pretèrit imperfect i en l'aorist d'INDicatiu, consulta les pàgines 47 i 100 del llibre de text

aorist d'INDicatiu sigmàtic			
arrel de present + σα- [σε(v) en la 3a sg] + terminació			
1a sg	de λύω : <i>desatar / solucionar</i> ἔλυσα / vaig desatar	de λούω : <i>rentar</i> /	de ὑβρίζω : <i>injuriar</i> /
2a sg	de λύω /	de τρίβω : <i>frotar</i> /	de καταπέμπω : <i>ocultar</i> /
3a sg	de λύω /	de πλέκω : <i>trenar</i> ἐπλέξε(v) / va trenar	de ἀνάγω : <i>pujar</i> /
1a pl	de λύω /	de σπεύδω : <i>apressar-se</i> /	de ἀποκρύπτω : <i>precipitar</i> /
2a pl	de λύω /	de ἀγορεύω : <i>parlar (en públic)</i> /	de ἀναγράφω : <i>inscriure</i> ἀνεγράψατε / vau inscriure
3a pl	de λύω /	de ἐρμηνεύω : <i>interpretar</i> /	de διασώζω : <i>preservar</i> /

En aquesta segona taula tots els verbs tenen l'aorist temàtic, però s'inclouen també altres temps, per tal que hom pugui adonar-se bé de la coincidència que hi ha pel que fa a les terminacions entre aquest tipus d'aorist i un altre temps de la graella.

En les caselles de la segona columna apareixen

la 1a sg del present d'INDicatiu, amb l'arrel de present subratllada,
i la 1a sg de l'aorist d'INDicatiu, amb l'arrel d'aorist subratllada,
perquè, al contrari del que passava amb els verbs de la graella anterior, hom ha de conèixer aquesta arrel per tal de poder conjugar l'aorist.

		present d'IND	imperfet (IND)	futur d'IND	aorist d'IND
		arrel de present >			< arrel d'aorist
1a sg <i>deixar</i>	de	λείπω <u>ἔ</u> λιπον			
2a sg <i>fugir</i>	de	φεύγω <u>ἔ</u> φυγον	φεύγεις fuges		
3a sg <i>tenir</i>	de	ἔχω <u>ἔ</u> σχον	εἶχον [ella/ella] tenia		
1a pl <i>dir</i>	de	λέγω <u>εἰ</u> πον		λέξομεν direm	
2a pl <i>córrer</i>	de	τρέχω <u>ἔ</u> δραμον			ἐδράμετε vau córrer
3a pl <i>morir</i>	de	θνήσκω <u>ἔ</u> θانون		ἀποθаноῦνται moriran	

En aquesta tercera taula apareixen verbs que tenen l'aorist sigmàtic i verbs que tenen l'aorist temàtic, i es tracta d'escriure per a cadascun els seus tres INFiniteus, de present, de futur i d'aorist (l'imperfet només es dona en l'INDicatiu i no té INFiniteu).

Les terminacions són iguals per a tots els verbs en l'INFiniteu present i l'INFiniteu futur, però diferents en l'INFiniteu aorist segons siguin dels que tenen l'aorist sigmàtic o dels que tenen l'aorist temàtic.

Per a l'INFiniteu futur i per a l'INFiniteu aorist de verbs que tinguin l'aorist sigmàtic s'ha de tenir en compte el canvi fonètic que es produeix si l'arrel del verb acaba en consonant oclusiva quan aquesta entra en contacte amb la sigma de la terminació d'INFiniteu.

	INF present		INF futur	INF aorist
de λύω		: <i>desatar</i>		
de λείπω ἐλπίζω	λείπειν	: <i>abandonar</i>	λείψειν	λιπεῖν
de τρίβω		: <i>frotar</i>		
de φεύγω ἔφυγον		: <i>agafar</i>		
de γράφω		: <i>escriure</i>		
de λέγω εἶπον		: <i>fugir</i>		

Traducció

- Fes la traducció i l'anàlisi morfosintàctica de les frases següents.

α) Ἄρτεμις ἐν τοῖς ὄρεσι βέλη πρὸς τοὺς λύκους ἔβαλλε.

β) Ἄλγους καὶ πῆματος λυτήρ ἐστὶν ὁ θάνατος.

γ) Τὰ πονηρὰ κέρδη τοῖς ἀνθρώποις εὐδαιμονίαν οὐ φέρει.

δ) Οἱ τῶν Περσῶν κῆποι πλήρεις ἦσαν πάντων γενῶν ἀγρίων θηρίων.

- οἱ Πέρσαι, τῶν Περσῶν: *els perses*

- l'adjectiu *πλήρης*, -ες (*ple*) es construeix amb el cas genitiu

(que sintàcticament s'ha de considerar CAdj, o Complement d'adjectiu)

- γενῶν s'ha d'entendre en aquesta frase com *tipus* o *classe*, no com *raça* o *llinatge*

Etimologia

- Fes la transcripció de la part subratllada dels següents substantius (recorda que θ passa a t en fer la transcripció al català i al castellà):

πάθος / ὄρος / μέλος / ἄνθος ,

i combina aquesta part transcrita amb les següents terminacions de paraules compostes en català / castellà:

man / mano - logia / logía - gen / geno - grafia / grafía ,

de manera que, tenint en compte el significat de la paraula compsta que ha de resultar, puguis completar la taula amb el que es demana per a cada columna (tingues cura amb les diferències entre català i castellà pel que fa als accents).

transcripció	terminació en català	terminació en castellà	paraula composta en català	paraula composta en castellà	signi- ficat
					1
					2
					3
					4

- Aficionat a la música, fins al punt de ser una mica maniàtic.
- Part de la geografia dedicada a la descripció de les muntanyes i serralades.
- Que provoca "sofriment", com per exemple els elements ... (és a dir, microbis, bacteris i virus).
- Recull de "flors", és a dir, de peces literàries o musicals dignes de ser recollides i presentades conjuntament (un sinònim poc emprat d'aquesta paraula i derivat del llatí és *florilegium*, que en català i castellà ha donat 'florilegi' i 'florilegio' respectivament).

Morfologia

- Seguint el model del substantiu πόλις, πόλεως, ἡ: *ciutat*, completa la taula amb la declinació del sintagma format per l'article i el substantiu κρίσις, -εως, ἡ: *judici*.

	article	arrel κρίσι- / κρίσει-
nom sg		
voc sg	—	
ac sg		
gen sg		
dat sg		
nom pl		
voc pl	—	
ac pl		
gen pl		
dat pl		

- Fes la declinació del sintagmes següents (formats per article, adjectiu i substantiu), però
- primer, escriu a sobre dels guions (en les segones columnes de l'adjectiu i del substantiu) les grafies que corresponen a les terminacions de la 3a declinació,
- després, fixa't si a la casella hi ha el signe = , el qual indica que en afegir-se la terminació a l'arrel no en resulta cap canvi fonètic, de manera que pots escriure el mateix (a les primeres columnes de l'adjectiu i el substantiu), però sense els guió i / o sense el signe Ø (el qual indica que no s'afegeix cap terminació a l'arrel)
- a continuació, fixa't si a la casella hi ha el signe < , el qual indica que en afegir-se la terminació a l'arrel en resulten els següents canvis fonètics (que no són constants, és a dir, no s'acompleixen per igual en els tres substantius, que representen tres tipus diferents, ni en en l'adjectiu si hom l'hi compara):
 - en el datiu plural, davant la terminació -σι(ν), la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι,

[l'únic canvi que es produeix en aquest cas, i per això a la casella hi ha un (1)]
 - en el datiu singular, davant la terminació -ι, la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι,

pel fet de trobar-se entre vocals,

[l'únic canvi que es produeix en aquest cas, i per això a la casella hi ha un (1)]
 - en el genitiu plural, davant la terminació -ων, la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι,

també pel fet de trobar-se entre vocals,

(i sense que després es produeixi la contracció de les vocals en contacte,

com passava amb el substantius d'arrel acabada en ...σ- : ἄνθῆς-ων > ἄνθῆ-ων > ἄνθῶν)

[l'únic canvi que es produeix en aquest cas, i per això a la casella hi ha un (1)]
 - en el genitiu singular, davant la terminació -ος, la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι,

també pel fet de trobar-se entre vocals,

i l'allargament en ω de la vocal o d'aquesta terminació -ος

[de manera que es produeixen dos canvis, i per això a la casella hi ha un (2)]
 - en la resta de casos, davant les diferents terminacions, la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι,

també pel fet de trobar-se entre vocals,

i la contracció de les vocals que aleshores entren en contacte *

[de manera que es produeixen dos canvis, i per això en aquestes caselles hi ha un (2)],

d'acord amb les següents regles:

$\epsilon + \epsilon > \epsilon\iota$, $\epsilon + \alpha > \eta$

* Aquestes vocals en contacte són la primera vocal del diftong en què acaba l'arrel + la vocal inicial de la terminació de cas.

adj subst	μέγας, μεγάλη, μέγα: βασιλεύς, -έως, ό:	<i>gran</i> <i>rei</i>	arrel: μέγα- / μεγαλ- (m. i n.) – μεγαλ- (f.) arrel: βασιλευ-
art	adj	subst	

nom sg		μέγας	= μεγα- _	βασιλεύς	= βασιλευ- _
voc sg	–		= μεγα-Ø		= βασιλευ-Ø
acc sg			= μεγα- _		< βασιλευ- _ (1
gen sg			= μεγαλ- _ _	βασιλέως	< βασιλευ- _ _ (2
dat sg			= μεγαλ- _		< βασιλευ- _ (1

nom pl	–		= μεγαλ- _ _		< βασιλευ- _ _ (2
voc pl	–		= μεγαλ- _ _		< βασιλευ- _ _ (2
acc pl			= μεγαλ- _ _ _		< βασιλευ- _ _ (1
gen pl			= μεγαλ- _ _		< βασιλευ- _ _ (2
dat pl			= μεγαλ- _ _ _		= βασιλευ- _ _ (v)

adj	βαρύς, -εῖα, -ύ: <i>pesat</i>	arrel: βαρυ- / βαρευ- (m. i n.) – βαρει- (f.)
subst	φύσις, -έως, ῆ: <i>natura</i>	arrel: φυσι- / φυσει-
art	adj	subst

nom sg		βαρεῖα	= βαρει- _	φύσις	= φυσι- _
voc sg	–		= βαρει- _		= φυσι-Ø
acc sg			= βαρυει- _ _		= φυσι- _
gen sg			= βαρει- _ _	φύσεως	< φυσει- _ _ (2
dat sg			= βαρει- _		< φυσει- _ (1

nom pl	–		= βαρει- _ _		< φυσει- _ _ (2
voc pl	–		= βαρει- _ _		< φυσει- _ _ (2
acc pl			= βαρει- _ _		"
gen pl			= βαρει- _ _		< φυσει- _ _ (1
dat pl			= βαρει- _ _ _		< φυσει- _ _ (υ) (1

adj	θηλύς, -εῖα, -ύ: <i>femení</i>	arrel: θηλυ- / θηλευ- (m. i n.) – θηλει- (f.)
subst	πῆχυς, -εως, ὅ: <i>colze</i>	arrel: πηχυ- / πηχευ-
art	adj	subst

nom sg		θηλύς	= θηλυ- _	πῆχυς	= πηχυ- _
voc sg	—		= θηλυ-Ø		= πηχυ-Ø
acc sg			= θηλυ- _		= πηχυ- _ (2
gen sg			< θηλευ- _ _ (1	πήχεως	< πηχευ- _ _ (2
dat sg			< θηλευ- _ (1		< πηχευ- _ (1

nom pl			< θηλευ- _ (2		< πηχευ- _ (2
voc pl	—		< θηλευ- _ (2		< πηχευ- _ (2
acc pl			"		"
gen pl			< θηλευ- _ _ (1		< πηχευ- _ _ (1
dat pl			< θηλευ- _ _ (v) (1		< πηχευ- _ _ (v) (1

- Subratlla la paraula que no concorda amb la resta perquè no està en el mateix cas o nombre, i escriu-la de manera que hi concordi:

α)	πόλεις	ὕβρις	ἄνθρωπος	πολύς	
β)	ἄρχοντες	βασιλεῖς	φλέβες	χλαμύδας	
γ)	ἀγοραῖς	μεγάλοις	δυνάμεως	ἡγεμόσι	
δ)	γέροντος	παιδός	πελέκεως	παράδεισος	

Traducció

- Escribeu la paraula entre parèntesis en el cas que més s'adeqüi al sentit de la frase:

- α) Ἡμεῖς στέργομεν (ή φύσις)
- β) Ὑμεῖς ἐκβαίνετε (τὸ ἄστυ) [El verb ἐκβαίνω regeix genitiu.]
- γ) ... μεγάλοι εἰσιν. (ή πόλις)
- δ) Ἡ ὕβρις ἐστὶν αἰτία (ή νέμεσις)
- ε) Ὁ Ἀπόλλων διαφθείρει ... Πύθωνα. (ὁ ὄψις)

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les frases següents.

- α) Ἡ δύναμις ἄνευ σωφροσύνης ἐστὶν αἰτία αἰεὶ ὕβρεως τοῖς ἀνθρώποις.

- β) Ἐν μέσῳ δὲ τῆς πόλεως ὁδὸς εἰς τὸ ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ ἐστίν.

εἰς τὸ ἱερὸν: prep d'ac + art en ac sg n + ac sg de ἱερόν, -οῦ, τό: *temple*

Ἀσκληπιοῦ: gen de Ἀσκληπιός, οῦ, ὁ: Asclepi [déu de la medicina]

- γ) Ὁ πατήρ τοῦ Κύρου Καμβύσης ἦν, τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ἡ δὲ μήτηρ Μανδάνη ἦν, θυγάτηρ τοῦ Μήδων βασιλέως.

Κύρου, -ου, ὁ: Cir [rei de Pèrsia, a l'Orient Mitjà]

Καμβύσης, -ου, ὁ: Cambises [rei de Pèrsia]

Πέρσης, -ου, ὁ: persa [habitant de Pèrsia]

Μανδάνη, -ης, ἡ: Mandane

Μήδος, -ου, ὁ: mede [habitant de Mèdia, a l'Orient Mitjà]

- δ) Μακροῦ χρόνου ἡδεῖα αὖρα τὸν Ὀδυσσεά ἤγε εἰς τὴν Ἰθάκην.

Μακροῦ χρόνου: sintagma en genitiu (adjectiu + substantiu) amb valor adverbial:

Per un gran temps > Per un llarg temps / Durant molt de temps

- ε) ὦ φίλε Φαῖδρε, τὰ μὲν χωρία καὶ τὰ δένδρα οὐδέν με διδάσκει, οἱ δ' ἐν τῷ ἄστει ἀνθρωποί.

Φαῖδρος, -ου, ὁ: Fedre [deixeble de Sòcrates]

οὐδέν: ac sg n del pronom indefinit οὐδ-εἰς, οὐδ-μία, οὐδ-έν: *res*

δ': La partícula δέ (amb apòstrof, δ', perquè la següent paraula comença per vocal), s'ha de traduir aquí per *sinó*, ja que l'oració anterior és negativa.

Etimologia

- Diques quin és el substantiu grec del qual deriva l'element comú a aquestes paraules:
acròpolis / cosmopolita / neàpolis / necròpolis / política
- Diques quin és el substantiu grec del qual deriva l'element comú a aquestes paraules: ... ,
(formades mitjançant l'addició d'una preposició a l'arrel d'aquesta paraula):
antítesi / hipòtesi / metàtesi / pròtesi / síntesi

Morfologia

- Seguint el model del verb λύω, completa la taula amb la declinació del PARTipi Presente del verb λέγω.

m	f	n
---	---	---

n/v sg			
acc sg			
gen sg			
dat sg			

n/v pl			
acc pl			
gen pl			
dat pl			

- Completa aquesta taula i les dues següents amb les formes corresponents per a cada verb del PARTicipi Present, Futur i Aorist.

PARTicipi Present	m	f	n
-------------------	---	---	---

n/v sg	de ἀκούω	ἀκούων	
acc sg	de τρίβω		τρίβουσιν
gen sg	de ἔχω		ἔχοντος
dat sg	de ψεύδω		

n/v pl	de λύω		
acc pl	de κρίω	κρίοντας	
gen pl	de παύω		παυουσῶν
dat pl	de βασιλεύω		βασιλεύουσι(ν)

- * Per als verbs d'arrel acabada en consonant oclusiva, tingues present que en la formació del PARTicipi Futur i Aorist es produeixen els mateixos canvis fonètics que en la conjugació del Futur i l'Aorist d'INDicatiu, derivats del contacte entre aquella consonant oclusiva i la sigma que constitueix la característica temporal pròpia d'aquest dos temps:

- labial	...β- / ...π- / ...φ- i tb ...πτ-	+ -σ-	>	-ψ-
- dental	...δ- / ...τ- / ...θ- i tb ...ζ-	+ -σ-	>	desapareix la dental, es manté la -σ-
- gutural	...γ- / ...κ- / ...χ- i tb ...σσ-/ττ-	+ -σ-	>	-ξ-

PARTicipi Futur	m	f	n
-----------------	---	---	---

n/v sg	de λούω		
acc sg	de πέμπω	πέμποντα	
gen sg	de διώκω	διωξούσης	
dat sg	de πείθω		πείσοντι

n/v pl	de φύω	φύσσοντες	
acc pl	de τίω	τισούσας	
gen pl	de ναίω		ναισόντων
dat pl	de βουλεύω		

PARTicipi Aorist	m	f	n
------------------	---	---	---

n/v sg	de παιδεύω			
acc sg	de βλέπω			βλέψαν
gen sg	de νομίζω	νομίσαντος		
dat sg	de ἄρχω		ἄρξάση	

n/v pl	de θύω	θύσαντες		
acc pl	de ρίπτω			ρίψαντα
gen pl	de φυλάσσω		φυλαξασῶν	
dat pl	de σπεύδω			

Traducció

- Fes la traducció i l'anàlisi morfosintàctica de les següents oracions amb PARTicipi, i indica amb quina paraula de l'oració concorden els participis (hi ha dos frases amb genitiu absolut, i no hi ha cap construcció d'article + participi).

α) Οἱ ναῦται τὰ ἐρετμὰ λαμβάνοντες εἰσέβαινον εἰς τὰς ναῦς.

εἰς τὰς ναῦς: prep d'ac + art en ac pl f + ac pl de ναῦς, νεώς, ἡ: *nau, vaixell*

β) Σὺ ἀποκρύπτων τὰ ἀληθῆ ἐν τῷ δικαστηρίῳ οὐκ ἔσωζες τοὺς φίλους ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου.

γ) Περιτρεπούσης τῆς νεώς, ὁ ναύτης ἐπικαλεῖ τὸν Ποσειδῶνα.

τῆς νεώς: art en gen sg f + gen sg de ναῦς, νεώς, ἡ: *nau, vaixell*

δ) Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ οἱ νεανῖαι Ἀθηναῖοι ἀκούοντες τῶν ρητόρων ἐμάνθανον τὴν ρητορικὴν τέχνην.

ε) Τοῦ Ἡρακλέους ὄντος παιδὸς ὀκταμηνιαίου, Ἥρα ἔπεμπε δύο δράκοντας ἐπὶ αὐτόν.

Ἡρακλέους: gen de Ἡρακλῆς, -έους, ὁ: *Hèacles*

ἐπὶ αὐτόν: prep + ac sg m del pr demostratiu αὐτός, -ή, -όν: *contra ell*

ζ) Ἡ μήτηρ δίδωσιν ἱκανὰ χρήματα τῷ παιδί ἀγοράσονται ἄρτον καὶ οἶνον.

ἀγοράσονται: PARTicipi Futur.

El participi futur té normalment valor final (és a dir, es pot traduir amb *per* + infinitiu).

- Completa l'espai en blanc de cada oració posant la forma adequada del participi de present del verb entre parèntesis (la paraula subratllada és la paraula amb la qual ha de concordar):

α) Οἱ ὀπλίται ... τὰ ὄπλα ἐστρατοπέδευον παρὰ τὸν ποταμόν. (λείπω)

β) Σὺ ... πρὸς τὸν παῖδα εὐδαίμων εἶ. (προσ-βλέπω)

γ) Αἱ γυναῖκες ... εἰς τὴν κρήνην ἦδον. (βαδίζω)

γυναῖκες: nom pl de γυνή, γυνιακός, ἢ [substantiu irregular]: *dona*

δ) Ἐλένη ... ἐπὶ τῷ πύργῳ ἐθαύμαζε τὴν ἀνδρείαν τῶν Τρώων. (μένω)

Morfologia

- Completa les caselles buides de les dues taules amb les següents formes verbals dels verbs ἀκούω (*escotar*) i καταδιώκω (*perseguir*) i amb la traducció de cadascuna d'elles, d'acord amb els exemples. (No cal que facis la traducció dels INFiniteus i les formes de PARTicipi.)

- ἀκούουσι(ν), ἀκούειν, ἀκούοντας, ἀκούοντων, ἀκοῦσαι, ἀκούσαντας, ἀκούσειν, ἀκούσοντας, ἀκούσουσι(ν), ἤκουον, ἤκουσαν,
- καταδιώκειν, καταδιωκέτω, καταδιώκει, καταδιώκοντας, καταδιώξαι, καταδιώξαντας, καταδιώξει, καταδιώξειν, καταδιώξοντας, κατεδίωκε(ν), κατεδίωξε(ν)

	formes del verb ἀκούω	traducció ↓	formes del verb καταδιώκω	traducció ↓
Pres IND	ἀκούουσι(ν)	<i>escolten</i>	καταδιώκει	<i>persegueix</i>
Impf IND				
Fut IND				
Aor IND				
IMP				

INF Pres		
INF Fut		
INF Aor		
PART Pres en ac pl m		
PART Fut en ac pl m		
PART Aor en ac pl m		

- Completa la taula amb les diverses formes que es demanen del PARTicipi Present dels verbs ἀκούω i καταδιώκω.

	verb ἀκούω: <i>escoltar</i>	verb καταδιώκω: <i>perseguir</i>
PART Pres en ac pl m		
PART Pres en gen pl m / n		
PART Pres en gen sg m / n		
PART Pres en gen pl f		
PART Pres en gen sg f		

Morfologia

- Adjectius en grau comparatiu (de superioritat) i superlatiu (relatiu i absolut)
- Adjectius / Pronoms demostratius i αὐτός
- Adjectius / Pronoms numerals
- Substantius irregulars

Traducció

Etimologia

Morfologia

- Completa les taules amb el comparatiu i el superlatiu de cada adjectiu en el cas, número i gènere indicats.
 - Amb els adjectius de la primera taula s'ha de tenir en compte si la penúltima síl·laba (subratllada) és llarga o breu
 - Els adjectius de la segona taula formen el comparatiu i el superlatiu d'una manera lleugerament diferent als de la primera
 - El adjectius de la tercera taula formen el comparatiu i superlatiu (irregulars) a partir d'arrels força diferents.

enunciat de l'adjectiu, en grau positiu	llarga o breu ?	cas / número / gènere	comparatiu	superlatiu
--	--------------------	-----------------------	------------	------------

1a

ἱκανός, -ή, -όν <i>suficient</i>	breu	nom sg m : nom sg f : nom sg n :		
ἐλεύθερος, -α, -ον <i>lliure</i>		voc sg m : voc sg f : voc sg n :		
νέος, -α, -ον <i>nou, recent, jove</i>		acc sg m : acc sg f : acc sg n :		
χαλεπός, -ή, -όν <i>difícil</i>		gen sg m : gen sg f : gen sg n :		
σοφός, -ή, -όν <i>savi</i>		dat sg m : dat sg f : dat sg n :		
πονηρός, -ά, -ον <i>dolent</i>		nom pl m : nom pl f : nom pl n :		
δίκαιος, -α, -ον <i>just</i>		voc pl m : voc pl f : voc pl n :		
ἀρχαῖος, -α, -ον <i>antic</i>		acc pl m : acc pl f : acc pl n :		
ἀνδρεῖος, -α, -ον <i>valent</i>		gen pl m : gen pl f : gen pl n :		
μακρός, -ά, -όν <i>gran</i>		dat pl m : dat pl f : dat pl n :		
μικρός, -ά, -όν <i>petit</i>		nom sg m : acc sg f : gen sg n :		
ἐνδοξός, -ον <i>afamat</i>		dat pl m : acc pl f : gen pl n :		

enunciat de l'adjectiu, en grau positiu	cas / número / gènere	comparatiu	superlatiu
--	-----------------------	------------	------------

1b

ἄ·φρων, -ον <i>desasenyat</i>	nom sg m :		
	voc sg f :		
	acc sg n :		
εὐ·δαίμων, -ον <i>feliç</i>	gen sg m :		
	dat sg f :		
	nom pl n :		
εὐ·σεβής, -ές <i>pietós</i>	voc pl m :		
	acc pl f :		
	gen pl n :		
ἀ·σθενής, -ές <i>dèbil</i>	dat pl m :		
	nom sg f :		
	voc sg n :		
μέλας, μέλαινα, μέλαν <i>negre</i>	acc sg m :		
	gen sg f :		
	dat sg n :		
βαρὺς, -εῖα, -ύ <i>pesat</i>	nom pl m :		
	voc pl f :		
	acc pl n :		
ἡδύς, -εῖα, -ύ <i>dolç</i>	nom sg m :		
	nom sg f :		
	nom sg n :		

enunciat de l'adjectiu, en grau positiu	cas / número / gènere	comparatiu	superlatiu
--	-----------------------	------------	------------

1c

ἀγαθός, -ή, -όν, amb l'accepció de <i>honrat</i>	nom sg m :		
	voc sg f :		
	acc sg n :		
κακός, -η, -ον, amb l'accepció de <i>dèbil</i>	gen sg m :		
	dat sg f :		
	nom pl n :		
μέγας, μεγάλη, μέγα <i>gran</i>	voc pl m :		
	acc pl f :		
	gen pl n :		
μικρός, -ά, -όν, amb l'accepció de <i>insignificant</i>	dat pl m :		
	nom sg f :		
	voc sg n :		
ὀλίγος, -η, -ον <i>poc</i>	acc sg m :		
	gen sg f :		
	dat sg n :		
πολύς, πολλή, πολύ <i>molt</i>	nom pl m :		
	voc pl f :		
	acc pl n :		

- Declina els sintagmes següents, formats per adjectius demostratius o numerals i substantius irregulars, per als quals afegeix les terminacions de la tercera declinació en la última columna per tal de completar la penúltima.

	demostratiu	article	substantiu	
	ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο		Ζεύς, Διός, ὁ: Zeus	
nom sg		ὁ		= Ζευ-__
voc sg	—	—		= Ζευ-Ø
ac sg		τὸν		= Δι-__
gen sg		τοῦ		= Δι-__
dat sg		τῷ		= Δι-__
	ὅδε, ἥδε, τόδε		γυνή, γυναικός, ἡ: dona	
nom sg		ἡ		= γυνη-Ø
voc sg	—	—		= γυναι- Ø
ac sg		τήν		= γυναικ-__
gen sg		τῆς		= γυναικ-__
dat sg		τῇ		= γυναικ-__

	numeral		substantiu	
	εἷς, μία, ἓν		ναῦς, νεῶς, ἡ: nau, vaixell	
nom sg		ναῦ-__	=	= ναυ-__
voc sg	—	ναῦ	=	= ναυ-Ø
ac sg		ναῦ-__	=	= ναυ-__
gen sg		νε-__	< νη-__	< νηυ-__
dat sg		νη-__	<	< νηυ-__
	τρεις, τρία			
nom pl		νη-__	<	< νηυ-__
voc pl	—	νη-__	<	< νηυ-__
ac pl		ναῦ-__	=	= ναυ-__
gen pl		νε-__	< νη-__	< νηυ-__
dat pl		ναυ-__(v)	=	= ναυ-__(v)

	numeral	substantiu	
	εἷς, μία, ἓν	κύων, κυνός, ὄ: gos	
nom sg		κύων	< κυων-Ø
voc sg	—		= κυον -Ø
ac sg			= κυν-__
gen sg			= κυν-__
dat sg			= κυν-__
	τέτταρες, τέτταρα		
nom pl			= κυν-__
voc pl	—		= κυν-__
ac pl			= κυν-__
gen pl			= κυν-__
dat pl			< κυν-__(v)

Traducció

- Comparatiu i superlatiu
- Posició atributiva i predicativa de l'adjectiu

- Fes la traducció de les oracions següents, i escriu el complement del comparatiu de l'altra forma possible.

El complement del comparatiu pot aparèixer

- en genitiu sense preposició
- en el mateix cas que el primer terme de la comparació, i precedit de la partícula ἤ.

Cal no confondre aquesta partícula ἤ (amb esperit suau i accent) ni amb l'article en nominatiu singular femení, ἡ (amb esperit aspre i sempre sense accent), ni amb el nominatiu singular femení, ἥ (amb esperit aspre i accent) del pronom relatiu (que hom veurà més endavant).

- Πενελόπη μὲν ἦν φρονιμώτερα ἢ Ἑλένη, ἀλλὰ δὲ Ἑλένη ἦν καλλίων Πενελόπης.
- Οὐκ ἔστι κτῆμα ἄμεινον φίλου.
- Νόμιζε μηδὲνα μητρὸς εὐμενέστερον εἶναι.

μηδέν és l'acusatiu singular masculí

de l'adjectiu / pronom indefinit (aquí pronom) μηδεῖς μηδεμία μηδέν,
compost de l'adverbi de negació μή (*no*)

i l'adjectiu / pronom numeral cardinal εἷς μία ἓν (*una / una*).

- Αἱ πυραμίδες ἦσαν καλλίονες ἢ πολλὰ Ἑλληνικὰ ἔργα.
- Οὐκουν σοφώτερος ἐγώ εἰμι σου;

■ Οἱ Λακεδαιμόνιοι γυμναστικώτεροι ἢ οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν.

■ Ὁ κύων τῷ δεσπότῃ πιστότερος ἢ ὁ ἵππος.

- Fes la traducció de les oracions següents, que inclouen adjectius en grau positiu, comparatiu (de superioritat) i superlatiu (relatiu i absolut)

Ἡμεῖς ἔχομεν μείζονα οἰκίαν.

Ἔχει κάλλιστον βιβλίον.

Ἐθέλω βελτίονα πόλιν.

Σοφοκλῆς ἐνδοξος ἐστίν.

Σοφοκλῆς δὲ ἐνδοξότερος Εὐριπίδου ἐστίν.

Ὅμηρος ἐνδοξότατος καὶ ἀρχαιότατος τῶν Ἑλληνικῶν ποιητῶν ἐστίν.

Φειδίας λιθοξόος ἐνδοξος ἦν.

Φειδίας μὲν τὴν εἰκόνα τοῦ Διὸς ἐλιθούργησεν, Πολύκλειτος δὲ τὴν Ἥραν.

Φειδίας ἐνδοξότερος Πολυκλείτου ἦν,

ἀλλὰ δὲ Πραξιτέλης πάντων λιθοξόνων θαυμασιώτατος ἦν.

- Tant el comparatiu com el superlatiu poden estar emprats de manera absoluta (sense complement) o relativa (*en relació* amb un complement o segon terme). Després de fer la traducció de les frases següents, digues quin tipus de construcció hi ha en cadascuna (*superlatiu relatiu* o *superlatiu absolut*).

- Ἡ ἐλαία φιλωτάτη τῶν δένδρων τῇ θεᾷ Ἀθηνᾷ ἦν.
- Ἡ Ἀθηναίων πόλις πλεῖστα καὶ κάλλιστα θεάματα τοῖς ξένοις παρέχει.
- Ὁ θάνατος κοινὸς καὶ τοῖς κακίστοις καὶ τοῖς βελτίστοις ἐστίν.

καὶ ... καὶ ... : El primer καὶ no uneix κοινὸς i τοῖς κακίστοις, sinó que està en correlació amb el segon καί, de manera que s'ha de traduir *no només ... sinó també...* o *tant ... com...* .

- Φημί δὲ πάντων τῶν ποιητῶν Ὅμηρον σοφώτατον καὶ ἄριστον εἶναι.
- Φημί πάντων θεῶν Ἑρῶτα εὐδαιμονέστατον καὶ κάλλιστον καὶ ἄριστον εἶναι .

- Escriu

δοῦλος, -ου, ὁ: esclau	- de dues maneres diferents,	<i>l'esclau dolent</i> :	-
	- tb de dues maneres diferents,	<i>l'esclau [és] dolent</i> :	-
πονηρός, -ά -όν: <i>dolent</i>	(i sense fer servir el verb ἐστί)		-
	- per últim,	<i>aquell esclau</i> :	-
		<i>aquell esclau dolent</i> :	-

- Canvia de nombre (de singular a plural o a l'inrevés) aquestes formes del pronom personal i de l'adjectiu / pronom αὐτός, -ή, -όν.

ἐγώ :		σύ :		αὐτόν :	
ἡμεῖς :		σοι :		αὐτάς :	
ἐμοῦ / μου :		ἡμεῖς :		αὐτό :	
ἡμῖν :		ὑμῖν :		αὐτοῦ :	
σέ / σε :		ἐμέ / με :		αὐτῶν :	
ὑμῶν :		σφεῖς :		αὐτῶ :	
σοί / σοι		ἐμοί / μοι :		αὐταῖς :	

Etimologia

- D'acord amb l'exemple, distribueix les paraules en grec de més abaix en les caselles adjacents de les columnes segona i tercera, i escriu la paraula composta en català i en castellà que hi correspon d'acord amb els significats de la primera columna.

	1r terme grec	2n terme grec	paraula composta - en català (CAT) - en castellà (CST)
primer model	πρῶτος	τύπος	CAT: prototip CST: prototipo
de dues ales			CAT: CST:
de vuit potes			CAT: CST:
de tres rodes			CAT: CST:
primer actor			CAT: CST:
amb sis angles			CAT: CST:
originari de la terra on viu			CAT: CST:
amor excessiu per un mateix			CAT: CST:
de set síl·labes (paraula, vers...)			CAT: CST:
conjunt de deu preceptes, normes, sentències...			CAT: CST:
conjunt de cinc línies (per escriure-hi signes musicals)			CAT: CST:
conjunt de quatre obres (especialment de teatre, o òperes, pel·lícules)			CAT: CST:

ἀγωνιστής	ἕξ	πέντε	τέσσαρες, -α
γράμμα	ἐπτά	πούς, ποδός	τρεις, τρία
γωνία	κύκλος	πρῶτος	τύπος
δέκα	λατρεία	πρῶτος	χθών
δίς	λόγος	πτερόν	
ἐγώ	ὀκτώ	συλλαβή	

- Escriu el nom català i castellà que correspon a cadascuna d'aquestes definicions i el numeral grec adient.

Definició	Català	Castellà	Numeral grec
Succesió melòdica de quatre sons			
De vuit peus o tentacles			
Període de deu anys			
Temple de sis columnes			
Insecte de dues ales			
De set síl·labes			
Vehicle de tres rodes			
De nou llavors			
De cinc dits			
Primer actor			

- Forma derivats etimològics en català i en castellà amb l'arrel πολυ- (> *poli-*) de l'adjectiu πολύς, πολλή, πολύ (*molt*) i amb els mots grecs següents:

Grec	Significat	Català	Castellà	Definició
ἀρχή				
χρῶμα				
καρπός				
φωνή				
τέχνη				
γάμος				

Amb aquesta mateixa arrel *poli-* poden trobar-se també moltes altres paraules:

Català	Castellà	Català	Castellà
polidàctil	polidáctilo	poliorama	poliorama
poliedre	poliedro	polirize	polirrizo
polifacètic	polifacético	polisèmia	polisemia
poliglòt	políglota	polisíl·lab	polisílabo
polígon	polígono	polisíndeton	polisíndeton
polimorf	polimorfo	politeista	politeísta
polinomi	polinomio	...	...

- Escribeu l'antònim dels següents adjectius.

α) μικρός, -ά, -όν	<i>petit</i>	
β) ἀρχαῖος, α-, -ον	<i>antic</i>	
γ) καλός, -ή, -όν	<i>bonic</i>	
δ) ὀλίγος, -η, -ον	<i>poc</i>	
ε) βραδύς, -εῖα, ύ	<i>lent</i>	

- Completa el noms grecs corresponents a aquestes noms en català.

Grec	Significat	Grec	Significat
α) lluna		η) nau	
β) màscara		θ) núvol	
γ) ferro		ι) riu	
δ) abella		κ) casc	
ε) guerra		λ) teatre	
ζ) ull		μ) pau	

- Explica el significat de les paraules següents, que inclouen l'arrel ἀριστ- del superlatiu irregular ἄριστος, -η, -ον de l'adjectiu ἀγαθός, -ή, -όν.

	Definició	Grec	Significat
Aristarc		ἄρχω :	<i>manar</i>
aristocràcia		κράτος :	<i>govern</i>
Aristòfanes		φαίνω :	<i>mostrar-se</i>
Aristòtil		τέλος :	<i>fi</i>

- Digues quins adjectius en grau positiu reconeixes en aquest paraules.

	Grec		Grec
α) baríton		ε) plàtan	
β) glucosa		ζ) taquicàrdia	
γ) Europa		η) pancarta	
δ) Melanèsia		θ) megàfon	

- Troba el significat de les paraules següents i els elements grecs que les formen.

	Definició	Grec	Significat
α) bibliomania / bibliomanía			
β) dactiloscòpia / dactiloscopia			
γ) fisionomia / fisionomía			
δ) galactita / galactita			

- Relaciona les paraules de les dues columnes per trobar un derivat etimològic en català i castellà.

			Català	Castellà
παῖς	δρᾶμα	+		
ψυχή	ἄλγος	+		
τόπος	ὄνομα	+		
νεῦρον	λύω	+		
ἀνά	πάθος	+		
μέλος	ιατρός	+		

- Busca el significat i l'origen etimològic de les paraules següents.

	Definició	Grec	Significat
paleografia / paleografia			
parèntesi / paréntesis			
psicoanàlisi / psicoanálisis			
ornitologia / ornitología			

- Transcriu les paraules següents.

	Català	Castellà
α) οὐ - τοπία		
β) παράδεισος		
γ) τρεῖς - φθόγγος		
δ) ὀφθαλμός - μέτρον		
ε) προφυλαῖον		
ζ) ἐπί - δῆμος - λόγος		

- Escriu la paraula composta en català i castellà corresponent a la definició i als seus ètims grecs.

	Definició	Grec	Significat
	Poder sagrat		
	Desviació del cor cap a la dreta		
	Endevinació per mitjà de l'aigua de les fonts		
	Química de l'aigua		
	Absorció de líquids per les cèl·lules πίνω i κύτος <i>cèl·lula</i>		

- Defineix els següents termes mèdics, formats amb la preposició διά (*a través de*) com a primer element.

	Definició	Grec	Significat
α) diagnosi / / diagnosis		γνώσις :	(re)coneixement
β) diafragma / diafragma		φράγμα :	tancament, barrera
γ) diòptria / dioptría		ὄψ :	vista, cara
δ) diabetis / diabetes		βαίνω :	moure's, recórrer

δ) diabetis / diabetes: L'eliminació excessiva d'orina és una de les característiques d'aquesta malaltia. Rep aquest nom perquè els metges àrabs creien que era una malaltia deguda a la impossibilitat de retenir l'aigua que es bevia, la qual únicament travessava tot l'organisme.

- Defineix els següents termes mèdics, formats amb el prefix *a-* (*an-* davant de vocal), partícula privativa traduïble per *sense*, *privat de*.

	Definició	Grec	Significat
α) abúlia / abulia		βουλή :	<i>voluntat, determinació</i>
β) adinàmia / adinamia		δύναμις :	<i>força física, vigor</i>
γ) analgèsic / analgésico		ἄλγος :	<i>dolor</i>
δ) anèmia / anemia		αἷμα :	<i>sang</i>

- A partir de les següents definicions, troba la paraula catalana i castellana d'origen grec.

CAT / CAST	Definició	Grec	Significat
	α) Ciència que estudia les lleis dels astres	ἄστρον : νόμος :	<i>astre, estel lleis</i>
	β) Dipòsit de llibres	βιβλίον : θήκη :	<i>llibre dipòsit, capsa</i>
	γ) Sistema polític en què predomina el poder del poble	δῆμος : κράτος :	<i>poble domini, sobirania</i>
	δ) Ciència de l'origen dels mots	ἔτυμος (adj) : λόγος :	<i>veritable, cert paraula, raonament</i>
	ε) Tractament o guarició mitjançant el sol	ἥλιος : θεραπεία :	<i>Sol tractament,</i>
	ζ) Persona apassionada pel cant	μέλος : μανία :	<i>frase musical, música, cant entusiasme</i>

- Escribe paraules catalanes i castellanes que provenguin dels següents mots grecs.

	Català	Castellà
α) βασιλεύς		
β) δάκτυλος		
γ) μήνα		
δ) άνεμος		
ε) πᾶς, πᾶσα, πᾶν - arrel παντ-		
ζ) χρυσός		
η) ἄργυρος		
θ) αὐτός		
ι) γλυκύς		

- Escribe paraules catalanes i castellanes que proveniu dels següents mots grecs.

	Català	Castellà
α) ξένος		
α) φίλος		
β) πρᾶγμα		
β) ἀκούω		
γ) εὖ		
δ) γυνή, γυναικός		
ε) παρθήνος		
ζ) νῆσος		
ζ) θάλαττα		

- Defineix els següents termes mèdics, formats a partir del terme ἄλγος, -ους, τό (*dolor*).

	Definició	Grec	Significat
cardiàlgia / cardialgia		καρδία :	<i>cor</i>
cefalàlgia / cefalalgia		κεφαλή :	<i>cap</i>
enteràlgia / enteralgia		ἔντερον :	<i>intestí</i>
gastràlgia gastralgia		γαστήρ :	<i>ventre</i>
miàlgia / mialgia		μῦς :	<i>múscul</i>
neuràlgia / neuralgia		νεῦρον :	<i>nervi</i>
odontàlgia / odontalgia		ὀδούς, οδόν- τος :	<i>dent</i>
otàlgia otalgia		οὖς, ὠτός :	<i>oïde</i>

Exercicis sobre el pronom relatiu

- Tradueix les oracions següents.

α) Οἰδίπους εἰς τὸν Ἀπόλλωνος ναὸν ἔπεμψεν ἄγγελον, ὃς ἐπύθετο τὴν Πυθίαν διὰ τί τὸ ἄστυ

Καδμεῖον ὁ λοιμὸς ἔχθιστος διέφθειρεν.

- ἐ-πύθ-ε-το: *va preguntar*; 3a sg aor IND de πύ-ν-θ-άν-ο-μαι (que només existeix en veu mitja)

- τὸ ἄστυ Καδμεῖον: *la ciutat cadmea*, és a dir, fundada per Cadmos (o Cadme): Tebes

- διὰ τί: per què; introdueix una ORació (o Proposició) SUBordinada
COMPLEtiva (o SUBSTantiva)
INTERrogativa INDIRECTa amb funció de CD

β) Ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ ὁ Φειδίας ἄγαλμα τῷ θεῷ ἐποίησεν, ὃ οὐδενὶ ἄλλῳ ἔργῳ ὅμοιον ἦν τὸ κάλλος.

- ὅμοιον, adjectiu: *semblant* (La seva arrel es troba en *homeopatia* / *homeopatía* / *homoeopathy*...)

- οὐδενὶ ἄλλῳ ἔργῳ: CAdj (complement de l'adjectiu) de ὅμοιον

- τὸ κάλλος, acusatiu de relació: *en, quant a, pel que fa a*

γ) Πρίαμος, βασιλεὺς τῆς Τροίας, Ἐκάβην τὴν Δύμαντος ἐγάμησεν, ἣ ἐγέννησε πρῶτον μὲν

Ἕκτορα [...]

- μὲν, que no cal traduir, apareix aquí perquè la frase hauria de continuar amb δεῦτερον δὲ Πάριδα...: *en segon lloc a Paris...*

- Escribe en forma de pregunta, substituint la paraula subratllada per un pronom interrogatiu.

α) Περὶ τούτου τοῦ μαθήματος ὁ διδάσκαλος ἔλεγε πρὸς μαθητάς.

β) Τάδε ὁ Ἀλέξανδρος ἐκέλευσεν.

γ) Εἰς ἐκείνην τὴν οἰκίαν ἔβαινον αἱ γυναῖκες.

δ) Ἐκ ταύτης τῆς ἐχθρας γίνεται ἡ τιμωρία.

- γί-γν-ε-ται, 3a sg pres IND de γί-γν-ο-μαι (que només existeix en veu mitja): *s'esdevé, apareix, se'n origina*

- Substitueix la paraula entre parèntesis per un indefinit.

- α) (τὰ) πρόβατα
- β) (τοῦ) λύκου
- γ) (τὴν) ἐλευθερίαν
- δ) (τῶν) βουλευτῶν
- ε) (τῆς) ἐπιστολῆς
- ζ) (οἱ) δοῦλοι
- η) (τὰς) γυναῖκας
- θ) (ταῖς) ὁδοῖς

- Tradueix les frases següents.

α) Ὡ παῖ, ἀεὶ μάθανε τι νέον καθ'ἡμέραν.

β) Τίνες ἔστε, ὧ ξένοι, καὶ τίνος πατρίδος; Οὐδεὶς ὑμᾶς γινώσκει.

γ) Τίνα χρείαν ἔχει ὁ Ἔρως τοῖς ἄνθρωποις;

δ) Τίς ἐστὶν αὕτη περὶ ἧς τοιαῦτα ἡμεῖς ἐν τῇ αὐλῇ ἀκούομεν;

- τοιαῦτα, acusatiu plural neutre de l'adjectiu / pronom indefinit τοιοῦτος, -η, -ον: *coses així / tales cosas*

ε) Τίνος ἐστὶ οὗτος ὁ χιτῶν καὶ ταῦτα τὰ ὑποδήματα ἃ ἐστὶν ἐπὶ τῇ λάρνακι;

ζ) Τὰς ᾠδὰς τῶν Σειρήνων τινες ναῦται ἤκουσαν καὶ οὐκ ἐνόστησαν εἰς τὴν πατρίδα.

η) Ἡ μήτηρ ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ ἐκέλευσεν εἰσελθεῖν τινὰς τοῦ υἱοῦ φίλους.

- εἰς-έλθ-ειν, INFinitiu aorist de εἰς-έρχ-ο-μαι: *entrar*

θ) Μάλιστα τίμαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι ἦσαν τινες θεῶν εἰκόνες.

- μάλιστα, adverb (superlatiu de l'adverbι μάλα): *molt, especialment*

- ὑπο, preposició; aquí, *per*.

- Completa les frases amb el pronom interrogatiu que calgui i tradueix-les.

α) _____ ἡμῖν δίδως ἀντί τῶνδε τῶν ὀρνίθων;

- ἀντί, preposició; aquí, *a canvi de*.

β) _____ ὑμῖν ἐστὶν ἡ εὐδαιμονία;

γ) _____ σοι εἰσιν οἱ παῖδες καὶ πῶς ὀνομάζονται;

- σοι, aquí datiu possessiu: σόν / existeixen / hi ha per a tu > tens tu

- ὀνομάζ-ο-νται, 3a sg pres IND de ὀνομάζ-ω (*anomenar*) en veu MITJa: *s'anomenen* / *es diuen*

- Tradueix la frase i analitza la funció del pronom relatiu.

α) Ἄρκτος ἀπέφηνε δυοῖν ἀνθρώποις οἱ ἐβάδιζον τὴν αὐτὴν ὁδόν.

- ἀπ-έ-φην-ε, 3a sg aor IND de ἀπο-φαίν-ω: *es va aparèixer*

- Escriu les formes que falten de l'article i del pronom relatiu en aquestes frases, i completa la taules.

Θαυμάζομεν ____ ἄνδρα ____ υἱοὺς ἔσωσεν.

Admirem l'home que va salvar els [seus] fills.

Admiramos al hombre que salvó a [sus] hijos.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ ἄνδρας ____ υἱοὺς ἔσωσαν.

Admirem els homes que van salvar el [seus] fills.

Admiramos a los hombres que salvaron a [sus] hijos.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ γυναῖκα ____ υἱοὺς ἔσωσεν.

Admirem la dona que va salvar el [seus] fills.

Admiramos a la mujer que salvó a sus hijos.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ γυναῖκας ____ υἱοὺς ἔσωσαν.

Admirem les dones que van salvar els [seus] fills.

Admiramos a las mujeres que salvaron a [sus] hijos.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ θηρίον ____ γεννήματα ἔσωσεν.

Admirem la bèstia que va salvar les [seves] cries.

Admiramos a la bestia que salvó a [sus] crías.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ θηρία ____ γεννήματα ἔσωσεν.

Admirem les bèsties que van salvar les [seves] cries.

Admiramos a las bestias que salvaron a [sus] crías.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ ἄνδρα ____ υἱοὶ ἔσωσαν.

Admirem l'home a qui els [seus] fills van salvar.

Admiramos al hombre a quien [sus] hijos salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ ἄνδρας ____ υἱοὶ ἔσωσαν.

Admirem els homes a qui els [seus] fills van salvar.

Admiramos a los hombres a quienes [sus] hijos salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ γυναῖκα ____ υἱοὶ ἔσωσαν.

Admirem la dona a qui els [seus] fills van salvar.

Admiramos a la mujer a quien [sus] hijos salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ γυναῖκας ____ υἱοὶ ἔσωσαν.

Admirem les dones a qui els [seus] fills van salvar.

Admiramos a las mujeres a quienes [sus] hijos salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ θηρίον ____ γεννήματα ἔσωσεν.

Admirem la bèstia a qui les [seves] cries van salvar.

Admiramos a la bestia a quien [sus] crías salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ θηρία ____ γεννήματα ἔσωσεν.

Admirem les bèsties a qui les [seves] cries van salvar.

Admiramos a las bestias a quienes [sus] crías salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ ἄνδρα ____ υἱοὶ ἄθλον ἔλαβον.

Admirem l'home els fills del qual van aconseguir un premi.

Admiramos al hombre cuyos hijos consiguieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ ἄνδρας ____ υἱοὶ ἄθλον ἔλαβον.

Admirem els homes els fills dels quals van aconseguir un premi.

Admiramos a los hombres cuyos hijos consiguieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ γυναῖκα ____ υἱοὶ ἄθλον ἔλαβον.

Admirem la dona els fills de la qual van aconseguir un premi.

Admiramos a la mujer cuyos hijos consiguieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ γυναῖκας ____ υἱοὶ ἄθλον ἔλαβον.

Admirem les dones els fills de les quals van aconseguir un premi.

Admiramos a las mujeres cuyos hijos consiguieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ θηρίον ____ γεννήματα ἄγραν ἔλαβεν.

Admirem la bèstia les cries de la qual van aconseguir una presa.

Admiramos a la bestia cuyas crías consiguieron una presa.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ θηρία ____ γεννήματα ἄγραν ἔλαβεν.

Admirem les bèsties les cries de les quals van aconseguir una presa.

Admiramos a las bestias cuyas crías consiguieron una presa.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ ἄνδρα ____ υἱοὶ δῶρον παρεφόρησαν.

Admirem l'home a qui els [seus] fills van portar[-li] un regal.

Admiramos al hombre a quien [sus] hijos [le] trajeron un regalo.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ ἄνδρας ____ υἱοὶ ἄθλον ἔδοσαν.

Admirem els homes a qui els [seus] fills [els] van donar un premi.

Admiramos a los hombres a quienes [sus] hijos [les] dieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ γυναῖκα ____ υἱοὶ ἄθλον ἔδοσαν.

Admirem la dona a qui els [seus] fills [li] van donar un premi.

Admiramos a la mujer a quien [sus] hijos [le] dieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ γυναῖκας ____ υἱοὶ δῶρον παρεφόρησαν.

Admirem les dones a qui els [seus] fills [els] van portar un regal.

Admiramos a las mujeres a quienes [sus] hijos [les] trajeron un regalo.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ θηρίον ____ γεννήματα ἄγραν ἔδοσεν.

Admirem la bestia a qui les [seves] cries [li] van donar una presa.

Admiramos a la bestia a quien [sus] crías [le] dieron una presa.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Θαυμάζομεν ____ θηρία ____ γεννήματα ἄγραν ἔδοσεν.

Admirem les bèsties a qui les [seves] cries [els] van donar una presa.

Admiramos a las bestias a quienes [sus] crías [les] dieron una presa.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:						
pr rel :						

Exercicis sobre verbs contractes

- Conjuga els següents temps del verb στεφανόω -ῶ (*coronar*).

	present d'INDicatiu		imperfet	
1a sg		<		<
2a sg		<		<
3a sg		<		<
1a pl		<		<
2a pl		<		<
3a pl		<		<

infinitiu present	
	<

PARTicipi Present					
	masculí		femení		neutre
nom sg		<		<	<
acc sg		<		<	<
gen sg		<		<	<
dat sg		<		<	<
nom pl		<		<	<
acc pl		<		<	<
gen pl		<		<	<
dat pl		<		<	<

- Conjuga el present d'indicatiu del verb ὀράω -ῶ (*veure*).

	present d'INDicatiu	imperfet
1a sg	<	<
2a sg	<	<
3a sg	<	<
1a pl	<	<
2a pl	<	<
3a pl	<	<

- Conjuga l'imperfet del verb δοκέω -ῶ (*semblar*).

	present d'INDicatiu	imperfet
1a sg	<	<
2a sg	<	<
3a sg	<	<
1a pl	<	<
2a pl	<	<
3a pl	<	<

- Analitza les formes verbals següents.

- γ) ἀγαπᾶν :
- ζ) ἀγαπῶντες :
- η) ἐφιλεῖτε :
- θ) ἐδηλοῦμεν :
- ι) φιλήσω :
- λ) δηλοῦν :
- μ) ἐφίλησα :

- Tradueix les frases i fes l'anàlisi morfològica de les formes verbals contractes.

α) Ὁ διδάσκαλος ἐκέλευεν ἡμᾶς σιωπᾶν, καλὴ γὰρ πολύ ἐστὶν ἡ σιγή.

- γὰρ, conjunció coordinant causal: *car, ja que*,
i postpositiva (és a dir, sempre apareix en segona posició dins la frase que introdueix)
- πολύ, acusatiu singular de l'adjectiu πολὺς, πολλή, πολύ,
emprat aquí com adverb: *molt, en alt grau*

β) Ἐν Αἰγύπτῳ ἡ τοῦ Χέοπος πυραμὶς ποιεῖται λίθου ξέστου, καὶ οὐδεὶς τῶν λίθων τριάκοντα ποδῶν ἐλάσσων.

- Χέοπος, Χέοψ, -οπος, ὁ: Quèops (o Kèops) [el faraó]
- ποιεῖται, 3a sg pres IND PASS de ποιεῖν: *és feta > està feta (d'algun cosa, genitiu de matèria)*

ε) Ὁ δοῦλος οὐχ ὅρᾳ τὸν κύριον οὐδέποτε εὐδαίμονα, ἀλλ' ἀεὶ αὐτὸν ὀρῖα δυστυχῇ.

ζ) Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τὰ χαλεπὰ πράγματα ὁ χρόνος διαλύει.

- ὅτι, conjunció subordinant: *que*; introdueix una ORació (o Proposició) SUBordinada COMPLEtiva (o SUBSTantiva) amb funció de CD

θ) Ὀδυσσεύς τὸν Κύκλωπα ἐτύφλωσε καὶ ἐξέφυγε τοῦ ἄντρου ὑπὸ τῷ τράγῳ.

- ἐξ-έ-φυγ-ε, 3a sg aor IND de ἐκ-φεύγ-ω: *va fugir* (ἐκφεύγω + geniutiu = φεύγω ἐκ + geniutiu)

- Omple els buits amb la forma adequada de la paraula que hi ha entre parèntesis i després tradueix les frases.

- α) Οἱ Ἑλληνες σὺν δάφνῃ καὶ φοίνικι τοὺς νικῶντας ____ . (στεφανόω)
 β) Τὸν τρόπον ____ οὐκ ἐκ τῶν λόγων, ἀλλὰ ἐκ τῶν ἔργων. (δηλόω)

Exercicis de repàs

- Tradueix aquest fragment sobre la mort extret de l'*Enquiridió* d'Epictet (cap. XXI), un petit llibre que resumeix les principals directrius de l'ètica estoica. (La paraula ἐγχειρίδιον (< ἐν-χειρ-ιδιον) vol dir "allò que es pot tenir en la mà". Equival a *llibre* o *manual*.)

Περὶ τοῦ θανάτου

Θάνατος καὶ φυγὴ καὶ πάντα τὰ δεινὰ φαινόμενα πρὸ ὀφθαλμῶν ἔστω σοι καθ'ἡμέραν, μάλιστα

δὲ πάντων ὁ θάνατος.

- φυγὴ, -ῆς, ἡ: *fugida*; aquí, *exili*

- ἔστω σοι : construcció de datiu posessiu:

ἔστω, 2a sg (perquè el subjecte és neutre) de l'IMPeratiu de εἰμί

+ σοι , datiu del pronom personal de 2a persona singular;

traducció literal: *Que... davant dels ulls siguin per a tu.*

- καθ'ἡμέραν: *cada dia*

- μάλιστα δὲ πάντων: *i molt més que totes > que la resta*
i en especial, sobre totes,
i [el/ la que més] de tots / de totes

- Escribe la forma correcta de l'adjectiu demostratiu dels sintagmes següents.

(οὗτος) τὸν ἔλαφον

(οὗτος) ἡ πηγή

(ἐκεῖνος) τοὺς λόγους

(ἐκεῖνος) τὰ πεδία

(ὅδε) τῇ κεφαλῇ

(ὅδε) τοῖς ἐχθροῖς

- Omple els buits amb el pronom adequat, i a continuació tradueix les frases.

α) _____ ἐπλέομεν ἐν μιᾷ νηί. [En el verb πλέω no es donen les contraccions vocàliques.]

β) Διὰ _____ ἐγὼ δυστυχέω.

γ) Φέρε νῦν _____ τοῦτο τὸ κάνεον.

- Tradueix el text i fes-ne l'anàlisi morfosintàctica.

Κασσάνδρας δὲ λεγούσης ἔνοπλον ἐν αὐτῷ δύναμιν εἶναι, καὶ προσέτι Λαοκόωντος τοῦ

μαντέως, τοῖς μὲν ἐδόκει κατακαίειν, τοῖς δε κατὰ βαράθρων ἀφίεναι.

- Κασσάνδρα, -ας, ἡ: Cassandra, la filla endevina de Príam, condemnada per Apol·lo que ningú mai no la cregués

- ἐν αὐτῷ: *en ell / en aquest* [el cavall de fusta o cavall de Troia] > *a dins(d'ell) / en el seu interior*

- δύναμιν, acusatiu de δύναμις, -εως, ἡ: *força, poder...*; aquí, *tropes*

- Λαοκόωντος, -ωντος, ὁ: sacerdot i endeví troià

- τοῖς μὲν..., τοῖς δε...: l'article seguit de les partícules μὲν..., δε... equival a un pronom demostratiu / indefinit: *(els) uns...*, *(els) altres...*

- ἐδόκει (< ἐ-δόκε-ε), 3a sg impf IND de δοκέω: *als uns semblava [bé] + INF > uns volien + INF*

- ἀφίεναι, INFinitiu present de ἀφίημι (< ἀφ-γί-γη-μι): *llançar*

● Identifica a quines de les paraules del text anterior corresponen les anàlisis morfològiques següents.

- α) Datiu singular masculí, pronom:
- β) Imperfet d'indicatiu, tercera persona singular:
- γ) Genitiu singular femení, participi present:
- δ) Acusatiu singular femení, tercera declinació:
- ε) Infinitiu present, verb atemàtic:
- ζ) Genitiu plural neutre, segona declinació:

Exercicis d'etimologia

- Busca el verb contracte grec que ha donat lloc a aquests mots catalans.

- α) Filadèlfia :
- β) oftalmoscopi :
- γ) cosmètica :
- δ) mitologia:
- ε) àgape, Agapit :
- ζ) dièresi :
- η) asíndeton, polisíndeton :
- θ) cinematògraf :
- ι) periple :
- κ) Estefania :

- Busca l'ètim grec d'aquests mots catalans.

odontologia :

calcopirita

poema

helicòpter :

crisantem :

encefalograma :

- Amb la paraula grega αὐτός emprada com a prefix i els següents mots grecs i llatins forma un derivat etimològic en català i en castellà.

γράφω :

moveo :

νόμος :

induco :

χθώνος :

infectum :

μαστίζω :

gubernare :

γένος :

κρατής :

proiectus :

λατρεία :

- Omple els buits amb noms d'éssers monstruosos de la mitologia grega. Per fer aquest exercici consulta la pàgina web *Labyrinthus* [Laberint dels mites / Mites (barra horitzontal) / Monstres i éssers prodigiosos (marge esquerre)].

α)

β)

γ)

δ)

ε)

ζ)

- Per a les frases amb un número (Frase 2, 3, 4...),

tenint en compte les seves traduccions,

i d'acord amb l'exemple (Frase 1),

associa

- les seves paraules, que apareixen subratllades del tot o en part,

amb la seva anàlisi morfològica,

- els seus sintagmes, que apareixen assenyalats per les línies més llargues,

amb la seva anàlisi morfosintàctica, la qual

- es limita sempre a l'abreujament V per als verbs

- inclou sempre la barra (/) per als sintagmes nominals i preposicionals,

· a la dreta de la qual hi ha abreujada la funció sintàctica: SUBJ, ATR, CD, CI, CC, CN

· i a l'esquerra de la qual hi ha l'abreujament del cas: nom - voc - acc - gen - dat

o bé l'abreujament prep + abreujament del cas

A més d'això, escriu sobre els punts suspensius l'enunciat de la paraula que correspongui.

L'enunciat a escriure correspondrà

- a un verb si abans hi ha la indicació de persona (1a / 2a / 3a), número (sg / pl), temps (només hi pareix el present [pres]) i mode (només hi apareix l'indicatiu [IND])
- a un adjectiu si abans hi ha els abreujaments de cas, número i gènere
- a un substantiu si abans hi ha els abreujaments de cas i número, però no de gènere (que és indicat en el seu enunciat per l'article)

- Per a les frases amb una lletra (Frase A, B, C...),

fes l'anàlisi morfològica, l'anàlisi morfosintàctica i la traducció, escrivint

- o bé a sota de cada paraula o sintagma

- o bé al costat dels números i col·locant-los després al lloc adient en l'oració.

En fer la traducció, fixa't, per al vocabulari, en la frase anterior.

Frase 1

Ὁ διδάσκαλος Ἀθηναῖος ἐστιν.

4	1	5	2
	6	3	7

1	nom sg	de διδάσκαλος, -ου, ὁ: mestre
2	3sg pres IND	de εἰμί: ser, estar, existir, haver-hi
3	nom/ATR	
4	nom sg m	de l'art
5	nom sg m	de Ἀθηναῖος, -α, -ον: atenès
6	nom/SUBJ	
7	v	

Traducció:

El mestre atenès és.

> El mestre és atenès.

Frase A

Οἱ διδάσκαλοι Ἀθηναῖοι εἰσίν.

1	2	3	4
5		6	7

Anàlisi morfològica:

1	nom pl m	de l'art
2	nom pl	de διδάσκαλος, -ου, ὁ: mestre
3	nom pl m	de Ἀθηναῖος, -α, -ον: atenes/atenenc
4	3a pl pres IND	de εἰμί: ser, estar, existir, haver-hi

Anàlisi morfosintàtica:

5	nom/SUBJ
6	nom/ATR
7	V

Traducció:

Els mestres són atenesos/atenencs.

Frase 2

Ὁ διδάσκαλος ἐν τῷ μικρῷ δήμῳ διδάσκει.

5 9 1 6 2 7 3

8 4 10

1	prep	
2	dat sg m	de μικρός, -ά, -όν: petit
3	3sg pres IND	de διδάσκω: ensenyar/ser mestre
4	prep+dat/CCLubi	
5	nom sg m	de l'art
6	dat sg m	de l'art
7	dat sg	de δήμος, -ου, ό: poble
8	nom/SUJ	
9	nom sg	de διδάσκαλος, -ου, ό: mestre
10	V	

Traducció:

El mestre en el poble petit ensenya.

> El mestre ensenya en el poble petit.

Frase B

Οἱ διδάσκαλοι ἐν μικροῖς δήμοις διδάσκουσιν.

1	2	3	4	5	6
7			8		9

Anàlisi morfològica:

1	nom pl m	de l'art
2	nom pl	de διδάσκαλος, -ου, ὁ: mestre
3	prep	
4	dat sg m	de μικρός, -ά, -όν: petit
5	dat pl	de δήμος, -ου, ὁ: poble
6	3a pl pres IND	de διδάσκω: ensenyar/ser mestre

Anàlisi morfosintàtica:

7	nom/SUBJ
8	prep+dat/CCL
9	v

Traducció:

Els mestres ensenyen en pobles petits.

Ὁ τοῦ ἀγροῦ βίος πονηρός ἐστίν.

4 8 1 5 9 2

6

10

3

7

1	gen sg	de ἀγρός,-οῦ,ὁ: camp
2	3sg pres IND	de εἰμί: ser, estar, existir, haver-hi
3	nom/ATR	
4	nom sg m	de l'art
5	nom sg	de βίος,-ου,ὁ: vida
6	gen/CN	
7	V	
8	gen sg m	de l'art
9	nom sg m	de πονηρός,-ά, όν: difícil, penós
10	nom/SUBJ	

Traducció:

La del camp vida difícil és

> La vida del camp és difícil.

Frase 3

Ὁ γεωργὸς ἐκ τοῦ οἴκου εἰς τὸν ἀγρὸν τὸν λευκὸν ἵππον ἄγει.

5 10 1 14 6 2 7 3 11 13 15 9
12 16 8 17 4

1	prep	
2	prep	
3	acc sg	de ἀγρός, -οῦ, ὁ: camp
4	v	
5	nom sg m	de l'art
6	gen sg	de οἶκος, -ου, ὁ: casa
7	acc sg m	de l'art
8	prep+acc/CCL	
9	3sg pres IND	de ἄγω: guiar, conduir
10	nom sg	de γεωργός, -οῦ, ὁ: camperol
11	acc sg	de l'art
12	nom/SUBJ	
13	acc sg m	de λευκός, -ή, -όν: blanc
14	gen sg m	de l'art
15	acc sg	de ἵππος, -ου, ὁ: cavall
16	prep+gen/CCL	
17	acc/CD	

Traducció:

El pagès des de la casa cap al camp el blanc cavall guia.

> El pagès guia el cavall blanc des de la casa cap al camp.

Frase C

Οἱ γεωργοὶ ἐκ τοῦ οἴκου εἰς τοὺς ἀγροὺς τοὺς λευκοὺς ἵππους

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
13			14		15			16		

ἄγουσιν.

12

17

Anàlisi morfològica:

1	nom pl m	de l'art
2	nom pl	de γεωργός, -οῦ, ὁ: camperol
3	prep	
4	gen sg m	de l'art
5	gen sg	de οἶκος, -ου, ὁ: casa
6	prep	
7	acc pl m	de l'art
8	acc pl	de ἀγρός, -οῦ, ὁ: camp
9	acc pl m	de l'art
10	acc sg m	de λευκός, -ή, -όν: blanc
11	acc sg	de ἵππος, -ου, ὁ: cavall
12	3sg pres IND	de ἄγω: guiar, conduire

Anàlisi morfosintàtica:

13	nom/SUBJ
14	prep+gen/CCLunde
15	prep+Ac./CCLquo
16	acc/CD
17	V

Traducció:

El pagesos guienen els cavalls blancs des de la casa cap als camps.

Frase 4

Οἱ ἄγροῖ ἀγαθοὺς καρποὺς τῷ ἀνθρώπῳ φέρουσιν.

3 7 1 5 2 6 8

9 10 11 4

1	acc pl m	de ἀγαθός, -ή, -ον: bo
2	dat sg m	de l'art
3	nom pl m	de l'art
4	V	
5	acc pl	de καρπός, -οῦ, ὅ: fruit
6	dat sg	de ἀνθρώπος, -ου, ὅ: home
7	nom pl	de ἀγρός, -οῦ, ὅ: camp
8	3a pl pres IND	de φέρω: portar/produir
9	nom/SUBJ	
10	acc/CD	
11	dat/CI	

Traducció:

Els camps bons fruits per a l'home produeixen.

> Els camps produeixen bons fruits per a l'home.

Frase D

Ὁ ἀγρὸς ἀγαθὸν καρπὸν τοῖς ἀνθρώποις φέρει.

1	2	3	4	5	6	7
_____			_____			
8	9	10			11	

Anàlisi morfològica:

1	nom sg m	de l'art
2	nom sg	de αγρός, -οῦ, ὁ: camp
3	acc sg m	de ἀγαθός, -ή, -ον: bo
4	acc sg	de καρπός, -οῦ, ὁ: fruit
5	dat pl m	de l'art
6	dat pl	de ἀνθρωπος, -ου, ὁ: home
7	3sg pres IND	de φέρω: portar/produir

Anàlisi morfosintàtica:

8	nom/SUBJ
9	acc/CD
10	dat/CI
11	V

Traducció:

El camp produeix un bon fruit per als homes.

Frase 5

Οἱ σοφοὶ ἄνθρωποι ἀκούουσιν τοὺς ἀγαθοὺς λόγους τῶν φίλων.

11 13 9 7 10 1 5 2 6

11		3	4	8
1	acc pl m	de ἀγαθός, -ή, -όν: bo		
2	gen pl m	de l'art		
3	v			
4	acc/CD			
5	acc pl	de λόγος, -ου, ό: paraula		
6	gen pl	de φίλος, -η, -ον: amic		(o adj susbtantivat)
7	3a pl pres IND	de ἀκούω: escoltar		
8	gen/CN			
9	nom pl	de ἄνθρωπος, -ου, ό: home		
10	acc pl m	de l'art		
11	nom pl m	de l'art		
12	nom/SUBJ			
13	nom pl m	de σοφός, -ή, -όν: savi		

Traducció:

Els savis savis escolten les bones paraules dels amics.

> Els homes savis escolten les bones paraules dels amics.

Frase E

Ὁ σοφὸς ἄνθρωπος ἀκούει τοὺς ἀγαθοὺς λόγους τοῦ φίλου.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10			11	12	13			

Anàlisi morfològica:

1	nom sg m	de l'art	
2	nom sg m	de σοφός, -ή, -όν: savi	
3	nom sg	de ἄνθρωπος, -ου, ό: home	
4	3sg pres IND	de ἀκούω: escoltar	
5	acc pl	de l'art	
6	acc pl m	de ἀγαθός, -ή, -όν: bo	
7	acc pl	de λόγος, -ου, ό: paraula	
8	gen sg m	de l'art	
9	gen sg	de φίλος, -η, -ον: amic	(o adj substantivat)

Anàlisi morfosintàtica:

10	nom/SUBJ
11	V
12	acc/CD
13	gen/CN

Traducció:

L'home savi escolta les bones paraules de l'amic.

Frase 6

[Subjecte el·liptic: σύ, nom. del pronom personal de 2a persona singular]

ὦ ἀγαθὲ ἄνθρωπε, ἐν τοῖς τοῦ θεοῦ λόγοις οὐ πιστεύεις.

6	11	14	1	2	3	9	8	7	12
					10				
13			4				15	5	
1	prep								
2	dat pl m		de l'art						
3	gen sg m		de l'art						
4	prep+dat/CRég							(o CRV)	
5	v								
6	interj							(= interjecció)	
7	adv de negació								
8	dat pl		de λόγος, -ου, ό: paraula						
9	gen sg		de θεός, -οῦ, ό: déu						
10	gen/CN								
11	voc sg m		de ἀγαθός, -ή, -ον: bo						
12	2a sg pres IND		de πιστεύω: creure, confiar						
13	VOC								
14	voc sg		de ἄνθρωπος, -ου, ό: home						
15	CCN							(= CC de negació)	

Traducció:

Oh, bon home, en les del déu paraules no confies!

> Oh, bon home, no confies en les paraules del déu!

Frase F

ὦ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι, ἐν τῷ τῶν θεῶν λόγῳ οὐ πιστεύετε.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			12						
11			13				14 15		

Anàlisi morfològica:

1	interj		(= interjecció)
2	voc pl m	de ἀγαθός, -ή, -ον: bo	
3	voc pl	de ἄνθρωπος, -ου, ὁ: home	
4	prep		
5	dat pl m	de l'art	
6	gen pl m	de l'art	
7	gen pl	de θεός, -οῦ, ὁ: déu	
8	dat sg	de λόγος, -ου, ὁ: paraula	
9	adv de negació		
10	2a pl pres IND	de πιστεύω: creure, confiar	

Anàlisi morfosintàtica:

11	VOC		
12	gen/CN		
13	prep+dat/CRég		(o CRV)
14	CCN		(= CC de negació)
15	V		

Traducció:

Oh, bons homes, no confieu en la paraula dels déus!

Frase 7

Ὁ θάνατος τὸν ἄνθρωπον διώκει,

1 8 2 9 3

6 12 10 ORació SUBordinada

[καίπερ οἱ θεοὶ αὐτὸν φιλοῦσιν.]> ADverbial(o CIRCumstancial)

7 4 11 5 13 Concessiva

16 14 15

1	nom sg m	de l'art	
2	acc sg m	de l'art	
3	3a sg pres IND	de διώκω: perseguir	
4	nom pl m	de l'art	
5	acc sg m	del pr pers de 3a sg	(pronom personal)
6	nom/SUBJ		
7	conj		(conjunció)
8	nom sg	de θάνατος,-ου,ὁ: mort	
9	acc sg	de ἄνθρωπος,-ου,ὁ: home	
10	V		
11	nom pl	de θεός,-οῦ,ὁ: déu	
12	acc/CD		
13	3a pl pres IND	de φιλέω,-ῶ: estimar	
14	acc/CD		
15	V		
16	nom/SUBJ		

Traducció:

La mort l'home persegueix, malgrat que els déus l'estimen.

> La mort persegueix l'home, malgrat que els déus l'estimen.

Frase G

Ὁ θάνατος τοὺς ἀνθρώπους διώκει,

1 2 3 4 5

6 7 8 ORació SUBordinada
[καίπερ ὁ θεός αὐτοὺς φιλεῖ.]> ADverbial(o CIRCumstancial)
9 10 11 12 13 CONCESSIVA
14 15 16

Anàlisi morfològica:

1	nom sg m	de l'art	
2	nom sg	de θάνατος, -ου, ὁ: mort	
3	acc pl m	de l'art	
4	acc pl	de ἀνθρώπος, -ου, ὁ: home	
5	3sg pres IND	de διώκω: perseguir	
9	conj		(conjunció)
10	nom sg	de l'art	
11	nom sg	de θεός, -οῦ, ὁ: déu	
12	acc pl m	del pr pers de 3sg	(pronom personal)
13	3sg pres IND	de φιλέω, -ῶ: estimar	

Anàlisi morfosintàtica:

6 nom/SUBJ
7 acc/CD
8 V
14 nom/SUBJ
15 acc/CD
16 V

Traducció:

La mort persegueix els homes, malgrat que la divinitat els estima.

Morfologia

Traducció

Etimologia

- Completa la graella amb la declinació del sintagma format per l'article i el substantiu ἀδελφός.

	singular		plural	
nom	ὁ	ἀδελφός	οἱ	ἀδελφοί
voc	—	ἀδελφέ	—	ἀδελφοί
acc	τὸν	ἀδελφόν	τούς	ἀδελφούς
gen	τοῦ	ἀδελφοῦ	τῶν	ἀδελφῶν
dat	τῷ	ἀδελφῷ	τοῖς	ἀδελφοῖς

- Conjuga el present d'indicatiu del verb ἔχω (*tenir*), i fes la seva traducció.

1a sg	jo	ἐγώ	ἔχω	=	ἔχ-ω
2a sg	tu	σύ (= ἐσύ)	ἔχεις	=	ἔχ-εις
3a sg	ell / ella	αὐτός / αὐτή	ἔχει	=	ἔχ-ει
1a pl	nosaltres	ἡμεῖς	ἔχομεν	=	ἔχ-ο-μεν
2a pl	vosaltres	ὕμεῖς	ἔχετε	=	ἔχ-ε-τε
3a pl	ells / elles	αὐτοί / αὐταί	ἔχουσι(ν)	=	ἔχ-ουσι(ν)

- Uneix amb una fletxa els grups sintàctics que estiguin en el mateix cas.

ὁ θάνατος	-----	οἱ βίοι	-	nom sg	-----	nom pl
τοῦ ἡλίου	-----	τῶν ἀγγέλων	-	gen sg	-----	gen pl
τῷ ἀγρῷ	-----	τοῖς δήμοις	-	dat sg	-----	dat pl
τούς καρπούς	-----	τὸν ὕπνον	-	acc pl	-----	acc sg
ὧ πόνοι	-----	ὧ ἄνθρωπε	-	voc pl	-----	voc sg

- Analitza i tradueix les frases següents.

Ὁ ἵππος ταχέως τρέχει εἰς τὸν ἀγρόν.

nom/S adv/CCM V prep+acc/CCL

El cavall ràpidament corre cap al camp.

> El cavall corre ràpidament cap al camp.

Ὁ χρόνος τῶν πόνων ιατρὸς ἐστίν.

nom/S gen/CN nom/ATR V

El temps dels mals metge és.

> El temps és [el] metge dels mals.

Ὁ γεωργὸς ἐκ τῶν ἀγρῶν τοὺς λίθους εἰς τὸν οἶκον φέρει.

nom/S prep+gen/CCL acc/CD prep+acc/CCL V

El camperol des del camps les pedres cap a la casa porta.

> El camperol porta les pedres des del camp cap a (la) casa [seva].

Ὁ πόλεμος τῷ δήμῳ κακῶν αἰτίος ἐστίν.

nom/S dat/CI gen/CAAdj nom/ATR V

La guerra al / per al poble de mals causant és.

> La guerra és causa de mals per al poble.

ὦ ἀγαθὲ ἄνθρωπε, τοὺς τοῦ ἀγροῦ καρποὺς φέρεις συν τῷ ἵππῳ;

interj voc acc gen/CN acc/CD V prep+dat/ CCM

Oh bon home, els del camp fruits portes amb el cavall?

> (Oh,) Bon home, portes els fruits del camp amb el cavall?

ὦ θεοί, τῷ Ἠλίῳ καλοὺς ἵππους θύομεν.

interj voc dat/CI acc/CD V

Oh déus, a l'Hèlios bells cavalls sacrificuem.

> Oh, déus, sacrificuem bells cavalls al [déu] Hèlios.

- Tradueix el text següent.

Ὁ διδάσκαλος

Ὁ Ἱππόλυτος διδάσκαλος ἐστὶ. Ἐν τῷ ἀγρῷ οὐκ οἰκεῖ, ἀλλὰ ἐν ταῖς Ἀθηναῖς (en Atenes). Τὸ τοῦ διδασκαλείου ἔργον χαλεπὸν ἐστίν. Οἱ μαθηταὶ (els alumnes) σπουδαῖοι εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ δεινοὶ · λαλοῦσι γὰρ καὶ θορυβοῦσι πολύ. Πολλάκις σὺν στεναγμῷ λέγει · " ὦ θεοί, χαλεπὸς ἐστὶν ὁ βίος ἐν τῷ διδασκαλείῳ, μακρὸς ὁ πόνος ἐστὶ καὶ ἐγὼ οὐ πολύ χαίρω. "

El mestre

L'Hipòlit és mestre. No viu en el camp, sinó en Atenes. El treball del mestre és difícil. Els alumnes són diligents, però també terribles. Car parlen i esvaloten molt. Sovint diu amb un sospir: "Oh, déus, difícil és la vida en l'escola, gran és la fatiga i jo no m'alegro molt."

[Traducció molt literal.]

- Completa l'espai en blanc introduint-hi el verb en la persona que requereix el nou subjecte.

Ὁ γεωργὸς δίδωσι τὸν ἵππον. Οἱ γεωργοὶ διδόασιν(ν) τὸν ἵππον.
El pagès dóna el cavall. [δι-δό-ασιν(ν)]

Ἐγὼ φημὶ πρὸς τὸν φίλον. Ἡμεῖς φαμέν πρὸς τὸν φίλον.
Jo parlo a l' amic. [φα-μέν]

Ὑμεῖς τίθετε τὸν νόμον. Σὺ τίθης τὸν νόμον.
Vosaltres establiu la llei. [τί-θη-ς]

Αὐτοὶ διδόασιν τοὺς καρπούς. Αὐτὸς δίδωσι(ν) τοὺς καρπούς.
Ells donen els fruits. [δί-δω-σι(ν)]

- Resol les equacions següents.

φέρω	és a	φέρομεν	com	τίθημι	és a	τίθεμεν
= φέρ-ω		= φέρ-ο-μεν		= τί-θη-μι		= τί-θε-μεν
δίδως	és a	δίδοτε	com	ἀκούεις	és a	ἀκούετε
= δί-δω-ς		= δί-δο-τε		= ἀκού-εις		= ἀκού-ε-τε
φασί	és a	φησί	com	παύουσι	és a	παύει
= φα-σί		= φη-σί		= παύ-ουσι		= παύ-ει
ἐλπίζ-ει	és a	ἐλπίζουσι	com	δίδωσι	és a	διδόασιν(ν)
= ἐλπίζ-ει		= ἐλπίζ-ουσι		= δί-δω-σι		= δι-δό-ασιν(ν)

- Digues a partir de quines paraules gregues deriven les paraules següents (poden derivar d'una sola o de dues).

hipnosi	(1)	<u>ὕπνος</u>	son
hipopòtam	(2)	<u>ἵππος</u> + <u>ποταμός</u>	cavall + riu
filàntrop	(2)	<u>φίλος</u> + <u>ἄνθρωπος</u>	amor + home
filòsof	(2)	<u>φίλος</u> + <u>σοφός</u>	amor + sabiduria (= σοφία)
microbi	(2)	<u>μικρός</u> + <u>βίος</u>	petit + vida
democràcia	(2)	<u>δῆμος</u> + <u>κράτος</u>	poble + poder / domini / autoritat
hipòdrom	(2)	<u>ἵππος</u> + <u>δρόμος</u>	cavall + carrera / estadi
pediatra	(1)	<u>παῖς</u> , <u>παιδός</u> , ó + <u>ιατρός</u>	nen + metge
Jordi / Jorge / George	(1)	<u>γεωργός</u>	paraula composta de <u>γη-</u> + <u>εργ-</u> : terra + treball

- Tradueix els següents sintagmes preposicionals.

εἰς τὸν καλὸν ἀγρόν	al bell camp
ἀπὸ τοῦ δήμου	des del poble / lluny del poble
ἐκ τοῦ ποταμοῦ	(fora) del riu / [sortint] del riu
ἐν τῷ πολέμῳ	en la guerra
πρὸ τοῦ θανάτου	davant la mort
σὺν ἀγαθοῖς ὕπνοις	amb bons somnis
ἐν τοῖς φίλοις	entre els amics <'en els amics '>

- Completa la graella amb les fomes que falten.

nom sg	λίθος	γεωργός	ἄνθρωπος	θεός	δῆμος
voc sg	λίθε	γεωργέ	ἄνθρωπε	θεός [no θεέ]	δῆμε
acc sg	λίθον	γεωργόν	ἄνθρωπον	θεόν	δῆμον
gen sg	λίθου	γεωργοῦ	ἀνθρώπου	θεοῦ	δήμου
dat sg	λίθῳ	γεωργῷ	ἀνθρώπῳ	θεῷ	δήμῳ

nom pl	βιβλία	νόμοι	ρόδα	φύλλα	νήσοι
voc pl	βιβλία	νόμοι	ρόδα	φύλλα	νήσοι
acc pl	βιβλία	νόμους	ρόδα	φύλλα	νήσους
gen pl	βιβλίων	νόμων	ρόδων	φύλλων	νήσων
dat pl	βιβλίοις	νόμοις	ρόδοις	φύλλοις	νήσοις

- Passa a plural els sintagmes següents.

τὸ καλὸν δῶρον	τὰ καλὰ δῶρα
τοῦ μικροῦ ζῴου	τῶν μικρῶν ζώων
τῷ παλαιῷ ἔργῳ	τοῖς παλαιοῖς ἔργοις
τὸν φίλον δῆμον	τοὺς φίλους δῆμους
ὁ καλὸς βίος	οἱ καλοὶ βίοι

- Tradueix les frases següents (en moltes d'elles es dona la típica separació de l'article i el nom al qual determina per la presència d'un complement d'aquest nom).

1 Τὰ τῶν θεῶν δῶρα ἀεὶ τέρπει τοὺς ἀνθρώπους.

Els dels déus regals > Els regals dels déus sempre complau > complauen els homes.

2 Τὸ τοῦ γεωργοῦ ἔργον ἐν τοῖς ἀγροῖς ἀγαθὸν ἐστίν.

El del camperol treball > El treball del camperol en els camps bo és. > és bo.

3 Ἡ Αἴγυπτος ἐστὶ δῶρον τοῦ Νείλου ποταμοῦ.

(L')Egipte és un regal del Nil riu > del riu Nil.

4 Ἐν τοῖς βιβλίοις τὰ τῶν παλαιῶν ἔργα γινώσκουμεν.

En els llibres les dels antics obres > les obres dels antics coneixem / podem conèixer.

5 Ἀγαθὸν βιβλίον τοῖς νέοις καλὸν καρπὸν φέρει.

Un bon llibre per als joves un bon fruit porta.

> Un bon llibre sempre aporta un bon fruit als joves.

> Un bon llibre sempre reporta un bon fruit als joves.

6 Τὰ ἔργα καὶ τοὺς τοῦ δήμου δικαίους νόμους οὐ γινώσκεις.

Les obres i les del poble justes lleis no coneixes.

> No coneixes les obres i les lleis justes del poble.

- Omple els espais buits amb la paraula o les paraules que hi ha entre parèntesis, en el cas o la forma verbal que correspongui.

Ἐν τῷ δήμῳ οἶκῳ μένομεν.

(ὁ δήμος)

Τὰ ῥόδα ἔχει τὸ καλὸν φύλλον.

(ἔχω)

Βλέπετε τὸν ἄρκτον (l'ós) / τὴν ἄρκτον (l'óssa) ἐν τῷ πεδίῳ.

(ὁ/ ἡ ἄρκτος)

Ὁ ἥλιος καταδύει ἐν τῷ οὐρανῷ.

(ὁ οὐρανός)

- Busca derivats etimològics de les paraules següents.

βιβλίον	> biblioteca, bibliòfil, bibliòman,
πτερόν	> pterodàtil, helicòpter, quiròpter
μέτρον	> metre, mètrica, metrònom
ἔργον	> (cadira) ergonòmica, ergonomia, ergofòbia
φύλλον	> filoxera, clorofil·la
τόξον	> tòxic, toxina, toxicologia, toxicòleg, toxicomania, toxicòman
ζῷον	> zoologia, zoòleg, (parc) zoològic
φάρμακον	> fàrmac, farmàcia, farmacopea, farmacologia, farmacòleg,
ἄστρον	> astronomia, astrologia, astrolabi
λίθος	> litografia, lític ("indústria" lítica de la prehistòria)
χρόνος	> cronologia, cronològic, cronòmetre, (dolència) crònica

Morfologia

Traducció

- Completa les taules següents:

nom sg	ἡ καλὴ εἰρήνη	ἡ μεγάλη ἀγορά
acc sg	τὴν καλὴν εἰρήνην	τὴν μεγάλην ἀγοράν
gen sg	τῆς καλῆς εἰρήνης	τῆς μεγάλης ἀγορᾶς
dat sg	τῇ καλῇ εἰρήνῃ	τῇ μεγάλῃ ἀγορᾷ

nom pl	αἱ καλαὶ εἰρήναι	αἱ μεγάλαι ἀγοραί
acc pl	τὰς καλὰς εἰρήνας	τὰς μεγάλας ἀγοράς
gen pl	τῶν καλῶν εἰρηνῶν	τῶν μεγάλων ἀγορῶν
dat pl	ταῖς καλαῖς εἰρήναις	ταῖς μέγαλαις ἀγοραῖς

- Canvia el nombre gramatical dels següents sintagmes:

ἐπὶ τῇ μικρᾷ δάφνῃ	>	ἐπὶ ταῖς μικραῖς δάφναις
τὰς τέχνας τῶν χορειῶν	>	τὴν τέχνην τῆς χορείας
ἡ δημοκρατία τοῦ δήμου	>	αἱ δημοκρατίαι τῶν δήμων
ὕπὸ καλαῖς κρήναις	>	ὕπὸ καλῇ κρήνῃ
διὰ τὰς ἱερὰς αὔρας	>	διὰ τὴν ἱερὰν αὔραν
εἰς μεγάλην ἀγοράν	>	εἰς μεγάλας ἀγοράς

- Omple els espais de les frases següents amb la forma corresponent del sintagma que hi ha entre parèntesis, i tradueix-les.

ὦ κόραι, μανθάνετε εὖ τὴν μουσικὴν . (ή μουσική)
Oh noies, apreneu bé la música.

Ἐν ταῖς Ἀθῆναις οἱ νεανῖαι εἰς τὴν ἀγορὰν ἔβαινον. (ή ἀγορά)
A Atenes, els joves anaven cap a l'àgora.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ἔπειθον. (ή δημοκρατία)
Els atenesos confiaven en la democràcia.

Ἀπόλλων διὰ τῆς ὕλης τὴν Δάφνην ἐδίωκε. (ή Δάφνη)
Apol·lo perseguia Dafne a través del bosc.

- Tradueix les frases (i fes l'anàlisi si vols):

Per no enfarfegar massa l'anàlisi, no s'han assenyalat

- el cas de l'article, si no està separat del substantiu al qual determina per un gen/CN.
- la conjunció καί quan uneix paraules o sintagmes amb la mateixa funció sintàctica
- la partícula δὲ (= δ')

α) Τὰς ἐλάας καὶ τὴν δάφνην καὶ ἄλλα δένδρα ἡ αὖρα ἐσάλευε.
 acc/CD conj acc/CD conj acc/CD nom/S V

El vent agitava les oliveres, el llorer i altres arbres.

β) Τὰς τῶν τέχων Μούσας σὺν τῇ μουσικῇ καὶ τῇ χορείᾳ ἐτέρπομεν.
 acc gen/CN acc/CD prep+dat/CC V

[Nosaltres] complaïem les Muses de les arts amb la música i la dansa.

Quan el verb es troba en primera o segona persona, singular o plural, no cal cercar un subjecte, ja que aquest sempre és el pronom personal corresponent (jo, tu, nosaltres, vosaltres).

- γ) Αἱ κόραι τὰς ὑδρίας ἐκ τῆς κρήνης πρὸς τὸν ἄγρὸν ἔφερον.

nom/S acc/CD prep+gen/CC prep+acc/CC V

Les noies portaven els cànirs des de la font fins el camp.

- δ) Ἡ Ἀριάδνη σὺν καλῇ στολῇ εἰς τὴν τῶν Παναθηναίων ἑορτὴν ἦκε.

nom/S prep+dat/CC prep+acc G/CN acc/CC V

Ariadna anava a la festa de les Panatenees amb un bonic vestit.

- ε) Ἡ κόρη κάμνει, ἡ ὁδὸς γὰρ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν μακρὰ ἐστίν.

nom/S V nom/S conj prep+acc/CC nom/ATR V

La noia està cansada, car / ja que el camí cap a l'Acròpoli és llarg.

La conjunció (coordinant ilativa) γάρ és postpositiva, és a dir, mai encapçala l'oració que introdueix, sinó que sempre hi ocupa el segon lloc, després de la primera paraula o el primer sintagma d'aquesta oració.

- ζ) ὦ Ἀφροδίτη, ἱερὰ καὶ καλὴ καὶ θεία ἦσθα. [Subjecte el·líptic: σύ = tu]

interj voc nom/ATR V

Oh Afrodita, eres sagrada, bella i divina.

- η) Ἐγὼ τὴν χαρίεσσαν κόρην προσέβλεπον καὶ ἔθελον λαλεῖν σὺν αὐτῇ. *

nom/S acc/CD V conj V INF prep+dat/CC

Jo observava l'encisadora noia i volia xerrar amb ella.

* ORació SUBordinada SUBSTantiva (o COMPLEtiva) d'INFinitiu concertat amb funció de CD

Quan apareix un infinitiu, cal observar si aquest porta complements propis, i separar-los dels del verb principal.

θ) Ἡ θεά ἐστι καλή, σὺ δ' ἔθελες αὐτὴν καλεῖν. *

nom/S V nom/ATR nom/S V acc/CD INF

La deessa és bella, i tu volies invocar-la.

* ORació SUBordinada SUBSTantiva (o COMPLEtiva) d'INFinitiu concertat amb funció de CD

- Completa la taula següent:

nom sg	ὁ ἀθλητής
acc sg	τὸν ἀθλητήν
gen sg	τοῦ ἀθλητοῦ
dat sg	τῷ ἀθλητῇ

nom pl	οἱ ἀθληταί
acc pl	τοὺς ἀθλητάς
gen pl	τῶν ἀθλητῶν
dat pl	τοῖς ἀθληταῖς

- Escriu la paraula que hi ha entre parèntesis en el mateix cas que l'anterior:

α)	δήμον	(κλέπτης)	:	κλέπτην
β)	ἀγορῶν	(πολίτης)	:	πολιτῶν
γ)	νίκας	(νεανίας)	:	νεανίας
δ)	ἀγυαῖς	(δεσπότης)	:	δεσπόταις
ε)	δόξαν	(ὀπλίτης)	:	ὀπλίτην
ζ)	οἰκία	(ἀθλητής)	:	ἀθλητῇ

- Indica en quina persona del present estan aquestes formes, i passa-les a imperfet.
(Els verbs amb preverbi es presenten amb aquest separat de l'arrel per un guió, tal com apareixen també al diccionari, per tal que hom sàpiga on ha d'anar l'augment)

α)	προ-γινώσκεις	:	2a sg	προ-εγίνωσκες
β)	διδάσκουσιν	:	3a pl	ἐδίδασκον
γ)	προσ-φεςί	:	3a sg	προσ-έφη
δ)	παρα-βάλλομεν	:	1a pl	παρ-εβάλλομεν
ε)	ἐν-τίθεις	:	2a sg	ἐν-ετίθεις
ζ)	ἐπι-γράφει	:	3a sg	ἐπ-έγραφε
η)	εἰκάζεις	:	2a sg	ἤκαζες
θ)	κατ-εσθίω	:	1a sg	κατ-ήσθιον
ι)	περι-οδεύετε	:	2a pl	περι-ωδεύετε
κ)	κατ-άγω	:	1a sg	κατ-ἤγον

- Escriu el verb d'aquestes frases en imperfet i tradueix-les:

- α) Οἱ Ἕλληνες **κατόικιζον** τὸ ἐμπόριον (κατ-οικίζω: fundar)
Els grecs fundaven el port comercial.
- β) Ὁ διδάσκαλος **προεγίνωσκε** τοὺς μαθητάς (προ-γινώσκω: conèixer prèviament)
El mestre coneixia prèviament els alumnes.
- γ) Ὁ ἥλιος ἐπὶ τῆς γῆς **ἠϋγάζε**. (αὐγάζω > brillar)
El sol brillava damunt la terra.
- δ) Ἡμεῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ διδάσκαλου τοὺς φίλους **ἠύρισκομεν**. (εύρίσκω: trobar)
Nosaltres trobàvem els amics en la casa del mestre.
- ε) Ἐγὼ καὶ σὺ **ὠδεύομεν** διὰ τῆς ἀγορᾶς. (ὀδεύω: caminar)
Tu i jo caminàvem a través de l'àgora.
- ζ) Ἡμεῖς ἐν τῷ ἀγρῷ τοὺς καρποὺς **ἠύρισκομεν**. (εύρίσκω: trobar)
Nosaltres trobàvem els fruits en el camp.

- Tradueix les frases següents (i fes l'anàlisi si vols):

α) Ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ὁ πολίτης ἀεὶ μετέχει τῶν πολιτικῶν.

prep+dat/CC nom/S adv/CC V gen/CRèg

En la democràcia, el ciutadà participa sempre en els assumptes públics.

β) Ὅμηρος καὶ Ἡσίοδος καὶ ἕτεροι ποιηταὶ μύθους περὶ τῶν θεῶν ἔγραφον.

nom/S acc/CD prep+gen/CPrep V

Homer, Hesíode i altres poetes escrivien relats sobre els déus.

γ) Οἱ ἀθληταὶ ἔχαιρον τῇ τῶν ἄλλων νίκη.

nom/S V dat gen/CN dat/CRèg

Els atletes gaudien de la victòria de les proves. (> de la seva victòria en les proves.)

δ) Ἐν ταῖς τῆς Θεσσαλονίκης ἀγυιαῖς ἡ διδάσκαλος τὴν μουσικὴν τοὺς μαθητὰς ἐδίδασκε.

prep+dat gen/CN dat/CC nom/S acc/CD acc/CD V

En els carrers de Tesalònica, la mestra ensenyava música als alumnes.

Doble complement directe: de persona (τοὺς μαθητὰς) i de cosa (τὴν μουσικὴν).

ε) Οἱ Ἀθηναῖοι νεανῖαι εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ἐπὶ τῶν ἵππων ἤκον καὶ τῇ Ἀθηνᾷ ἔθυον.

nom/S prep+acc/CC prep+gen/CC V conj dat/CI V

Els joves atenesos anaven a l'Acròpoli sobre els cavalls i oferien sacrificis a Atena.

ζ) Οἱ κλέπται τὴν καλὴν οἰκίαν τοῦ δεσπότης ἔκλεπτον.

nom/S acc/CD gen/CN V

Els lladres robaven la bonica casa de l'amo.

- Tradueix les frases següents, i canvia el verb de les frases a imperfet:

α) Οἱ Ἀθηναῖοι δικαίως τιθέασι τοὺς νόμους. τιθέασι > **ἐτίθεσαν**

Els atenesos estableixen les lleis justament.

β) Ὑμεῖς δίδοτε τοὺς ἵππους τῷ ἀνθρώπῳ. δίδοτε > **ἐδίδοτε**

Vosaltres doneu els cavalls a l'home.

γ) Οἱ πολῖται εἰσι καλοὶ καὶ ἀγαθοί. * εἰσι > **ἦσαν**

Els ciutadans són bells i bons (= nobles).

δ) Ἐγὼ σοφὸς εἰμι καὶ σὺ δίκαιος εἶ. εἰμι > **ἦν**

Jo sóc savi i tu ets just.

εἶ > **ἦσθα**

ε) Ἡ δάφνη ἐστι δένδρον ἱερὸν. ἐστι > **ἦν**

El llorer és un arbre sagrat.

- * L'ideal de noblesa entre els grecs s'expressava mitjançant aquests dos adjectius junts, καλὸς καὶ ἀγαθός (bell i bo = noble) Fins i tot s'emprava també l'expressió καλὸς καὶ ἀγαθός, on καλὸς i ἀγαθός s'han fusionat en una sola paraula, tal com ho marca el signe anomenat *coronis*, de forma igual a la de l'esperit suau, però que no es pot confondre amb aquest perquè es troba a l'interior de la paraula i no – com l'esperit– sobre una vocal inicial de paraula (o sobre la segona vocal d'un diftong inicial de paraula).